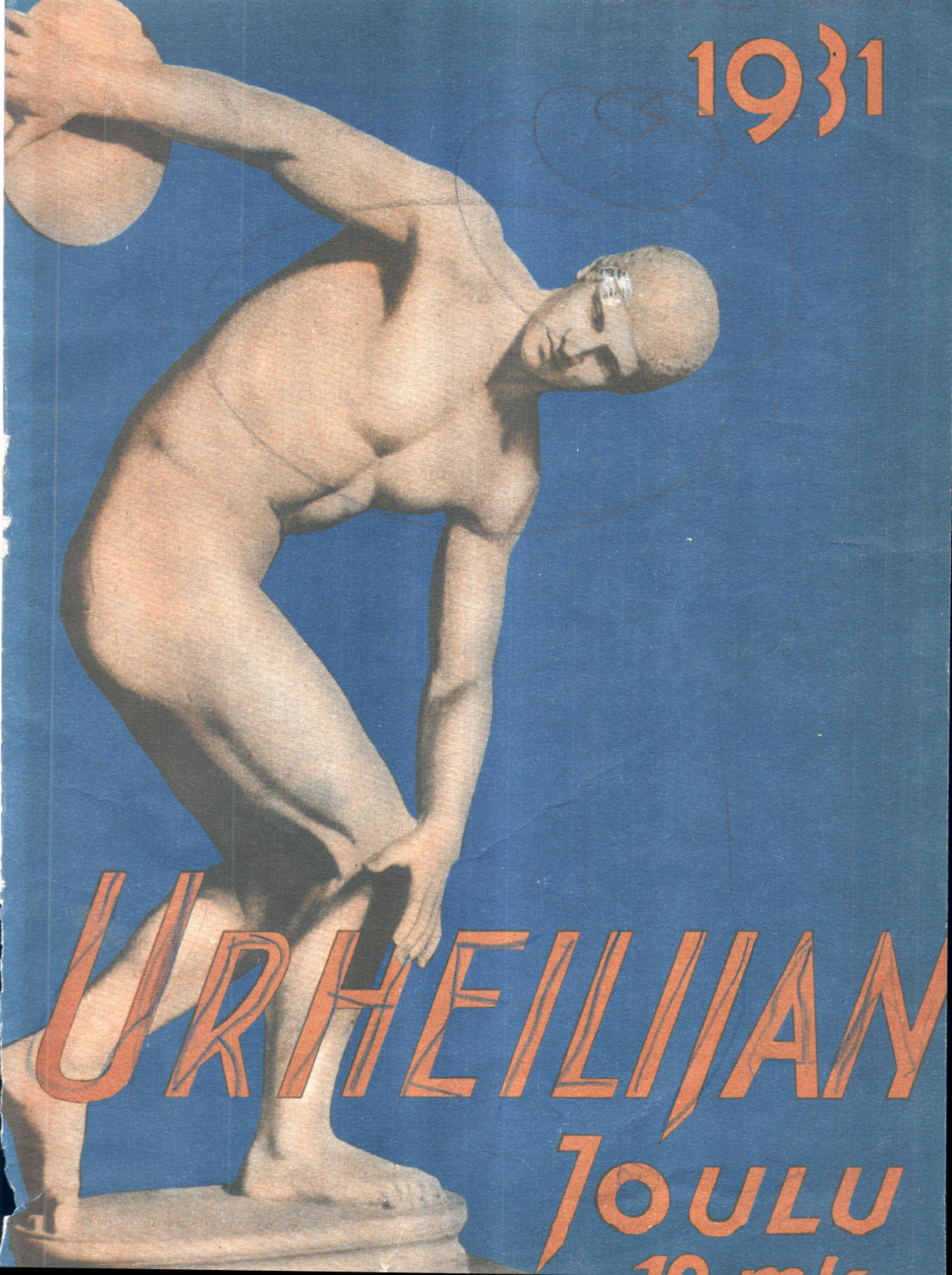
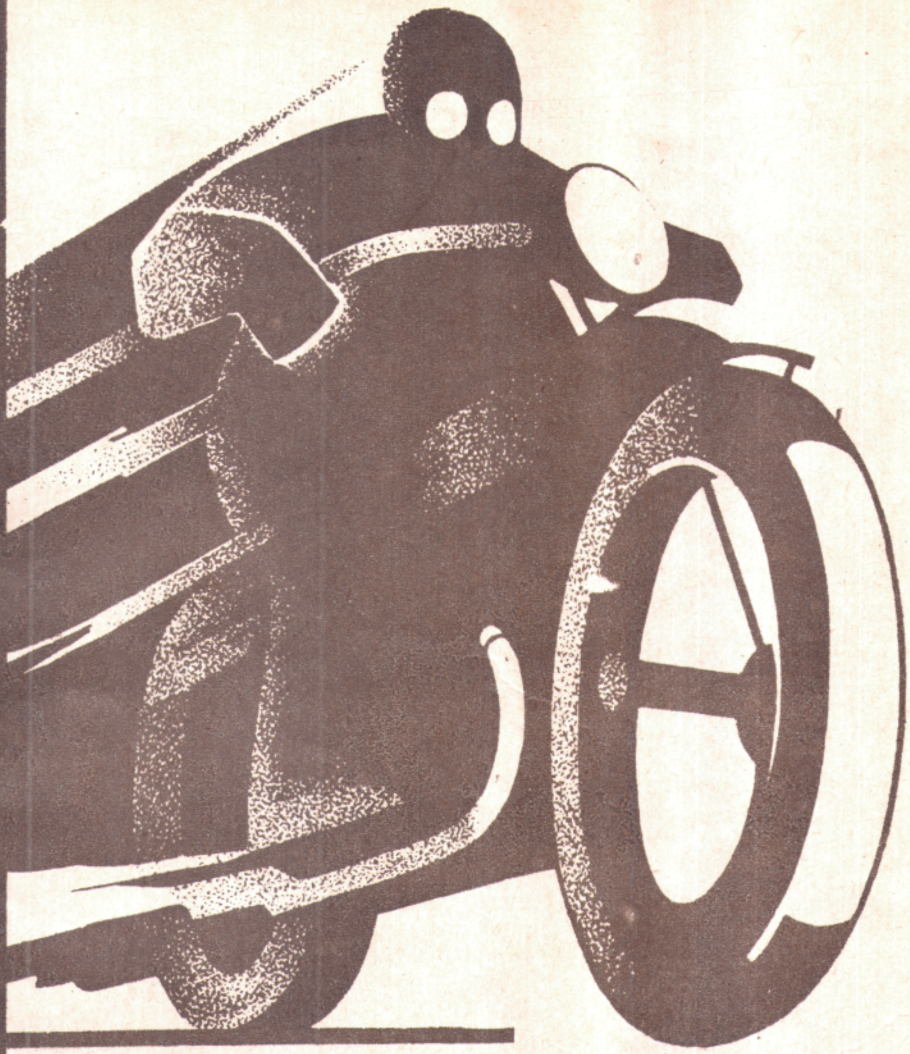
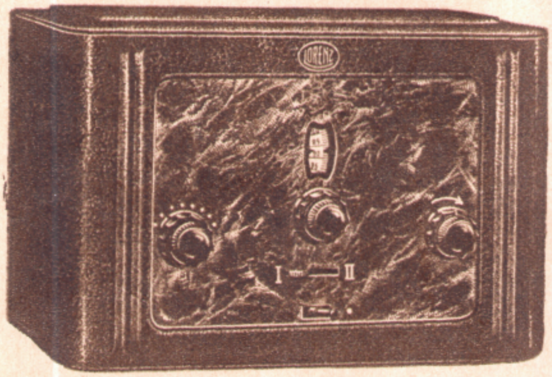

1931
URHEILIJAN
JOULU

Sillä löydätte aseman joka vastaa mielialojanne

LORENZ

Vaativana yleisradiokuuntelijana ette tyydy kuuntelemaan vain läheisiä ja vahvimpia asemia. Te tahdotte lähetysten suuresta joukosta valita sen ohjelman, joka parhaiten vastaa mielialojanne. Luonnollisesti! Mutta Teidän radiovastaanottajanne täytyy olla sen mukainen:

LORENZ 3231 (3-putkinen)
LORENZ 204 (4-putkinen)

Kovaäänise† LORENZ 700 ja 710 ovat rakennetut tyydyttämään vaativintakin yleisradiokuuntelijaa. Käykää tutustumassa niihin jo tänään.

HANKKIJAN SÄHKÖOSASTO.

Helsinki, Salomonink. 1.

Onko jokainen Teistä

käyttänyt säännöllisesti Stadion-tuotteita? Ellei, niin liittykää jo tänään niihin, jotka vaatimalla aina tarvikkeikseen Stadion-valmisteita rakentavat Suomelle stadionin.

Jo nyt on stadionrahasto n. 6.5 miljoonaa markkaa. Joka päivä voitte lisätä sitä tehokkaasti, joskin lisämenotta — sillä Stadion-merkki ei koroita tavaran hintaa — kunhan ostaessanne muistatte jatkuvasti vaatia

Stadion-tuotteita.

Tilaushinnat: 1/1 v. 50:—
1/2 v. 28:—
Ulkomailla: 1/1 v. 65:—
1/2 v. 36:—

URHEILIJA

N:ot 11 ja 12

SUOMALAISTEN LOISTOJULKAISU
TOIMITTAVAT: ARVO VARTIA *ja* MARTTI JUKOLA 4 *vuosikerta*

N:ot 11 ja 12

Talven reipas jääprinsessa Sonja Henie toivottaa tällä sivulla Urheilijan puolesta hauskaa joulua lehden kaikille lukijoille, ilmoittajille ja avustajille! Älkää unohtako URHEILIJAA ensi vuonnakaan!

Hiihtomatka.

Urheilijan Joululle kirjoitti
Martti Merenmaa.

On hanki valkea ja kotimökki punainen
ja metsä tumman vihreä
ja aamu on ja sukset suihkavat
ja yli hankein pakoon juoksee pimeä.

Käyn erälielle, korpeen kaikuvaan,
soi sompa voiman laulua.
Mä vuoren harjanteelle pysähdyn,
juon niinkuin janoon huikaisevaa taulua.

Oon voimakas, oon lakeuden poika tään,
lyön halki hurjaa hankea.
Hei! Metsään syöksyy latu suhisten
ja lunta niskaan heittää kuusi kankea.

Jo päivän hohkapallo nousee jostakin,
on puissa onnen valoa.
Nään tonttuin kultamyssyt päissä kantojen,
nään monta sinipiian pientä taloa.

Ja metsän henki pihkapuissa hymyää,
lyö kuusen pehmyt naava poskea.
Ja jossain huikkaa sinipiiat pakomatkallaan,
kun ehti päivänsäde nilkkaan koskea.

PUHTAISIIN LIIKKEISIIN PYRITTÄKÖÖN!

Säveltaiteessa, laulussa ja musiikissa pyritään ensisijassa puhtauteen, koetetaan saada äänet oikealle korkeudelle ja sävelet sointuviksi s. o. vapaiksi kaikista sivu- ja soraäänistä. Tällaisena puhtaana ja kirkkaana laulu ja musiikki on oikeinta ja korkeinta. Ja tällaisesta laulusta ja musiikista ihminen saa parhaimman nautinnon ja ilon.

Puhetaidossa pyritään samanlaiseen puhtauteen ja kirkkauteen. Sanonnan selvyys ja nasevuus, käsitteitä ja mielialoja mahdollisimman iskevästi ja »puhtaasti» ilmaisevien sanojen käyttäminen on puhetaidon a ja o. — Sama on asianlaita ajatuksia ja mielialoja kirjallisesti tulkittaessa.

Rakennustaiteessa — nykyajan rakennustaiteessa liiankin selvästi — ilmenee samaa tarpeetonta ja joutavaa välttelevä pyrkimys muotojen puhtauteen, yksinkertaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Oikea taide pyrkii kaikkialla puhtauteen, selvyyteen ja kirkkauteen.

Voimistelu on terveydenhoitoa. Hyvän terveyden, elin- ja työkunnon saavuttaminen ja säilyttäminen on voimistelun lähimpänä ja käytännöllisimpänä päämääränä.

Mutta voimistelu on myöskin taidetta. Oman ruumiinsa muovaileminen jalomuotoiseksi ja jaloliikkeiseksi — sehän on myöskin voimistelun tarkoituksena — on jos mikään taidetta, vieläpä paljon todellisempaa ja arvokkaampaa kuin ihmisen tai luonnon jäljentäminen saveen, kipsiin, kiveen tai kankaalle. — Ja tällaisen taiteen harjoittaminen on jokaisen »luomakunnan kuninkaan» velvollisuus.

Ja kuten taiteessa yleensä, on voimistelussakin pyrittävä puhtauteen ja selvyyteen. Kunkin liikkeen tarkoitus on koetettava saavuttaa vaikuttavilla, mutta samalla yksinkertaisilla keinoilla. Kuten muussa taiteessa tarkoituksettomat ja turhat koristelut rumentavat ja pilaavat todellisen taiteen arvoa ja vaikutusta, samoin voimisteluliikkeissä kaikki tarpeettomat, asiaankuulumattomat ja epätarkoituksenmukaiset muodot ja lisät alentavat liikkeiden arvoa ja loitontavat niitä todellisesta voimistelutaiteesta, leimaavat liikkeet epämiellyttäviksi tehdä ja nähdä. Puhdas laulu ja musiikki antaa korkeinta nautintoa laulajalle ja soittajalle ja kuuluu kauniimmalta; tyylillisesti puhtaasta rakennuksesta nauttii rakennuksen luoja jo sitä suunnitellessaan ja rakennuksen katselija sitä katsellessaan; samoin puhtaat liikkeet viihdyttävät parhaiten sekä liikkeiden suorittajaa että katselijaa.

Puhdas liike merkitsee siis käytännöllisyyttä, kykyä sommitella ja löytää liikkeelle tarkoituksenmukaisin muoto ja luonnollisin rata, »lyhin tie».

Liikkeen puhdas suoritus merkitsee vapautta, kykyä suorittaa oikein sommiteltu liike irtonaisesti, ilman turhaa lihasjännitystä ja voimankäyttöä.

Liikkeen harjoitus merkitsee useimmissa tapauksissa — koska ihmisillä on suuri taipumus tehdä liikkeitä epäpuhtaasti — liikkeen hiomista puhtaaksi ja kirkkaaksi, vapaaksi turhista ja voimaa kuluttavista koristuksista. Kultapitoista hiekkaa seulotaan siksi, kunnes jäljellä ovat vain puhtaat kultajyväset; liikettä on harjoitettava niin kauan, että siitä karisee pois kaikki vieras aines ja jäljelle jää todellinen, yksinkertaisesti, vaatimattomasti ja vaivattomasti suoritettu, puhdas liike.

Esteettisellä voimistelulla, jossa viljellään ja harjoitetaan puhtaita liikkeitä, on suuri merkityksensä jokapäiväisessä elämässä esiintyvien liikkeiden jalostuttajana. Kasvatus ja harjaantuminen puhtaisiin liikkeisiin voimistelussa on kasvatusta ja harjaantumista huomaamaan, mikä jokapäiväisessä elämässä esiintulevissa liikkeissä on kaunista, mikä rumaa. Esteettinen voimistelu tässä mielessä on parasta ja varminta käyttäytymisen taidon opetusta.

Arvo Vartia.

Uusi „naisvoimistelu"

soveltuu yhtä hyvin miehille kuin naisille.

Voim. op. *HILMA JALKASEN* matkamuistelma URHEILIJAN JOULULLE.

Esteri Suontaan koulu antoi kaksi miellyttävää näytöstä viime kuussa. Kuva koulun harjoitustunnilta.

Berliinin viimekesäinen suuri rakennustaidenäyttely ei ollut voimistelualan uutuuksia etsivälle mielenkiintoinen ainoastaan uudenaikaisten funkistalojensa ja -sisustustensa puolesta, vaan myöskin — ja luonnollisestikin ennen kaikkea — sen uudenaikaisen ruumiinkulttuurin vuoksi, jonka esittelyjä oli runsaasti järjestetty sen yhteyteen.

Näyttelyalueen keskelle oli rakennettu uudenaikainen pyöreä talo, joka oli omistettu naisille: »Das Haus Ring der Frauen». Tämän »pyöreän tornin» keskellä oli pyöreä sali, jonka lattiaa peitti kauttaaltaan pehmeä matto ja joka oli sisustettu hienoksi kahvilaksi pöytineen ja tuoleineen. Eräs osa seinää oli kokonaan lasista ja sen takana oli tekolammikko. Kauniilla ilmalla vedettiin lasiseinä ylös ja suihkulähde pantiin toimimaan. Sen vesisuihkut kimaltelivat ilmassa kaikissa sateenkaaren väreissä. Viereisistä vastakkaisista seinänosista aukeni kummastakin näyttämölava. Näillä esitettiin joka päivä määräaikoina musiikkia, voimistelua ja tanssia tai pidettiin esitelmiä.

Näissä näytöksissä oli mitä mukavinta tehdä vertailuja ja havaintoja eri koulujen ja suuntien metodeista ja uutuuslöydöistä, sillä näillä lavoilla esiintyivät vuorotellen Berliinin kaikki huomattavimmat voimistelu- ja tanssiopistot. Paljon mielenkiintoista saikin näissä tilaisuuksissa nähdä. Toisten koulujen esityksissä sai ihailla huippuunsa kehitettyä liikuntataiteellista taitoa, toisissa taas oli kasvatusopillisessa suhteessa opittavaa. Mielenkiintoisimpia uutuuksia näillä näyttämöillä oli Wigman-koulun *miesosaston* näytös.

Kun esirippu liukui syrjään, seisoi lavalla voimisterivistössä kaksitoistahenkinen miesjoukko. Lavan kulmauksessa johtajapaikalla oli — *nainen!* Hän oli pieni, siro ja naisellinen, pukunaan pitkät mustat housut ja lyhyt musta mekko. Kaikessa pienuudessaan hyvin tyylikäs. Nainen johtamassa miehiä! Me kolme suomalaista naisjumpparia, jotka olimme näytöksessä läsnä, katsahdimme hieman yllätettyinä toisiimme. »Mitähän tästä tulee?» hymähti eräs. »Saisi olla majuri Levälahti katsomassa!» kuiskasi toinen. Näytöksen loputtua oli allekirjoittanut sitä mieltä, että kaikkienkin meikäläisten miehisten voimistelunjohtajien olisi ollut syytä nähdä tämä näytös.

Joukkueen seisoessa odottavalla kannalla selosti johtajatar yleisölle esityksen tarkoitusta ja sisältöä: aluksi liikkeitä ruumiin eri osille, sitten sarja vauhtiliikkeitä, sikermä jännitys- ja jännityksestälaukeamis-harjoituksia ja lopuksi vapaita hyppyjä. Sitten alkoi esitys.

Me saimme nähdä näiden nuorukaisten suorittavan Wigman-koulun metodin mukaisia eri ruumiinosien rentoutumisharjoituksia, venytyksiä ja aktiivista työskentelyä sekä siirtyvän vähitellen ruumiin kokonaisliikuntaan. Jo ensiryhmän liikuntamuodoista huomasi, että kysymyksessä oli sama päämäärä kuin naisilla, *elävä, dynaaminen kokonaisliikunta*, ja samat keinot tämän päämäärän saavuttamiseksi. Ei jälkeäkään sotilaallisesta preussiläisestä turnauksesta. Harjoitusmuodot olivat kauttaaltaan samoja kuin uudenaikaisessa naisvoimistelussa.

Mutta tässä voimistelussa ei silti ollut mitään naisellista, saatikka sitten imelää! Ei, kaikkien näiden »naistenliikkeiden» suorituksessa oli kauttaaltaan miehekäs leima, kaikki nämä voimistelijat olivat olemukseltaan ja liikunnaltaan oikeita Niebelungenlaulun sankarillisia Siegfriedejä! Jännitys- ja laukeamissarja, vauhtiliikkeet ja hyppäykset osoittivat yhä selvemmin, että uuden voimistelun piirissä avautuu miehillekin avarampia liikunnallisia näköaloja, ennen kaikkea ilmaisukyvyn kehittämiseen. Esityksessä oli vakavan työn ja miehekkään voiman reippauden leima. Ennakkoluulottomuus ja totuuden etsintä oli varmaan näiden nuorukaisten johtotähtenä, jotka olivat kaikkea muuta kuin veltoja, käherrettyjä jazzpoikia tai sitä *sexe faible*'iä, »heikkoa sukupuolta», jota Bourdet tunnetussa näytelmässään ivailee. Ei, he olivat uuden ajan »helleenejä».

Naapuripöydän ääressä istui personoitu Ennakkoluulo, nähtävästi preussiläinen upseeri ja — murahteli hampaisiinsa äkäisen halveksivasti.

Näköala kaupungin hyppyrimäeltä kaakkoon talvistadionin yli.

TÄMÄN TALVEN KESKIPISTE:

LAKE PLACID,

OLYMPIALAISKYLÄ.

URHEILIJAN JOULULLE kuvasi maisteri *LAURI PIHKALA.*

Suunnilleen yhtä kaukana kuin esim. Varkaus Helsingistä sijaitsee New Yorkista pohjoiseen Lake Placid siellä Adirondack-vuoristossa, mihin Ernest Thompson Seton on sijoittanut mainion poikakirjansa »Rolf salolla». Matkakin kestää sinne yhtä kauan junalla, joka tosin vie ilman muuttoja perille saakka, mutta on amerikkalaiseksi oudon hidas. Klo 21 lähtevä juna saapuu perille vasta 7 aikaan seuraavana aamuna. Alkumatka Albanyyn tosin sujuu tavallista vauhtia, mutta aamuyöstä juna seisoskelee perinpohjaisemmin kuin ikänään tuleva Varkauden makuuvaunu Pieksämäellä ja Huutokoskella.

Rautatie on matanut pitkin pienen joen vartta halkoen sangen hyljätyn näköisiä seutuja. Asema on pieni ja vaatimaton kuten ainakin Amerikassa, mutta juna, jolla olen saapunut, näkyy olevan kunnioitettavan pitkä jono makuuvaunuja, joiden helmoista purkautuu satoja viikon loppua viettämään saapuneita suurkaupunkilaisia. Tämä lauantai onkin juhlapäivä: heinäkuun neljäs, jota Amerikassa vietetään paukkupommein niin pontevasti, että joka vuosi muutamia kymmeniä menettää henkensä ja monet vielä enemmänkin: näkönsä.

Lake Placid ja sen laitokset eri talviurheilujen harjoittamista varten. Kuvat selittävät!

Vuokra-auto, jolta varmuuden vuoksi kysyn maksun määrää ennakolta, pyöräyttää minut ensin tavanmukaiselle Main Streetille, Pääkadulle, jollainen on juuri sen nimisenä jokaisessa Yhdysvaltain kylässä ja sitä myöten pitkää ylämäkeä nousten kunnantalolle, missä olympialaistoimisto kuuluu sijaitsevan. Löydänkin sen sieltä. Pari lukitsematonta huonetta todistaa tämän paikkakunnan pienuudesta ja luonnontilasta. Sehän ei olekaan kaupunki, niinkuin jokainen meistä tietysti luulee, vaan ainoastaan kyläkunta sanan amerikkalaisessa merkityksessä: *village*, joukko huviloita, villas. Kymmenkuntaa hotellia ja erinäisiä liiketaloja lukuunottamatta — useilla New Yorkin pankeilla ja muilla liikkeillä on täällä haaraosastonsa — koko kylä on yksinomaan huviloita, puusta rakennettuja tavanmukaiseen amerikka-

Näköala Mirror Lakella pohjoiseen White Face (valkonaama) vuorille.

laiseen tyyliin, josta kuvamme antavat jonkinmoisen aavistuksen.

Viistoon vastapäätä kunnantaloa tien ja täysikokoisen urheilukentän toisella puolella on *High School*, paikkakunnan yhteiskoulu, jonka suojiin olympialaisten ajaksi järjestetään kilpailijoille puku- ja kylpyhuoneet — suomalaisille roomalainen sauna, höyrykaapit tai omalaatuinen saunamme, jos vain kyllin tarkat rakennusohjeet annetaan. Kentälle tulee olympialaisten talvistadion; suuri taulu sen laidassa (ks. valokuvaa!) ilmoittaa jo nyt tästä sivukulkijoille. Kentän luoteispää rajoittuu jyrkästi leikattuun harjuun, jonka silhuetti johtaa mieleeni Lahden kaupungintalon ja urheilukentän reunapenkeren. Harjun päähän on rakennettu pienehkö hyppyrimäki, jonka torni piirtyy taivaanrantaa vasten. Sivulla 9 esitetty kuva lienee otettu siitä tornista käsin.

Kauempana pohjoisessa tuolla äskeisellä harjulla sijaitsee puiden suojassa suurin osa kylän hotelleista ja vieraskodeista; vieraitten pitäminenhän onkin tämän paikkakunnan tärkein elinkeino. Muuan hotelleista on nimeltään St Moritz, mikä siis viittaa siihen, että isäntä on tutkinut, kuullut jotakin Sweitsistä. Vieraskodeista näytettiin minulle m.m. erästä nimeltään Glenwood Inn, joka yksin on niistä merkitty kartallemme nähtävästi sen johdosta, että sillä on ollut onni asuttaa kattonsa alla Clas Thunbergia. Hartaasti siellä muistellaankin »Mr. Tönnberiä».

Useinmainittu harjumme jatkuu koilliseen suuntautuen Mirror Laken (Peilijärven) ja Lake Placidin (Tyynen järven, jota ei ole sekoitettava melkoista suurempaa Tyyneen valtamereen, minkä rannalla on kesäolympialaisten kaupunki Los Angeles) välisenä kannaksena, mutta matalampana vain.

Paikkakunnan sekä seura- että urheiluelämän keskus on vastapäätä kylän pääasutusta Mirror Laken itäpuolella. Siellä sijaitsee *Lake Placid Club*in rakennusryhmä, vanhaa amerikkalaista uudisasutustyyliä. Tällä klubilla, joka oikeastaan on vain mahtava ja varsin eksklusiivinen, hienostolle erotettu hotelli, on hallussaan 4 000 hehtaarin laajuiset maaalueet kylän laitamilla, golfikenttiä, metsästysmaita ja sen sellaisia sekä maatiloja karja- ja puutarhatalouden harjoittamista varten hotellin varustamiseksi tuoreilla ruokatarpeilla. Koko tämän klubin omistaa yksi ainoa henkilö, jolla on Lake Placidissa yhtä keskeinen asema kuin ennen vanhaan Pösöllä Hiitolassa tai Petter Lyytikäisellä Pielavedellä. Tämä Lake Placidin Pösö on t:ri *Godfrey Dewey*, III talviolympialaisten toimeenpanevan komitean puheenjohtaja. Hän on tarkoin perehtynyt Sweitsin talviurheiluihin. Varsinaiselta ammatiltaan t:ri Dewey on koulumies. Hän ei ainoastaan omista Northwood School-nimistä »asumakoulua», vaan toimii jatkuvasti sen johtajana. Ja kuten kuuluisa Norra Realin rehtori Swedelius ennen Tukholmassa, pitää t:ri Dewey tapana käydä poikiensa kanssa hiihtoretkillä. Hiihdolla onkin koulun ohjelmassa ja sen rehtorin harrastuksissa aivan erikoisasema. Tri Deweytä lieneekin pidettävä varsinaisen hiihtourheilun tienraivaajana Yhdysvalloissa. Tähän saakka on siellä suksiurheiluista ollut tunnettu vain mäenlasku hyppyreistä, ja tämän suksiurheilun ansiosta on kaikki suksilla liikkuminen Amerikassa vähintäinkin yhtä hengenvaarallisen urheilun maineessa kuin lentäminen nykyään.

Lake Placidin hiihtomaastohan se tietysti enimmän kiinnostaa suomalaista.

Hiihtokilpailujen lähtö- ja loppukohta tulee nähtävästi olemaan Stadionilla. Kun kylän lähin ympäristö on verraten laajalti jokseenkin avointa ja sileähköä kumpumaastoa, täytyy hiihtoreitin ensimmäisten ja viimeisten 4—7 kilometrin olla melko vanhanaikaista, liukumahiihdolla paineltavaa latua. 18 kilometrin kilpailusta tulee siis melkein puolet tapahtumaan suhteellisen sileitä ja aukeita maita. Jäljellä oleva osa kumpaisenkin matkan kierroksesta tulee pysyttelemään sitä paremmin metsän suojassa. Vain siellä täällä tulee poikkeuksena olemaan avoimia paikkoja. Kaikki metsät ovat hyvin tiheitä. Onkin mahdotonta hiihtää muualla metsässä kuin varta vasten hakattuja reittejä noudattaen. Uusina ne ovat 10 jalkaa eli runsaasti 3 metriä leveitä, mutta ne kasvavat pian umpeen. Niitä on kaikkiaan noin 300 kilometrin pituudelta, joten hiihtäjämme ennättävät parissa viikossa hyvin tutustua kilpalatujen kaikkiin mahdollisiin osiin. Niiden korkeimmat kohdat voivat olla 500, enintäin 600 metriä korkeammalla lähtöpaikkaa, joka puolestaan on noin 600 m merenpinnan yläpuolella. Ilman ohkaisuus ei siis voi täällä lainkaan häiritä eikä siihen tottuminen kuluta kilpailijoiden aikaa.

Mutta vaikka latu ei nousekaan missään puurajan yläpuolelle, ovat nousut pituutensa vuoksi paljon raskaampia kuin missään meillä kotona. Sen sijaan ne harvoin lienevät

Oppaani reittiä marssimassa. Nenäliina kädessä hyttysten vuoksi, jotka kuitenkin talvella nauttivat virkavapautta. Huom.! Rehevä ja tiheä juurikasvillisuus.

jyrkempiä kuin 1 : 10. Suurelta osaltaan ne lienevät hiihdettävissä pitkällä liukuma-askelella. Laskut sensijaan näyttivät suhteellisen helpoilta ainakin sillä edustavaksi mainitulla 15—16 kilometrin pituisella reitin pätkällä, jonka samosin siellä Lake Placidin pätevimmäksi kehutun hiihto-oppaan johdolla. Vauhdikkaita ne laskut kyllä varmasti ovat, mutta selviä ja enimmäkseen helppomutkaisia. Vain yksi mutka oli sellainen, että minä, käännöksissä kömpelö hiihtäjä, olisin varmasti akotellut, vieläpä luultavasti katkaissut sukseni.

On kyllä melko vaikea verrata toisiinsa talvella hiihdettyjä ja kesällä vain käveltyjä hiihtoratoja, mutta jos minun pitäisi välttämättä lausua käsitykseni, uskaltaisin luulla, että odotettavissa oleva Lake Placidin 50 km rata tulee olemaan ainakin yhtä nopea tai hiukan nopeampikin kuin viimetalvinen Salpausselän reitti samalla kelillä, mutta laskuiltaan joutuisampi ja nousuiltaan hitaampi vain. Taitoa ei se vaatine mainittavastikaan enemmän, mutta sen sijaan kyllä jalkojen kestävyyttä. Ja jyrkät vaihdokset ainakin kesällä tukahduttavan tiheistä metsistä tuulisille aukeille tulevat vaatimaan tavallista suurempaa juomisen ja pukeutumisen eli lyhyesti sanottuna hienhoitamisen taitoa. Oikeilla paikoilla saaduilla teekulauksilla ja voileivillä voi olla ratkaiseva merkitys.

Lumisuhteet Lake Placidissa eivät ole niin varmat kuin sieltä on pyritty toitottamaan. Tilastot osoittavat, että noin, vaikutelmalta sanoen, joka kolmas tai neljäs talvi tahtoo olla niin vähäluminen, että vielä tammi- ja helmikuun vaihteessa lumikuori on vasta desimetrin tai parin vahvuinen. Tavallisesti näkyy kuitenkin ennättävän sataa lunta helmikuun puoliväliin vielä kolme, neljä desimetriä lisää, ja hyvinä talvina sitä voi olla metrinkin verran ja enemmän, viime talvena valitettavasti yli puolitoista. Valitettavasti, sillä sitä pienempi on tämän takia tilastollinen mahdollisuus saada paljon lunta nyt olympialaistalvena.

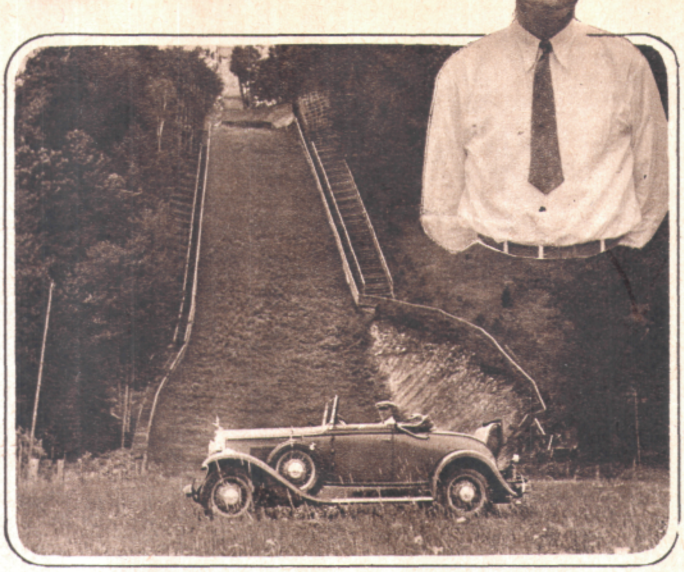
Harjoitusmahdollisuuksia silmälläpitäen voidaan kuitenkin lohduttautua sillä otollisella seikalla, että Lake Placidia ympäröivillä laajoilla niittymailla ja sileäpohjaisilla, jokseenkin kivettömillä metsäreiteillä riittää melkoisen ohut lumikerros.

Enimmäkseen kuuluu lumi Lake Placidissa olevan pehmeää ja upottavaa, niin että suksien ja varsinkin sauvojen sompien pitää olla kantavammat kuin meillä kotona. Oppaani tosin väitti, että pehmeälläkin kelillä kilpalatu on valmis 8 tai 10 miehen hiihtämänä, mutta minä en sitä usko, ja Erkki Penttilä, jonka tapasin Canadassa ja joka on kilpaillut Lake Placidissa, sanoikin, että vasta parinkymmenen hiihtäjän painamana se alkaa välttää.

Mutta vaikka lumi Lake Placidissa yleensä onkin pehmeää, sattuu sielläkin melkein joka talvi joskus muutaman päivän kestäviä rajuja, 5 tai 7:nkin Celsiuksen suojasäitä, joiden kestäessä lumi on vielä tavallista upottavampaa ja joiden jälkeen pakastuttua on muutaman päivän kova keli. Niin että suomalaisjoukkueen on otettava mukaansa mitä monipuolisin varasto eri pitkiä ja leveitä suksia.

Lake Placidin olympialainen hyppyrimäki on noin kolmen kilometrin päässä Stadionilta. Kuva antaa siitä jonkinmoisen käsityksen. Minusta ei se näyttänyt kovinkaan mahdottoman suurelta, tuskinpa sanottavasti yli 50 m heittävältä. Sitä kovemmin on siinä sen takia hyppääjien ponnistettava, ja ainakin Holmenkollenin hyppykilpailut v. 1930 näyttivät viittaavan siihen, että suomalainen mäenlaskija on parhaisiin norjalaisiin virkaveljiinsä verrattuna suhteellisesti heikompi sellaisessa mäessä, jossa on huonon vauhdin korvaukseksi ponnistettava voimakkaasti, kuin sellaisessa, jonka yläosa heittää miehen ilman mainittavaa ponnistustakin niin pitkälle kuin tämän pää suinkin kestää.

Ilmaennustus on Lake Placidissa luvattu järjestää kilpailujen ajaksi mahdollisimman nopeaksi sillä tavoin, että jokaisen kilpailujoukkueen johto saa, jos haluaa, tietoja sään kehityksestä tunti tunnilta koko viimeisenä yönä ennen kutakin kilpailua.

Hyppyrimäki ja tohtori G. Dewey.

Yleensä sai valmistelutöistä siellä vaikutelman, ettei mitään vaivannäköä säästetä eikä pienintäkään yksityiskohtaa laiminlyödä, jotta juhlat saataisiin onnistumaan mahdollisimman hyvin. Niinpä kilpailujen ylisihteeri *Ernest Gamache* (joka muuten sattuu olemaan Jaakko Mikkolan urheiluoppilaita Harvardista, parhaimmillaan pikku seiväshyppääjä à 335 cm) nimenomaan pyysi, että esittäisimme heille jokaisen mahdollisen toiveemme kilpailujen järjestelyyn nähden. Muistui sen johdosta elävästi mieleeni Antwerpenin ja Amsterdamin olympialaisten järjestelijät v:lta 1920 ja 1928, joiden hahmo muuttui loukatusta arvontunnosta, kun heille meni tekemään pienintäkään järjestelyä koskevaa ehdotusta.

Lake Placidissa valmistaudutaan ottamaan vastaan noin 8 000 hengen suuruista katsojakuntaa kilpailuihin. Näistä 4 000 aijotaan majoittaa paikkakunnan hotelleihin ja vieraskoteihin, tuhatkunnan henkeä makuuvaunuihin, joita varten aseman ratapihaa laajennetaan, ja loput Saranac Lakeen y. m. nopean autobussiliikenteen piirissä oleville paikkakunnille.

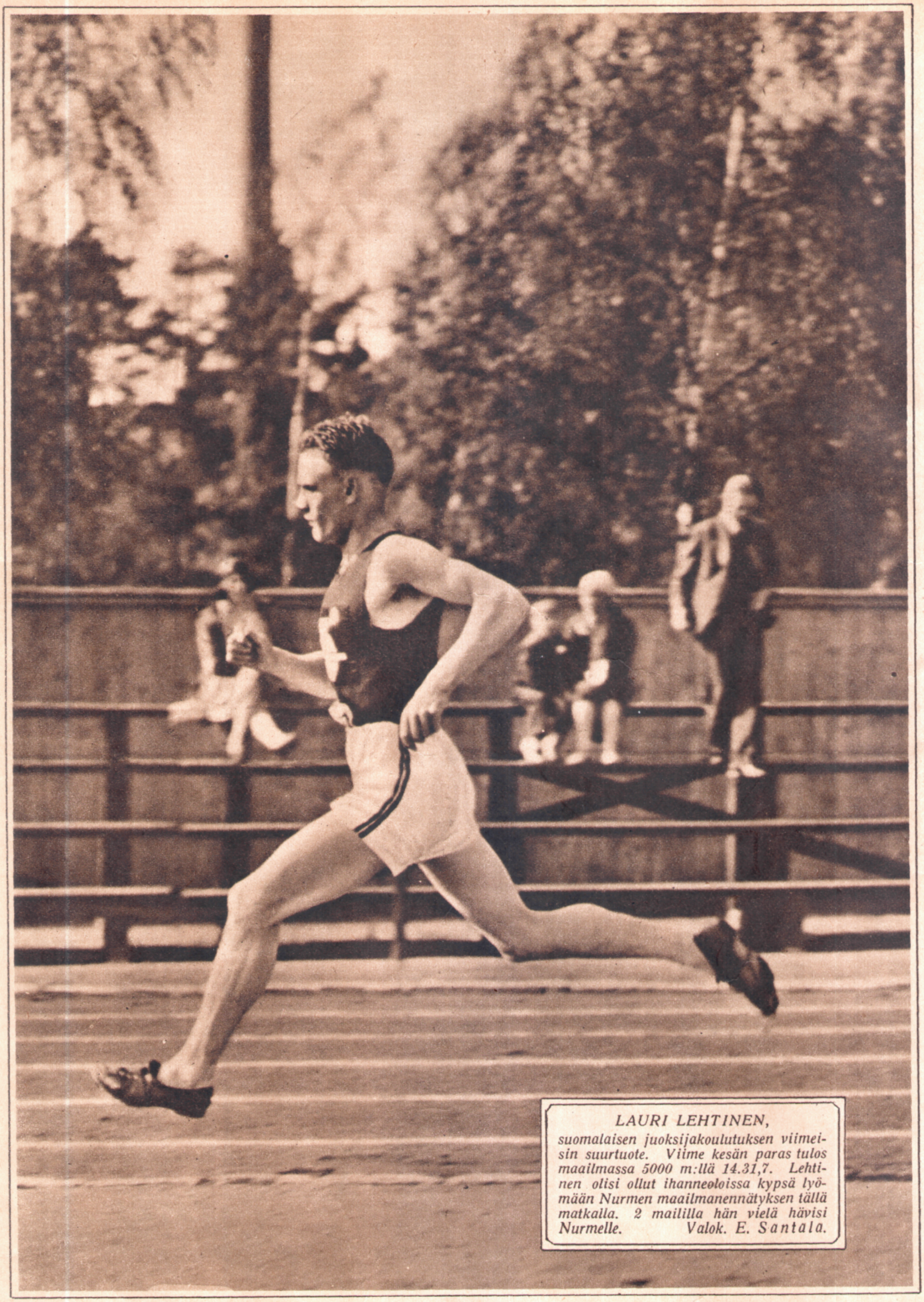
Lake Placidin samoinkuin muiden paikkakuntien puolesta on annettu pätevät sitoumukset siitä, ettei hotellien ja vieraskotien tavallisia matkailijakauden hintoja koroteta olympialaisten aikana.

Talviolympialaisten valmistelutöitten talousarvio nousee 42 miljoonaan Suomenmarkkaan!

Mitä saa Amerikka ja Lake Placid sen vastineeksi?

Esimerkkiä parhaista eurooppalaisista talviurheilijoista ja ennen muuta tarpeellisen alkusysäyksen hiihtourheilulleen, jonka alkuunpääsemistä on vaikeuttanut aikaisemmin mainittu suuren yleisön keskuudessa vallitseva käsitys, että kaikki suksiurheilu on niskoja taittavaa uhkapeliä. Niinpian kuin tästä käsityksestä vapaudutaan, on varsinkin retkeilyhiihdolle alkava siellä suuri nousukausi. Amerikkalaiset ovat entuudestaan kesäisin ahkeroita »hikers», jalkamatkailijoita, jotka eivät ponnistuksia pelkää. Ja vaikka suurin osa Yhdysvaltoja on ilmastonsa puolesta mahdotonta hiihdon harjoittamiseen — aivan niinkuin suurin osa Eurooppaakin — niin on myöskin siellä laajoja, aivan eurooppalaisten valtakuntien kokoisia alueita, joilla voidaan mainiosti hiihtää kuukausimäärin.

Amerikkalaiset ovat kesäurheilujen alalla suorittaneet monet kerrat olympialaista »lähetystyötä» Euroopan matkoillaan. Nyt on Euroopalla ja varsinkin Pohjoismailla tilaisuus maksaa tämä kunnia- ja kiitollisuudenkin velkansa korkoineen auttamalla Amerikkaa talviurheiluista jaloimman, hiihdon oikeaan makuun.

LAURI LEHTINEN,
suomalaisen juoksijakoulutuksen viimeisin suurtuote. Viime kesän paras tulos maailmassa 5000 m:llä 14.31,7. Lehtinen olisi ollut ihanneoloissa kypsä lyömään Nurmen maailmanennätyksen tällä matkalla. 2 maililla hän vielä hävisi Nurmelle. Valok. E. Santala.

POIKAURHEILU-
PÄIVILTÄ
OLYMPIALAISIIN.

Piirtoja LAURI LEHTISEN uralta, jonka päätä ei vielä näy.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *MAILERI.*

Suurjuoksija ja hänen pirteä äitinsä.

Suomalaista sukua ruotsalaisseudulla.

Vaikkakin lähitienoo on umpiruotsalaista, on suurjuoksijamme Lauri Lehtisen suku Porvoon pitäjästä supisuomalaista. Isä oli syntynyt Kaarenkylässä, äiti — o. s. Enholm — Teissalan kylässä. Poika Lauri taas — tämän kertomuksen sankari — Kerkkoon kylässä elokuun 10:ntenä 1908. Sisarusparvi oli suuri, kaikkiaan kahdeksan lasta, joista vanhin poika hukkui. Isä kuoli myös verrattain varhain, jo v. 1912. Nuorena sai Lauri niinkuin toisetkin, antautua raskaisiin töihin. Kotoa läksi hän jo 12-vuotiaana, ollen m.m. tukkien ajossa ja maatöissä ennenkuin tuli Urheilutarpeiden Kerkkoossa olevalle tehtaalle.

Pienenä oli Lauri huono juoksemaan.

Ainakin hän itse sanoo niin, muistellen, kuinka nuori veli — nyt sotaväessä oleva — antoi hänelle aina päihin. Hiihdossa oli samoin. Jo 10-vuotiaana hän kilpaili ensimmäisen kerran, mutta ei vetänyt ikäisilleen eikä taaskaan nuoremmalle veljelleen vertaa. Myöhemmin, 18—20 vuotiaana, Lehtinen harjoitteli hiihtoa enemmän ja kilpailikin — vieläpä viime talvenakin — jonkin verran, toisinaan myöskin voittaen. Myöskin pyöräilyä hän on harrastanut.

Kesäurheilunsa Lehtinen aloitti 10-ottelulla.

V. 1924 hän otti osaa ensi kerran kilpailuihin Kerkkoon NS:n jäsentenvälisessä 10-ottelussa, mutta heitti kesken. Seuraavana vuonna yritti hän samaa ohjelmaa uudelleen ja pääsikin sen läpi. Tällöin, 16-vuotiaana, saavutti hän m.m. seuraavia tuloksia: 100 m 16,8 — 400 m 72 (oli viimeinen!) — 1500 m 5.28 — seiväs 240 — korkeus 140 — kuula n. 8.00 — kiekko 23.00.

Vertailun vuoksi mainittakoon tässä Lehtisen myöhemmätkin tulokset eri kesäurheilulajeissa — keskimatkoja lukuunottamatta, joista tuonnempana. Porvoon sk:n 5-ottelussa saavutti hän 1928 pisteitä 360. Silloin olivat yksityistulokset: 100 m 13,0 — kuula 9.80 — korkeus 153 — keihäs 44.75 — 1500 m 4.26. — Kuula on kuitenkin myöhemmin lentänyt 10.16, kiekko yli 30 m ja keihäs 45.5 m. Pituushypyn paras saavutus on 5 m, kolmiloikan 10.5 m.

Kerkkoon NS:n Urheilijat — Porvoon Urheilijat — Helsingin Toverit.

V. 1926 Lehtinen liittyi virallisesti jäseneksi Kerkkoon NS:n Urheilijoihin, mihin seuraan hän kuului 4 vuoden ajan. Toimipaikkansa oli Urheilutarpeiden tehtaalla, missä hän oli metalliosastolla sorvaajana. Oltuaan välillä asevelvollisuutta suorittamassa Lehtinen sai kesällä 1930 paikan Porvoosta Werner Söderströmiltä. Silloin liittyi hän Porvoon Urheilijoihin. Mutta tänä vuonna siirtyi hän Helsinkiin — ensin valtion miinapajalle viilaajaksi, sittemmin varastomieheksi tukkukauppias Aug. Marttilalle —, ja Helsingin Tovereilla on nyt kunnia lukea hänet jäsenekseen.

1500 m ensi kerran 1925—5.20.

16—17 vuoden korvilla ollessaan juoksi Lehtinen ensi kerran kellon mukaan 1 500 metriä. Tulos oli 5.20, eikä siis mikään erikoinen, eipä edes mitenkään lupaava. Onhan meillä paljon maalaisnuorukaisia, jotka kylmiltäänkin pistävät tuon tuloksen, puhumattakaan sen ikäisistä harjoitelleista pojista (muistelenpahan vain itse kipittäneeni matkan siinä iässä 4.52 tulevaisuuden toiveissa, jotka ovat töksähtäneet yksinomaan nimimerkkiini!) Lehtisen juoksutoverina tuolloin oli TUL:n tunnettu pyöräilijä Lempinen, koulutoveri muuten, ja hän oli sillä kertaa myöskin parempi.

Mutta saman vuoden syksyllä, siis 17 juuri täyttäneenä, Lehtinen sk:n viestissä juoksi jo 1 000 metriä 3.09. Se oli jo jotakin. Ensimmäinen todistus pojan lahjoista, jotka myöhemmän kehityksen perspektiivissä ovat osoittautuneet suorastaan ilmiömäisiksi.

Varsinainen juoksuharjoitus alkaa keväällä 1926.

Vaikkakin Lehtinen ehkä enemmän kuin kukaan muu suurjuoksijamme saa kiittää menestyksestään lahjojaan, ei hän kuitenkaan ole päässyt kehittymään ilman perusteellista harjoittelua. Varsinaisen juoksuharjoituksen aloitti hän keväällä 1926. Heti alkoivatkin tulokset siitä näkyä. Voitettuaan ensin helposti Porvoon piirin murtomaamestaruuden alle 18-vuotisten sarjassa, hän ryhtyi valmistautumaan vuoden poikaurheilupäiviä varten. Harjoituksissa nyrjäytti hän nilkkansakin, mutta muuan muija hieroi sitä parisen tuntia ja pienellä levolla se asettuikin jokseenkin pian entiselleen.

Lehtisen syntymäkoti Kerkkoossa. Kuvassa keskellä L:n vanhempi veli Sulo vaimoineen.

Ensimmäiset laakerit: voitto poikaurheilupäivillä.

V:n 1926 poikaurheilupäivät pidettiin Kuopiossa. Lehtinen sai matkarahaa 150 mk. Loput hän sai panna omistaan. Mutta matka kannatti — ainakin aatteen puolesta. Lehtinen voitti mestaruuden ja tuli niin ollen julkisuudessakin jonkin verran tunnetuksi.

Saman vuoden elokuussa parani 1 500 metrin ennätyskin 4.30:ään. Vielä pistäytyi Lehtinen Helsingissä, ottaen osaa Toverien 10-vuotiskilpailuihin tulosrajajuoksussa. Siinä jäi hän 8:nneksi. Ahonen voitti.

Tuhkarokko 18-vuotiaana.

Keväällä 1927 Lehtinen jälleen nähtiin Helsingissä. Hän tuli HKV:n murtomaalla alokassarjassa 4:nneksi. Mutta sitten jäi juoksu koko kesältä. Lehtinen sairasti vasta nyt tuhkarokon ja saattoi uudelleen kilpailla vasta syksyllä. Porvoon piirin mestaruuskilpailuissa oli hän sekä 5 000 että 10 000 metrillä toinen. Ajat 16.49 ja 36.42. Tuomala, Kerkkoosta hänkin, voitti molemmat matkat. (Mainittakoon, että Tuomala vielä tänäkin vuonna oli piirinsä mestari 5000 metrillä).

Lehtisen ensimmäinen 5 000 m — 17.16.

Ennen edellä mainitsemiani piirin kilpailuja juoksi Lehtinen kokeeksi ensi kerran 5 000 metriä harjoituksissa ja aika oli 17.16. Kilpailussa parani siis aika lähes puolella minuutilla. Mutta vielä enemmän putosi se hiukan myöhemmin HKV:n syyskilpailuissa — samoissa, joissa Helgas löi Purjeen 1 500 m:llä. Lehtinen oli 5 000 m:n alokaskilpailussa 4:s ajalla 16.11. Taimisto voitti 16.06.

Vielä ehti Lehtinen samana syysmyöhänä kilpailla Helsingin IFK:nkin kilpailuissa. Hän oli 3 000 m:llä 7:s ajalla 9.44. Matkan voitti Nikkari 9.05.

Nuori mies kilparadalla Nurmen ja Ritolan kanssa.

Olympialaisvuoden 1928 keväällä Lehtinen voitti Porvoon piirin murtomaamestaruuden ja tuli HKV:n murtomaalla 20-vuotisten sarjassa toiseksi. Lahden Toivonen voitti hänet 10 sekunnilla. Samana keväänä oli Porvoossa juhlakilpailut, joihin ottivat osaa Nurmi ja Ritola. Lehtinenkin lähti mukaan 5 000 metrille. Rata oli raskas ja kova tuuli esti pääsemästä tuloksiin. Nurmi ja Ritola tyytyivätkin juoksemaan tasakilpailun ja Lehtinen tuli kolmanneksi, olosuhteisiin katsoen mainiolla ajalla 16.02.

Viime mainitussa kilpailussa oli Lehtinen voittanut m.m. Kauppisen, joka vähää myöhemmin Kouvolassa kosti tappionsa samalla matkalla ja samalla ajalla. Sitten voitti Lehtinen piirinsä mestaruudet 5000 ja 10000 m:llä ajoin 15.55 ja 35.42.

IFK:n syyskilpailuissa Lehtinen jo piteli Magnussonia lujilla, häviten kuitenkin lopussa muutamalla metrillä. Aika oli siihen astinen ennätys 15.33,2. Porvoossa pidetyissä piirikunnallisissa parani 1500 ennätyskin 4.22 minuuttiin.

Sairausvuosi. — Nivelreumatismi?

Lehtinen joutui sitten suorittamaan asevelvollisuuttaan. Siellä harjoitteli hän entiseen tapaan ja olikin taas keväällä 1929 nousukunnossa. Hän voitti jälleen piirinsä murtomaamestaruuden ja HKV:n murtomaalla sotilassarjan. Helluntaina juoksi hän Toverien kevätkilpailuissa lujan 5 000 metriä lumipyryssä ja jäi kolmanneksi, 15.36. Matilainen voitti, 15.35 ja Loukola oli toinen. Lehtinen puolestaan voitti Postin ja Kailan.

Mutta siihen katkesikin sen kesän kilpaura. Lehtinen sairastui. Hänen jalkansa ajettuivat, eivätkä tulleet enää entiselleen sotilassairaalahoidollakaan. Katsottiin hänen sairastavan nivelreumatismia ja, kun mitkään hoitotoimenpiteet eivät auttaneet, laskettiin hänet vapaaksi väestä. Jalkapöhöä kesti vielä pitkät ajat, yli joulunkin, mutta talvella jalat taas vähitellen tulivat entiselleen.

On syyllä ihmetelty, miten on mahdollista, että Lehtinen moisen nivelreumatismin jälkeen niin nopeasti on päässyt kuntoon ja ettei reumatismi senjälkeen enää ole uusinut. Todennäköisintä on, että kysymyksessä on ollut aivan toinen taudinmuoto kuin nivelreumatismi, vaikka sitä sellaiseksi on luultu. Sitä mieltä oli Lehtisen hierojakaimakin Arvo Lehtinen, kun asiasta kerran tuli puhe. Hän sanoi, että nivelreumatismi aina jättää jälkensä luustoon, mutta »näissä kintuissa ei ole mitään sellaista».

Ensimmäinen suurvuosi. 5 000 m 14.49,8.

Saatuaan siis jalkansa jo talvella terveiksi, Lehtinen taas hyvissä ajoin aloitti treenauksensa tulevaa kesää varten. Siitä

Budapestin paistinpannussa. 1500 m:n viimeinen kierros alkaa. Purje johtaa, Szabo on sivuuttanut sairaan ja kuitin Lehtisen.

tulikin hänen yllätyskesänsä. Kuin salamana ilmestyi hän maailman kaikkien aikojen parhaimpaan keskimatkurien luokkaan.

Jälleen avasi Lehtinen »pelinsä» Porvoon piirin murtomaamestaruudella. Seuraava »shakin veto» oli voitto HKV:n traditionelliksi käyneellä murtomaalla 8 km sarjassa. Lehtiselle hävisivät m.m. Kuokka ja Loukola. Toverien kevätkilpailujen 5 000 m:llä saivat myöskin Salminen ja Iso-Hollo tunnustaa porvoolaispojan paremmakseen. Aika 15.06. Samoissa kilpailuissa Lehtinen voitti leikiten 1500 m:n tulosrajajuoksun (4.20) 4.10,4. Se osoitti hänen omaavan nopeuttakin aivan tarpeeksi saakka.

Lopullisesti löi Lehtinen itsensä läpi HKV:n kilpailuissa 4. V. 30 voittamalla 5 000 m maailman valioluokkaan oikeuttavalla ajalla 14.49,8 ja alittamalla 1500 metrillä 4 minuuttia. — Ensinmainitun matkan tulostaso muutenkin oli komea: 1) Lehtinen 14.49,8, 2) Iso-Hollo 14.53,6, 3) Kinnunen 14.58,5, 4) Salminen 15.00, — 1 500 m:n tulostaso oli sekin samaa luokkaa: 1) Purje 3.54,7, 2) Jörgensen 3.56,9, 3) Lehtinen 3.59,4, 4) Helgas, 5) Luomanen.

Epäonninen Budapestin matka.

Juostuaan Lahdessa PU:n ja LU:n jäsenten välisissä 5000 m 15.37, sai Lehtinen paikan Unkari-maajoukkueessamme. Miestemme Unkarin matka ja häviö siellä on vielä hyvässä muistissamme ja toivottavasti myös »hampaan kolossa». Joukkueemme matka Baltian maiden kautta oli rasittava. Kun perillä vallitsi lisäksi troopillinen kuumuus, olivat poikamme suurelta osalta myytyjä miehiä jo ennen kamppailua. Tuskinpa mikään edustusmatka on urheilijoitamme niin kuitiksi tehnyt. Sairaimpia miehiä joukkueessa oli juuri Lehtinen. Hänellä niinkuin parilla muulla pojalla vuosi verta nenästä pelkästä kuumuudesta. Ei ollut niin ollen ihmettelemistä, että hän 1500 metrillä ei kyennyt kolmatta sijaa eikä aikaa 4.11 parempaan.

Matka kokonaisuudessaan laihdutti Lehtistä n. 5 kiloa. Eikä hänellä ollut enää Suomessakaan sinä kesänä pahasti juoksuhalua. Hän oli mukana m.m. Nurmen ja Virtasen välisessä 5 000 metrin juoksussa, keskeyttäen kuitenkin 3 000 m kohdalla (aika n. 8.50). Jälkikesän kuntoa vei lisäksi alaspäin moottoripyörämatkalla tapahtunut onnettomuus. Lehtinen loukkasi polvensa ja sai senkin vuoksi olla pari viikkoa sängyssä.

Porvoon piirin mestaruudet juoksi Lehtinen sitten erikoisemmin yrittämättä 5 000 m:llä (aika 15,44) ja 10 000 m:llä (n. 35.00). 1 500 m:llä hän sitävastoin jäi 3:nneksi (4.17). — IFK:n ja Toverien syyskilpailuissa Lehtinen taas kykeni voittamaan 5000 m, ajan ollessa 15.20, mutta 1 500 metrillä hän jäi 4:nneksi, aika 4.10. Pohjala, Lehtonen ja Michelsson olivat sillä kertaa nopeammat.

Lehtinen sisarineen Joensuun Hammaslahdessa, jossa äiti on uusissa naimisissa.

Vuosi 1931 hirmutuloksineen. — 19 kilpailua!

Näin olemme tulleet Lehtisen kilpailukertaa läpikäydessämme nyt päättymässä olevaan vuoteen. Tämä onkin ollut Lehtisen parhain vuosi. Rohkeimmatkin häneen asetetut toiveet ovat pitkän ratakauden aikana täyttyneet. Näyttää lopultakin siltä, että Nurmi on saanut seuraajansa.

Viime kesä tuloksineen onkin niin tuoreessa muistissa, etten katso tarpeelliseksi muuta kuin muistuttaa Lehtisen suurimmista juoksuista niiden 19 kilpailun joukosta, jotka hän Suomessa monilla maaseuturadoillakin samoinkuin ulkomailla on läpikäynyt.

Kesä alkoi HT:n kevätkilpailujen komealla 3 000 metrillä, jossa aika oli 8.34,7. Sitten muistamme KIF:n kilpailujen 1 1/2 mailia, jolla

Lehtinen saavutti ensimmäisen maailmanennätyksensä.

Hän voitti Purjeen ajalla 6.42,1. Nyt kiinnitettiin toiveita jo 5000 metrin maailmanennätyksenkin mahdollisuuteen. HKV:n kilpailuissa Lehtinen juoksikin loistavan ajan 14.31,7 ilman, että hänellä oli tasavertaista kilpailua. Loukola oli toinen, mutta jäi paljon, vaikka hänkin sai mainion ajan 14.59. Kolmas huipputapaus oli Toverien »vuosisatojen» 2 mailia, jossa Lehtinen spurtissa hävisi Paavo Suurelle ja jossa ajat olivat maailman mainiot, kolme parasta alle Viden »vihoviimeisen» ennätyksen: 1) Nurmi 8.59,5, 2) Lehtinen 9.00,5, 3) Virtanen 9.10.2., 4) Isohollo, joka Lehtisen kanssa jakoi johtajan vaivat, 9.06. Vain paria päivää myöhemmin Lehtinen oli Turussa 1 500 m:llä, joka oli komea kilpailu sekin ja jossa Lehtinen jätettiin kolmanneksi — Purje 3.54,7, Larva 3.55.5 ja Lehtinen 3.55.5.

Lehtisen parhaat 5000 m:n ajat: 14.31.7 — 14.36.6 — 14.39,8.

Suomen mestaruuskilpailuissa Lehtinen jälleen yritti jotakuinkin tosissaan 5 000 metriä ei kuitenkaan viimeistään pinnistäen, kyetessään vähemmälläkin voittamaan vaarallisena pidetyn Iso-Hollon. Lehtisen 14.31.7 min:n

Hurja 2 mailia viime kesänä. Lehtinen vetää Nurmea loistavaan maailmanennätykseen. Taempana Isohollo ja Virtanen.

Pariisin kattojen alla: 3 mailin ylivoimainen voitto Rooseveltin palkinnosta.

tuloksen jälkeen oli nimittäin Iso-Hollokin juossut 5 000 m ajassa 14.36.3. Mutta yhteenotossa Lehtinen oli voimakkaampi, ja aika oli taas erinomainen — 14.36.6. Vielä kerran juoksi Lehtinen tänä vuonna 5000 m alle 14.40. Maaottelussa Tukholmassa hänen aikansa oli 14.39,8.

Neljäs luja 5000 m oli syksymmällä. Se oli kaksinottelu Nurmen kanssa. Siinä Nurmi heitti kesken puolimatkassa, johon mennessä vauhti koleasta säästä, rankkasateesta ja tuulesta huolimatta oli ollut mitä huimaavin, ja niin ollen Lehtinenkin hellitti lopputaipaleella tyytyen tulokseen 14.55.

Pariisin triumfi.

On luonnollista, että Lehtistä on ahdisteltu ulkomaistenkin kilpailujen osanottajaksi. Hän ei kuitenkaan ennen Ruotsi—Suomi maaottelua käynyt missään — eikä siihen olisi johtomme ottaman kannan vuoksi ollut mahdollisuuksiakaan —, ja senjälkeenkin tyytyi hän vain pikimmiltään pistäytymään Pariisissa. Siellä voitti hän Rooseveltin palkinnon 3 maililla samoissa kilpailuissa, joissa Ladoumegue voitti Purjeen. Aika ei kylläkään hiponut maailmanennätystä, mutta oli kuitenkin parempi kuin Nurmen samassa kilpailussa aikaisemmin juoksema — 14.26. Poikaimme turnee Seinen suurkaupunkiin oli joka tapauksessa yksinomaista triumfia, ja suuret maailmanlehdet kirjoittivat Lehtisestä kuin vain aikoinaan Nurmesta.

Eräässä suhteessa oli Pariisin matkasta hiukan kokemustakin. Nähtiin nimittäin, että Lehtinen kestää matkustamistakin kunnossa ollen, vaikka Budapestin matka vuotta aikaisemmin olikin kovin epäonninen.

Los Angeles!

Lehtisen niinkuin monen muun suurena päämääränä on nyt Los Angeles. Voimmekin näin jättää hänet täydelliseen talvilepoon ja keväällä taas ryhtyä seuraamaan pojan ponnisteluja. Vaikka 5 000 m onkin Lehtisen päämatka, aikoo hän kuitenkin kohdistaa huomionsa myöskin 1 500 metrille, ja ainakin keväällä vain sitä silmällä pitäen harjoitella. Mutta 10 000 metrinkin uskoo Lehtinen olevan hänelle yhtä hyvän matkan kuin 5000 m — jos tarve vaatii. Toistaiseksi hän ei sitä matkaa ole tosissaan edes kokeillut.

KISA KÄY

Vuos' vuoden jälkeen siirtyy,
ja työt, jotka kerran tehtiin,
ja uudet nimet piirtyy
taas tuloskirjojen lehtiin.

Niin nuoret rientävät eelle,
jää vanhat alkuerään,
ja kentältä parvekkeelle
käy polvi toisensa perään.

Mut' aina kilpailu elää,
ja aina on ottelu kuuma,
ja tietysti huudot helää,
kun voitettu on joku tuuma.

Ja viime kierroksen soitto
soi korvissa ikuisesti:
Sen kerran on suurin voitto,
joka ensin tappion kesti.

Yli aikain leikin vaisto
on polttanut ihmisrintaa.
Sukukunnasta toiseen taisto
on elämän kallista hintaa.

Siks' viestinjoukkueet vaihtuu,
mutt' viestiä viedään yhä,
ja kuumaa hikeä haihtuu
joka arkipäivä ja pyhä.

Siks' uudet kädet varttuu
ja yhäti keihään vapaan
ne jäntevin lihaksin tarttuu
isän opettamaan tapaan.

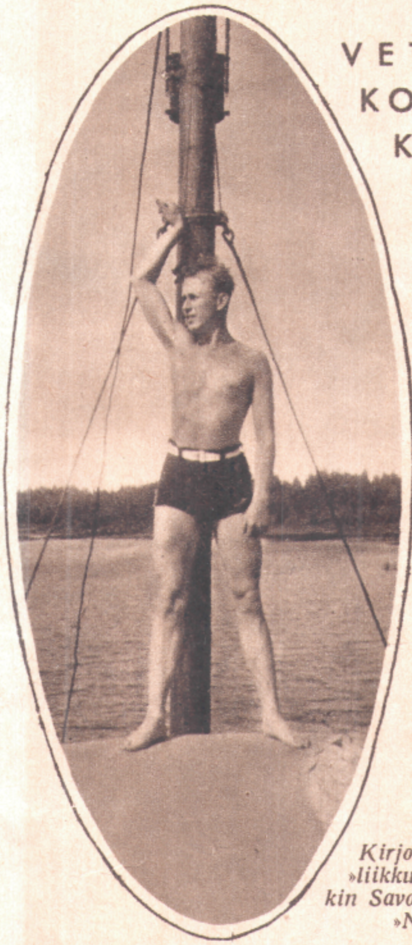
Siks' yhäti kiekko lentää,
yhä narskuu hiilirata,
ja alati maaliin entää
ohi vanhain nuorempata.

Kisa käy, kisatorvet raikaa,
lyö valtimot voimakkaina;
ja urheilu uhmaten aikaa
nyt tenhoaa niinkuin aina.

Ilmari Marski.

H i e k k a r a n t o j e n

PARNASSOT

VETTÄ, AURINKOA ja NUORIA KIRJAILIJOITA.

URHEILIJAN JOULULLE valokuvannut ja kirjoittanut *OLAVI PAAVOLAINEN.*

Kuvat eri vuosilta.

Kirjoittajamme Olavi Paavolainen »liikkuvalla uimarannallaan» jossakin Savonlinnan ja Joensuun välillä »Nykyaikaa etsimässä.»

Unto Seppänen (vas.) ja Arvi Kivimaa (oik.), ei Saharan erämaassa, vaan Terijoen hiekalla.

Katsellessani eräänä päivänä valokuviani suorastaan yllätyin huomatessani, miten runsaasti niiden joukossa oli nuorten kirjailijoittemme kesäistä uimaranta- ja ulkoiluelämää esittäviä. Muistuipa tällöin mieleeni »U r h e i l i j a n» toimittajalta pari vuotta sitten saapunut kirje, jossa allekirjoittanutta pyydettiin laatimaan esitystä näiden urheilullisista harrastuksista. Perusteellisempi esitys saa tälläkin kertaa jäädä. Teksti on kirjoitettu vain selitykseksi kuviin, ja kuvat puhukoot itse puolestaan siitä tosiasiasta, että nuori kirjailijapolvikaan ei ole jäänyt vieraaksi nykyajan kenties suurimmalle valtavirtaukselle, r u u m i i n k u l t t u u r i l l e.

— Heti aluksi on minun kaikille nuorille naislukijoille näiden suureksi mielipahaksi ilmoitettava, että M i k a V a l t a r i ei ole tässä sarjassa mukana. Tein varta vasten retken Kuokkalaan Lottien hauskaan kesäkotiin, jossa Mika oleskeli kymmenisen päivää mainehikkaan »pikku veljen» sekä nuoren, komean ja vaalean rouvansa kanssa, mutta ilmojen jumalat sattuivat silloin olemaan niin epäsuopealla tuulella, että mitään valokuvaa en tästä kirjallisesta kolmikosta voinutkaan saada. Tyydyn näin ollen vain mainitsemaan, että Mika vaikutti terveeltä ja iloiselta, ja että hän oli hyvällä tuulella, koska oli juuri kaksi päivää sitten pannut pisteen uusimman romaaninsa, 500-sivuisen »Appelsiininsiemenen» (jännittävää!) perään.[1]

Ei luonnollisesti mene kesääkään, jolloin ei U n t o S e p p ä n e n Kannaksen poikana ja Kannaksen vannoutuneena kuvaajana viettäisi osan siitä Terijoella pitäen »juhlaa meren rannalla». Useaan otteeseen tapaa hänet aina sen hietikolla, hyväntuulisena ja karjalaisia sukkeluuksia ylitsepursuavana. Ja milloin vain hänen entisestä venäläishuvilan kana- ja kalkkunatornista tehtyyn huvilaansa »iloisten ukkojen kylään» Kanneljärven Liikolaan saapuu vieraita, heti kuljetetaan ne Terijoen rannoille sulamaan ja ruskettumaan. Pari vuotta sitten oli Seppäsellä yhdessä Yrjö Jylhän kanssa Liikolassa oikeinpa jonkinlainen »urheilusiirtola», jossa päivät vietettiin vuorotellen urheilun ja kirjallisen työn merkeissä. — Tässä kuvassa on hän kuljettanut vieraakseen merenrannan juhliin A r v i K i v i m a a n, jonka hienomuotoiset kädet — kuvassa erikoisen selvästi näkyvät — osaavat käsitellä ei ainoastaan kynää ja viulua vaan myöskin tennismailaa. Kivimaa onkin tietääkseni ainoa nuori kirjailija, joka taitaa sulavaa »valkoista urheilua». Lisäksi tiedetään hänen harrastaneen hyppyjä ja juoksua.

[1] Myöhemmin kirjoittajan onnistui saada kuva myöskin Mika Valtarista & rouvasta, joten hän täten haluaa päästää nuoret naislukijansa mielipahasta.

Yrjö Jylhästä oli tulossa höyhensarjaan loistonyrkkeilijä (m. m. Jonni Hellströmin kanssa tasaisia harjoitusotteluja), mutta hän vaihtoikin käsineet kynään ja kirjoittaa nyt nyrkkeilyn ja urheilun runoutta. Täksi jouluksi ilmestyy — — —

Anna Kaari (vas.) ja Heikki Asunta (oik.) paistattavat päivää Suursaarella.

Vilkkaat »suurmaailman» kylpylät eivät ole houkutelleet E l i n a V a a r a n hienoa ja uneksivaa runoilijamieltä. Niinpä hän on viettänyt kesää mm. Kolin jylhillä seuduilla. Pielisjärven ihanat selät ja suurenmoisilla hiekkarannoilla varustetut yksinäiset saaret tarjosivat loistavia tilaisuuksia runolliselle mietiskelylle auringon ruumista rusketuttaessa.

Elina Vaaran täydellisin vastakohta on O n n i H a l l a, »Mustien loimien» hienostunut kirjoittaja, joka on kaikkien merikylpylöittemme erikoistuntija ja vakituinen vierailija. Pitkän aikaa horjui hänen makunsa Terijoen ja Naantalin välillä, mutta nyt näyttää viimeksimainittu lopullisesti voittaneen. — I l m a r i P i m i ä n vaalista ei taas koskaan ole ollut epätietoisuutta. Kannakselaisena hänkin on Seppäsen ja Paavolaisen tapaan vannoutunut Terijoki-hullu, joka viikkomäärin joka kesä oleskelee »Suomen Rivieralla» kestäen kärsivällisesti kaikki ilmojen oikuttelut tietäessään, että yksi kaunis poutapäivä Terijoella, Kuokkalassa tai Kellomäellä vastaa viikon poutaa muualla.

A n n a K a a r i, jonka lyriikka miltei poikkeuksitta liikkuu meriaiheiden ympärillä, on, kuten arvata sopiikin, ihastunut Suursaareen, sen mahtavaan karuuteen, kallioihin ja aavaan ulappaan. Myöskin Laatokan rantojen tuttavuutta hän on aikaisemmin tehnyt. — Kuvassamme on Heikki Asunta joutunut hänen seurakseen. Asunta on, kuten tunnettua, alkanut maalarina, ja Suursaarihan on aivan erikoisesti sekä kesänviettopaikkana ja mainiona aihevarastona ollut maalareittemme erikoissuosiossa.

Kouvolan ja Porvoon seuduilta Ilomantsiin ja Muonioon saakka ovat hurmaantuneen luonnonpalvojattaren K a t r i V a l a n kesäreitit johtaneet. Niin innostunut kuin hän olikin Terijokeen, tuntuu silti väärältä esittää hänestä kuvaa sikäläisellä plaashilla. Jossakin villin tunturin kupeella aurinkokylpyä ottamassa — sellainen kuva olisi Katri Valasta paljon luonteenomaisempi. Uimarina on Katri Vala erikoisen taitava.

Helsingistähän on viime vuosina, niin kummalta kuin se kuuluukin, tullut Suomen vilkkain kylpykaupunki. Hietaniemi, Pihlajasaari ja monet muut sen uusista keinotekoisista hiekkarannoista ovat saaneet tämän ihmeen aikaan. Aikaisin alkaa siellä sesonki, jo toukokuun alussa, ja jo silloin tapaa siellä kaikki Helsingin nuoret kirjailijat, sekä erikoisen täysilukuisina Brondan maalarit, joille täällä itsestään tarjoutuu tilaisuus elävien mallien näkemiseen. Kauemmin kuin missään muualla jatkuu Helsingissä myös sesonki. Jokainen aurinkoinen päivä näkee rannat vielä mustanaan ihmisiä, ja niinpä on kamera tavannut L a u r i V i l j a s e n Hietaniemessä vielä syyskuun loppupuoliskolla, Viljasen, joka valitteli, ettei täällä saanut mieliurheiluaan, keihäänheittoa, harrastaa.

Y r j ö J y l h ä olisi tässä sarjassa oikeastaan ollut ensimmäiseksi mainittava, mutta korvaamme tämän puutteen julkaisemalla hänestä erikoisen urheilukuvan. Enemmän kuin kukaan muu on nimittäin Jylhä henkilökohtaisesti harrastanut urheilua, vieläpä nimenomaan »t h e n o b l e a r t'i a», nyrkkeilyä. Lie-

Elina Vaara (veneen perässä) ja Ilmari Pimiä (keskituhdolla) lähdössä Pielisjärven »saarelle selälliselle» Kolin juurelta.

Katri Vala ja Ilmari Pimiä Terijoen auringossa.

neepä hänellä aikoinaan ollut mahdollisuuksia kilpakehääkin varten, mutta kirjalliset työt veivät ajan, ja viime vuosina hän on etupäässä kynällään taistellut sen puolesta julkaisten urheiluaiheisia runoja.

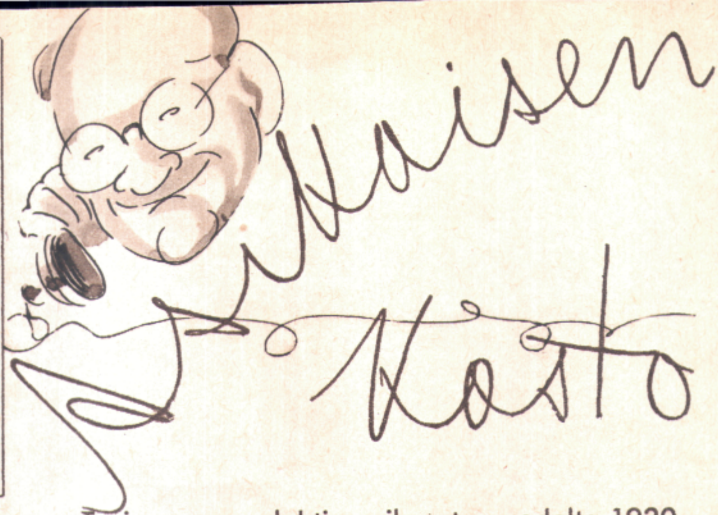
Mitä sitten allekirjoittaneeseen tulee, muistelee tämä poikavuosiltaan joitakin ihmeellisiä ennätystuloksia sadan metrin matkoilta — öhöm — Kivennavan urheilukilpailuista ... Mutta kesäisistä ulkoilumuodoista puhuttaessa palaan innostuneena aina samaan asiaan: laivamatkaan Vuokseniskalta Kolille, jonka jouduin suorittamaan viime kesänä Paanajärvelle matkatessani. Voitteko kuvitella ihanteellisempaa kesänviettopaikkaa kuin liikkuva uimaranta. Sen eläymyksen ko'in juuri viime kesänä. Veljeilin aina matkatoverini kera pikkulaivojen kapteenien kanssa, kunnes nämä päästivät meidät nousemaan yläkannen katokselle. Siellä vietimme sitten koko päivän pelkissä uimahousuissa ja jok'ikisessä kanavassa ja laitureihin pysähdyttäessä kävimme uimassa. Se oli suurenmoista: maisemat vaihtuivat ja olomme oli kumminkin kuin parhaalla sisämaan järven rannalla. Suosittelen kaikille tätä ainutlaatuista matkustuksen ja kylpyelämän yhdistelmää. Rikas olisi se mies, joka ostaisi erikoisen laivan tähän tarkoitukseen!

Onni Halla rusketuttaa pitkiä sääriään Naantalissa.

Lauri Viljanen nauttii vielä syyskuussakin Helsingin Hietaniemessä.

Tarina sanomalehtimaailmasta vuodelta 1920.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti
HUGO VALPAS.

On sunnuntai. Sellainen juovuttavan hiljainen pikkukaupungin sunnuntai, jonka järkyttävää rauhallisuutta ei mikään häiritse. Kadut ovat tyhjät. Kuolettavan tyhjät. Torin laidassa nuokkuu vain auringon ränsistyttämä vosikkahevonen alahuultaan lerputellen ja Lehtosen rantakahvilasta kantautuu tuulen mukana gramofonin haikea sävel ...

Nukuttaa, nukuttaa ...

— — —

Toimittaja Jalo Aate tunsi tämän raukean sunnuntai-iltapäivän herpaisevan rauhallisuuden. Hän käänsi pyyleätä ruumistaan leposohvalla ja paiskasi puoliksi lukemansa pääkaupungin lehden kädestään.

— Äsh! Kirotun yksitoikkoisia nuo lehdet, sadatteli hän itsekseen sovitellen olkapäätään pielukseen. Urheilua, urheilua, aina vain *urheilua!* Palstamäärin, sivumäärin, kuvia, jopa artikkeleitakin! Ikäänkuin nyt koko Suomen koossapysyminen olisi riippuvainen vain olympialaismenestyksestä! Siitä kuinka jokin Nurmi juoksee, jokin paksuniska painija pyörähtelee painimatolla ... Roskaa, sanon minä! Roskaa, barbarismia, rappeutumista! Urheilun rinnalla ei nykyään enää mikään ole mitään ... Mitä on taide, mitä tiede? Mitä kirjallisuus? Nyt jo pystytetään urheilijoille muistopatsaitakin! *Muistopatsaita!* Ha-ha-ha ... Kerrassaan suurenmoista!

Toimittaja Jalo Aate ratkeaa vapauttavaan nauruun. Hän ei harrasta urheilua, hän ei välitä siitä. Hän on terve ja elinvoimainen ilman sitäkin. Jo kouluaikana se oli ollut vastenmielistä hänelle. Hän oli ollut hintelä ja heikkovoimainen poikaiällä ja hän huomasi jo alunperin, että hän jäi alakynteen voimakkaampien tovereittensa rinnalla. Tämä nosti mieleen vastenmielisyyden. Hän ei halunnut pröystäillä ruumiinvoimillaan, sillä se oli alhaista. Paljon kauniimpaa ja ihanteellisempaa oli harrastaa kirjallisuutta, luonnontieteitä ja vaikkapa filosofiaakin. Niissä oli kulttuuria, ne kehittivät ihmistä, auttoivat häntä eteenpäin. Urheilu — ptyh!

Tämän olympialaisviikon aikana oli toimittaja Jalo Aate pannut merkille sen tosiasian, että koko kansa eli urheilun merkeissä. Siitä puhuttiin klubeilla, toreilla, kaduilla, perheissä, kauppaliikkeissä ja yleensä siellä, missä ikinä suuremmat joukko kansalaisia kokoontui. Lehdessä siitä puhuivat konttorineidit, latojat ja juoksupojat. Olisi pitänyt paeta erämaahan voidakseen olla kuulematta tuosta yhdestä ja samasta! Ja mikä pahinta: hän, toimittaja Jalo Aate, oli tavantakaa saanut huomautuksia siitä, että Pohjan Leimukin voisi kantaa kortensa yhteiseen kekoon, yhtyä siihen kansallisriemuun, mikä nyt vallitsi yli koko maan, suomalaisten urheilijain suurvoittojen johdosta.

Siitä olivat aluksi huomauttaneet tuttavat. Mutta hän oli suuttunut ja sanonut suoraan, että tuollaisille joutavuuksille ei kannata

lehden palstoja tuhlata. Pohjan Leimun palstoja! Pohjan Leimun, joka jo neljättäkymmentä vuotta oli liehauttanut korkealla jalon aatteellisuuden lippua! Nytkö se suitsuttaisi raakaa voimaa vaativan lihaskulttuurin yksipuolisille palvelijoille? Ei ikinä!

Sitten oli hän saanut asiassa vihjeitä johtokunnankin puolelta. Pohjan Leimun on kallistettava korvansa ajan virtauksille, siis myöskin urheilulle. Hän oli ollut harmista haljeta, mutta ei voinut mitään sille yksimielisyyden muurille, mikä häntä joka puolella ympäröi. Lopuksi oli ryhdyttävä toimeen ja niin sitten kiinnitettiin Pohjan Leimuun viikon ajaksi muuan kaupungin urheilumiehistä urheiluosastoa hoitamaan.

Se oli jo tavaton myönnytys hänen, Jalo Aatteen mielestä. Uhrata kolme neljä palstaa urheiluasioille! Sehän oli haaskausta, joutavaa tuhlausta!

Hänen sanansa ei kumminkaan tässä asiassa painanut kahta rapakappaa.

Kansa vaati.

Hullu kansa!

Toimittaja Jalo Aate ummistaa silmänsä. Urheilkoot ja riehukoot! Siitä hän ei välitä mitään ... Hän, aatteen mies ...

— — —

Sunnuntaiehtoon hiljaisuus painaa. Klubin lintupäivällinen tuntuu valahtaneen suoraan jäseniin. Nukuttaa. Nukuttaa armottomasti. Mikään ei häiritse, ei edes urheilu, tuo kultainen vasikka ... Rantakahvilasta vain kuuluu hiljaisena huokailuna valssin sävel ... Ihana, uuvuttava ... Jossain kaukana motkottaa moottori ... Mot-mot-mot ...

Toimittaja Jalo Aate vetelee makeita unia. Pyylevä vatsa vain hiljaa nouseskelee ja lintupaistista rasvaiset huulet mutruavat tiehensä kärpästä, joka itsepintaisesti aikoo vallata osan makean paistin jäännöksistä ...

— — —

Prrrr ...

Jalo Aate hätkähtää. Räväyttää silmänsä selkoselälleen ja nousee.

— Mikä hitto siellä rämpyttää kesken toisen parhaita päivällisunia? Halloo, Aate ... Häh? Sairastunut ... Kukkola? Niin, halloo ... No, mitäpä tässä osaa, olkoot ilman tietoja. En suinkaan minä ei suinkaan asessori tarkoita, että *minä* ryhtyisin urheiluuutisia välittämään? Minä! Ei ... Minä, joka suhtaudun arvostelevasti kaikkiin asioihin. Urheiluunkin! Terve!

Yh — kaikkea vielä! Nyt on Kukkola sairastunut. Ja kansa odottaa korvat höröllä viimeisiä olympialaistietoja. Joita minun, minun pitäisi lähteä heille toimittamaan ... Ei ikinä, ei ikinä se päivä koita!

Jalo Aate ryntää kiivastuksissaan pitkin lattiaa. Tässä nyt lähtevät johtokunnan jäsenet hänelle lakia lukemaan tyhjänpäiväisyyksistä! Mutta ei! Ei vaikka katkeisi ... Juoskoot maratoninsa ja hyppikööt hyppynsä ilman minua ...

Jalo Aate on hermostunut. Sieppaa taas käteensä lehden, sytyttää savukkeen ja alkaa lukea. *»Myyrä toi Suomelle kunniakkaan keihäsvoiton ...»*

— Hiiteen myyrät ja hiiret heittoineen!

Siitä yhdestä ja samasta puhutaan joka sivulla! Suomalaisvoitoista kerrotaan sanoin ja kuvin ... Petiittinikkarit lyövät palstan pituisia pakinoita, piirustajat ovat ottaneet aiheensa Antverpenin kisoista ja alakuloinen riimirunon sepittäjäkin veisaa värsynsä Nurmille, Tuuloksille, Lehtosille ja muille voittajille. Voi tätä ulkokullaista maailmaa, jota Sodoman kohtalo odottaa! Kultainen vasikka ...

Prrr ....

— Taas!

Jalo Aate juoksee raivoissaan puhelimeen. Halloo! Jahah, päivää ...

Aatteen muoto mustenee. Hän ei sano mitään. Kuuntelee vain. Lyö sitten kuulotorven kädestään, nyrpistää nenäänsä ja painuu eteiseen. Sieppaa panamansa ja on pian ulkona.

— Kirottua! Tuhannen kertaa kirottua ... Pitikö sen Kukkolankin juuri nyt sairastua, nyt kun on enää yksi päivä noista viheliäisistä kisoista jälellä ... Nyt ovat hänen kunniallisen toimittajan kimpussa kaikki *ihmiset* ... *Aina* johtokunnan puheenjohtajaa myöten!

Pohjan Leimun toimitalon edustalla tungeksii mustanaan kansaa. Miehiä, nuorukaisia, keskenkasvuisia pojanvesoja. Onpa joukossa naisiakin. Kansa rupattelee pienissä ryhmissä ja tuon tuostakin käy joku kurkistamassa lehden konttori-ikkunaan, jossa edellisen päivän olympialaistiedot ovat esillepantuina.

Jalo Aate kyräilee kuin vihainen härkä tuota joukkoa. Ensimäisenä siinä näyttää liehuvan uusi opettaja. Intoilija, joka pienessä ajassa on saanut kaupungin nuorison aivan riehaantumaan urheiluun.

— Päivää! Joko nyt itse päätoimittajakin on saanut urheiluinnostuksen?

Jalo Aate haluaisi vetää korvalle tuota sulasta. Hävytön! — Mutta hän ei anna heille katsettakaan. Taapertaa vain pihanpuolelle ja vääntäytyy toimitukseen.

Sisään ehdittyään Jalo Aate jo hiukan lauhtuu. Onhan hyvä, että lehdelle huomiota osoitetaan. Näkyy siellä seisovan yhteiskoulun johtajakin ja tulliviskaali ... Mutta tällaisen mokoman takia! Onko nyt jo järki-ihmisiltäkin aivokoppa homehtunut?

Tuloksia. Mistä, minkälaisia?

Jalo Aate miettii. Todentotta: hän ei ole niin paljon asiaan syventynyt, että olisi ottanut selvää Kukkolan tietolähteistä. Olisikohan se ottanut Valvojasta, joka on aivan urheiluhullu lehti? Tai Sydän-Suomesta? Varmasti Sydän-Suomesta! Sieltä on nyt yritettävä ...

Jalo Aate tilaa puhelun Sydän-Suomeen. Sitten jää hän mietteissään katselemaan torille, jossa on kansaa kuin syysmarkkinoilla. Jalo Aate silmäilee ylenkatseella tuota joukkoa. Hänen käy oikein sääliksi, että tässä hyvässä kaupungissa ollaan noin takapajulla, noin yksinkertaisia ... Se on heikon sivistyksen merkki. Ehdottomasti. Koska on kaupungin konserttisalissa tuollaista yleisömäärää? Ei koskaan!

— — —

Nyt tulee puhelu.

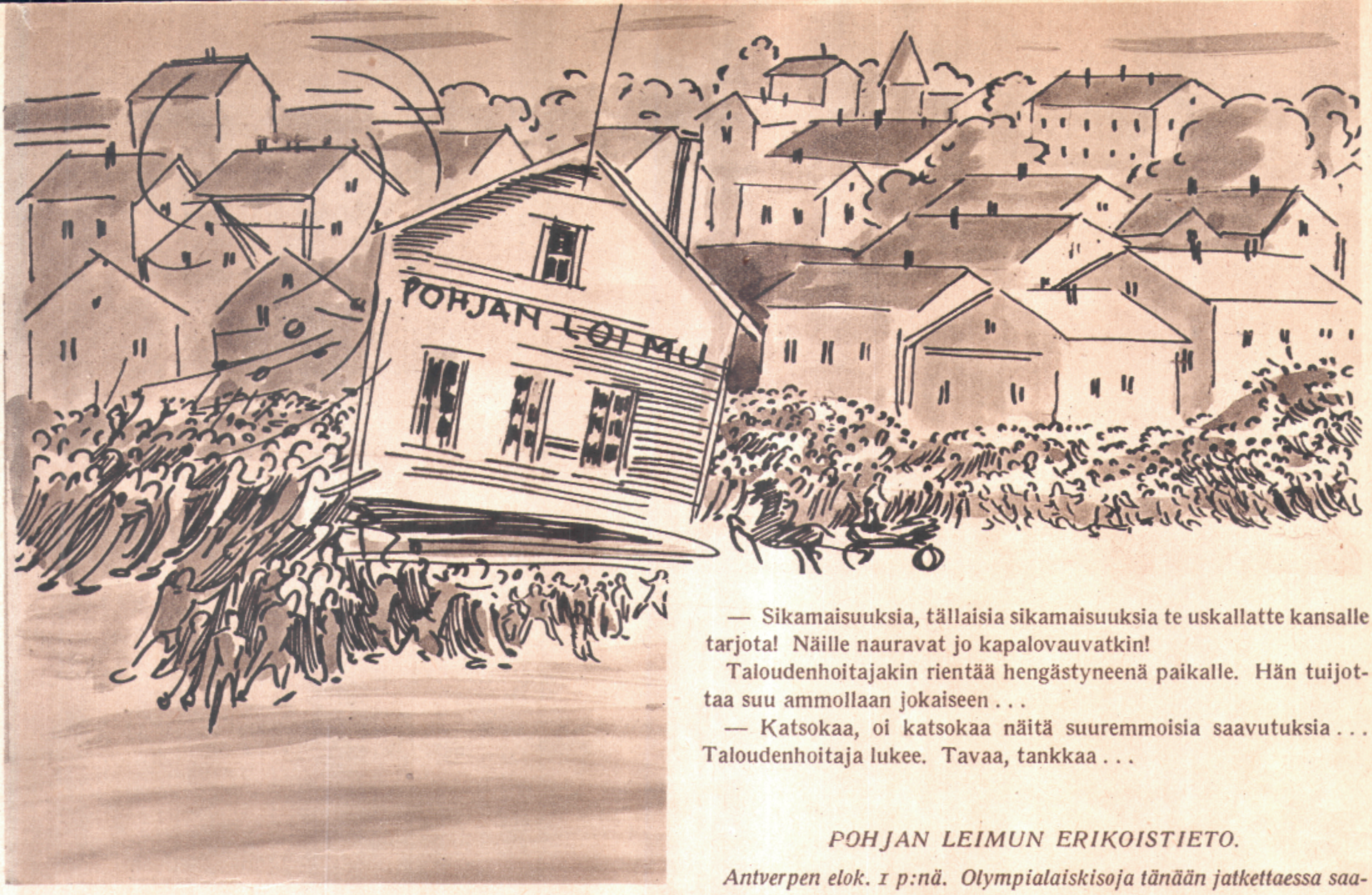
— Halloo, halloo, täällä Pohjan Leimu, päivää ... Onko se Asikainen, no terve! Täällä Aate, terve, terve pitkästä aikaa ... Minun pitäisi tässä saada tietoja olympialaisista ... Te kun olette niin tarkkoja niissä uutishankinnoissanne, sen takia minä tässä teille ... Innostunutko? Häh? Ei, ei sinnepäinkään ... Minä halveksin, mutta leivästä minäkin elän ... Juu. Virkavelvollisuus, ha-ha-ha .. Ettet halua antaa? No, mitä sinä nyt niistä vanhoista ja iankaikkisista, älä nyt turhia ... Sanoin, sanoin kyllä pahasti, mutta osasitpa sinä antaa takaisin ... ha-ha-ha ... Se rakkikoira nimitykskö? No, olihan se sitä, mutta sovitaan, sovitaan pois ... Minä pyydän anteeksi, tuhat kertaa anteeksi ... Juu, pyydän ... Kun tulen sinne käymään, niin puhutaan suu puhtaaksi ja mennään seurahuoneelle ... Juu-uu! Niitä pitkäkaulaisiakin ... juu varmasti ... ha-ha-ha ... No selvä on. Anna tulla vain ...

Jalo Aate kirjoittaa sen kun toinen sanelee. Kissinhäntiäkös se tuo Asikainen niitä vanhoja muistelee! Vaikka hölmö hän on, täysi hölmö, joka ei ymmärrä politiikasta sen enempää kuin sika pohjantähdestä ... Jaa-a Halloo ... Niin, Puu-urhonen voitti. Jaa ... Pörhölä, tietysti Pörhölä! Kas, sen verran minäkin urheiluasioista selvillä olen. Pörhölä! Niin että maratonista ei vielä tietoa? Jaajaa. Että kukako johtaa? Ja-hah, no pannaan sekin. Kiitoksia vain nyt, kyllä minä tämän palveluksen muistan ... Ole huoletta. Juu ... minä soitan sitten parin tunnin kuluttua uudelleen ... Terve!

Noo-in! Tässähän sitä nyt tuli. Voitonsanomia ja kultaista vasikkaa! Mokomille!

Jalo Aate kirjoittaa. Panee Asikaisen antamat tiedot tarkasti paperille ja kiikuttaa ne ikkunaan. Utelias kansanjoukko ammahtaa kuin pistoksen saanut ja kiiruhtaa ikkunaan. Kurkut kurottuvat, silmät tirkistävät ja takana seisovat painavat tavattomalla voimalla edessä olevia ...

Jalo Aate antaa heidän lukea. Hän heittäytyy välinpitämättömänä sohvannurkkaan ja aikoo jatkaa uniaan, jotka äsken niin epä-

miellyttävällä tavalla keskeytettiin. Mutta hän ei ehdi vielä saada silmiään sikkaraankaan, kun hänen huomionsa kiintyy ulkoa tulevaan mökään. Siellä vihelletään, melutaan, lyödään ikkunaan! Vihellyskonsertti on niin raivokas, että Jalo Aate ponnahtaa ylös ja kiiruhtaa ikkunaan . . .

Koko tori on kamalana kaaoksena . . .

Hänen hahmonsa nähtyään päästää kansa lujan karjahduksen ja nyrkit nousevat ikkunaa kohti. Kasvot vääristyvät ja taaempana näyttää joku kiskovan katukiveä irti . . . Joku raivostunut takoo ikkunaan niin että ruudut helisevät . . .

— Sikamaista! huutaa hän kasvot vääristyneinä . . . Tämä on ennenkuulumatonta . . . Alas Pohjan Leimu, hirteen pilkkaajat!

Jalo Aate on aivan ymmällä. Hän ymmärtää vain sen, että jotain on hullusti ja että hänen nyt on parasta puikkia ikkunalta.

Missä on vika? Eikö siinä yhdessä voitossa ollutkaan kylliksi?

Nyt lensi kivi ikkunaan. Nyrkinkokoinen kivi, joka teki ammottavan reiän . . .

— Auttakaa! Herra Jumala, auttakaa!

Jalo Aate juoksee toiseen huoneeseen. Kurkistaa arasti uutimen raosta ulos. Mikä näky häntä kohtaakaan! Koko tori on sekameluna . . . Juostaan, kirotaan, nauretaan . . . Ihmisiä juoksee joka taholta kuin tulipaloon . . . Pohjan Leimun toimitalo on tullut koko kaupungin mielenkiinnon kohteeksi. Tuolla juoksevat jo kaupungin poliisitkin. Kiirehtivät rikotulle ikkunalle ja koettavat kaikin voimin estää raivoisaa väkijoukkoa rikkomasta koko taloa.

Nyt lyödään ovelle. Lujaa ja päättävästi.

— Avatkaa! Täällä pormestari Kuru . . .

Jalo Aate hiipii kuin pelästynyt jänis. Kurkkaa piilostaan ja näkee pormestarin jäykät kasvot ikkunan takana. Sieltä näkyvät myöskin opettajan pilkalliset ilmeet ikäänkuin voitonriemuisena . . .

— Jalo Aate avaa oven. Hän on kalpea ja katsoo kysyvästi tulijoihin . . .

— *Skandaali!* Ennenkuulumaton skandaali . . . Miksi te sillä tavalla leikitte lukijapiirinne kanssa? Miksi? Nyt te olette tehnyt koko lehden naurunalaiseksi . . .

Pormestarin ääni vapisee. Hän menee nopeasti ikkunaan, repäisee sieltä Jalo Aatteen uutisliuskan ja heiluttaa sitä ilmassa.

— Sikamaisuuksia, tällaisia sikamaisuuksia te uskallatte kansalle tarjota! Näille nauravat jo kapalovauvatkin!

Taloudenhoitajakin rientää hengästyneenä paikalle. Hän tuijottaa suu ammollaan jokaiseen . . .

— Katsokaa, oi katsokaa näitä suuremmoisia saavutuksia . . . Taloudenhoitaja lukee. Tavaa, tankkaa . . .

POHJAN LEIMUN ERIKOISTIETO.

Antverpen elok. 1 p:nä. Olympialaiskisoja tänään jatkettaessa saavutti Suomi jälleen suuren voiton. 200 m. juoksussa voitti kultamitalin etevä pikapinkojamme Ville Pörhölä ajalla 10,3. Maratonjuoksijat ovat lähteneet matkalle. Puolimatkassa johtaa minuutin etumatkalla maratoonarimme Oskari Friman. Lopputulos saadaan parin tunnin kuluttua.

— Herra Jumala! Tämä on skandaali, suuri onnettomuus. Nyt meidän tilaajamäärämme hupenee olemattomiin. Ajatelkaa, mitä nyt sanoo kilpailijamme Revontuli! Nauraa, hohottaa, huutaa koko maailmalle! Voi, voi teitä Aate . . . Te saatte mennä, mennä, painua h-vettiin pörhölöinenne . . . Menkää menkää, menkää . . .

Taloudenhoitaja repi epätoivoisena tukkaansa. Mutta Jalo Aate painuu murtunein mielin talosta. Hän ei ymmärrä, hän ei käsitä. Hän vain aavistaa, että nyt on Asikainen kostanut hänelle kaikki vanhat kalavelat . . . Hänelle tietämättömälle!

— — —

Torilla vielä kiehuu ja kohisee. Mutta toimituksessa on pantu langat punaisiksi ja puhelimet kilisevät. Tulos toisensa jälkeen tuodaan ikkunaan.

Opettaja on oikein elementissään, kun hän innostunein mielin kuuluttaa kansalle maratonin väliaikoja . . .

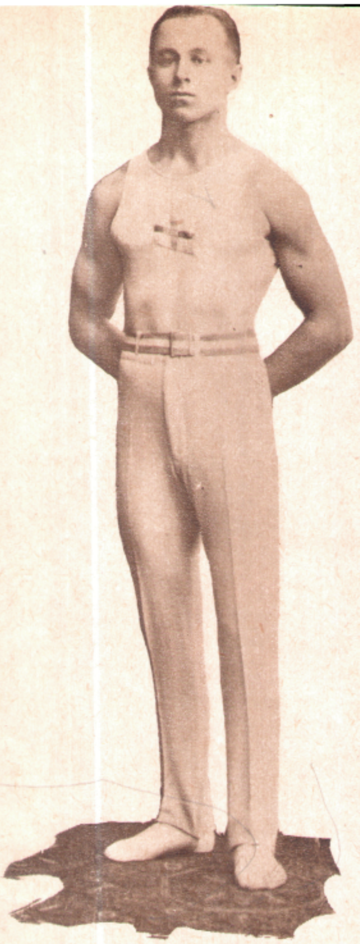
— Hannes johtaa, Hannes johtaa!

Ja kun sitten puolenyön korvissa tieto Hanneksen suuresta voitosta saapuu, pääsee pohjaton riemu purkautumaan. Unohdetaan Jalo Aatteet ja hänen tyhmät tietonsa. Huudetaan, hoilataan, hypitään ilmaan. Lopuksi järjestäydytään riveihin. Haetaan Suomen lippu ja painutaan voiton huumassa pitkin katuja isänmaallisia lauluja laulaen . . .

— — —

Mutta Pohjan Leimun toimituksessa vielä surraan ja murjotetaan. Kunnes sitten johtokuntakin päättää ottaa osaa yhteiseen riemuun: lähdetään klubille juomaan Suomen onnekkaan maratonin maljoja!

Illan mittaan siellä sitten annetaan armon käydä oikeudesta ja Jalo Aatekin kutsutaan mukaan. Hän saa armahduksen Suomen suuren voiton johdosta. Saapa vielä makeat naurutkin, kun on ensin kertonut, miten petomaisella tavalla Sydän-Suomen Asikainen kosti vanhat kalavelkansa . . .

HEIKKI SAVOLAISEN KEHITYS MAAILMANMESTARIKSI.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti lehtori *RANNE RONI.*

Heikki Savolaisen nimi on loisteliaan voimistelutaidon, monien kotimaisten kilpailuvoittojen ja viimeksi maailmanmestaruuskisoissa saavuttamansa voiton johdosta tullut tunnetuksi kaikkialla maassamme ja maamme rajojen ulkopuolellakin. Sen vuoksi on lukijalle varmaankin mielenkiintoista tutustua lähemmin hänen elämänjuoksuunsa ja kehitykseensä sekä niihin seikkoihin, jotka ovat olleet omansa vaikuttamaan hänen huomattavaan kehitykseensä.

Heikki Savolainen on Pohjois-Karjalan poikia. Ensi päivänvalon hän on nähnyt Joensuussa ja on tämä Pohjois-Karjalan leppoisa pääkaupunki yhä edelleen pysynyt hänen kotipaikkakuntanaan. Siellä elelee vielä hänen pirteä äitinsä ja siellä sääliä tuntematon tuonen viikate aivan äsken kaatoi hänen reippaan isänsä. Raittiusmies, toimen mies, jota koko Pohjois-Karjala tulee kauan muistelemaan!

Savolaisten koti oli yksi niitä »entisajan» hyviä koteja, joissa opitaan antamaan arvoa oikeille elintavoille, työnteolle ja ponnistelulle ja joissa ei tarvita suuria tuloja hyvän toimeentulon, vieläpä pienen varallisuuden ja tyytyväisyyden saavuttamiseksi.

Perheeseen kuului 7 lasta, näistä 2 tyttöä ja 5 poikaa, joista Heikki keskimmäisiä ijältään. Perheen keskuudessa on yleisemmin ilmennyt halua ja kykyä ruumiinharjoituksiin. Niinpä isä, joka maanviljelysseuran rakennusmestarina ollen joutui kiertelemään Pohjois-Karjalaa laajalti, käytti mielellään polkupyörää näillä matkoillaan. Saattoipa sattua, että hän vielä vanhoilla päivillläänkin pyyhälsi joskus pyörällään 100—200 km päivän kuluessa. Käsivoimia hän myöskin omasi siinä määrin, että kerrankin, vasta joku vuosi sitten, kevyesti kohosi köyttä pitkin ylöspäin vain käsivoimiansa käyttäen. Vanhin veljeksistä, Vilho, agronomi ammatiltaan, oli myöskin aikanaan hyvä urheilija ja varsinkin suoritustavaltaan taitava voimistelija. Nuorin veljeksistä, Aihe, on parhaillaan Y. V:n rivimiehiä ja kansallisiakin voittanut, ja yliopistossa opiskeleva Aili-sisar osoitti kouluaikanaan taipumusta voimisteluun ja taidetansseihin.

Heikki S. on syntynyt 25 p. syyskuuta 1907, ollen nyt siis 24-vuotias. Jo kansakoulussa ollessaan hän oppi telinevoimistelun aakkoset. Lienee ollut ikää 8 v., kun hän vanhemman veljen kehoituksesta pitkän harjoituksen jälkeen oppi kipin suorittamaan. Myöhemmin, kun taito kohosi, sattui usein, että kaikki koulun oppilaat kokoontuivat hänen ja erään toverinsa puolijättiläisiä ja heilahdusjännityksiä ihastuksella katselemaan.

Ensi esiintyminen kotipaikkakunnalla tapahtui Joensuun SLU:n 20-vuotisjuhlassa v. 1922, jolloin mestarimme oli vasta vajaa 15-vuotias ja pienin koko esiintyjäjoukosta. Tällöin »haviteltiin» jo jättiläisiäkin.

Hyvän sysäyksen voimistelukehitykselle antoi voimisteluneuvojana toimineen saksalaisen Kobsin käynti Joensuussa syksyllä v. 1923.

Kehitys jatkui tästä lähtien määrätietoisesti, joskin Heikki S. ei sano ainakaan tällöin vielä tähdänneensä pitemmälle voimistelussa. Yhtä hyvin miellyttivät häntä erilaiset kesäurheilut sekä paini, ampuminen ja metsästys, joita kohtaan hän myöhemminkin on tuntenut mielenkiintoa ja niitä osittain harrastanut. Kuvaava on kuitenkin Kobsin lausunto, että »jos tuo poika saisi olla pitemmän ajan minun ohjaukseni alaisena, niin hänestä saattaisi kehittyä parempi voimistelija kuin mitä minä olenkaan».

Hänen voimistelulleen oli jo niihin aikoihin leimaa antavana kevyet, lennokkaat ja puhtaasti suoritetut heilunnat ja saksimiset, kun sen sijaan varsinaiset voimaliikkeet puuttuivat melkein kokonaan. Tämä saattoi jonkun vanhan suunnan voimistelumiehen arvelemaan, ettei tuo ole sitä oikeata voimistelua ja että tuskin tuosta nuorukaisesta mitään sen kummempaa »tekijää» tuleekaan. Mutta pian alkoi Heikki näyttää, mitä oli miehiään ja mitä tuleman piti.

On sitä joskus tullut hiihdetyksikin. Heikki Savolainen oikealla, Aihe-veljensä vasemmalla.

Heikki kokeilee seiväshyppyä. »320 vain, vaikka näyttääkin niin julmalta», sanoi Heikki kuvaa esitellessään.

Heikki harjoittelemassa huvilatilalla Tikkalassa 1926. Käsinseisonta tangolla.

Heikin ensi esiintyminen kotipaikkakunnan ulkopuolella, nuorten mestaruuskilpailuissa Tampereella v. 1925 herätti heti tavallista suurempaa huomiota voimistelumaailmassa siitä huolimatta, ettei lopullinen sijoitus eräitten heikkojen kohtien (volttien) ansiosta ollut mikään erikoinen. Mutta että monien onnistuneesti kokoonpantujen liikkeiden harkittu ja hiottu suoritus herätti huomiota, siitä olivat todisteena ihastuneet lausunnot lehtien palstoilla. Ja tapahtui myöskin, että jonkun pakollisen liikkeen (kuten varashyppy ja puolivoltti perään) palkintotuomarit arvostelivat suorastaan 10:n arvoiseksi. Mutta niinpä olikin liike tullut jokaista yksityiskohtaansa myöten niin harjoitetuksi ennen matkalle lähtöä, ettei siinä ollut, mistä pois ottaisikaan.

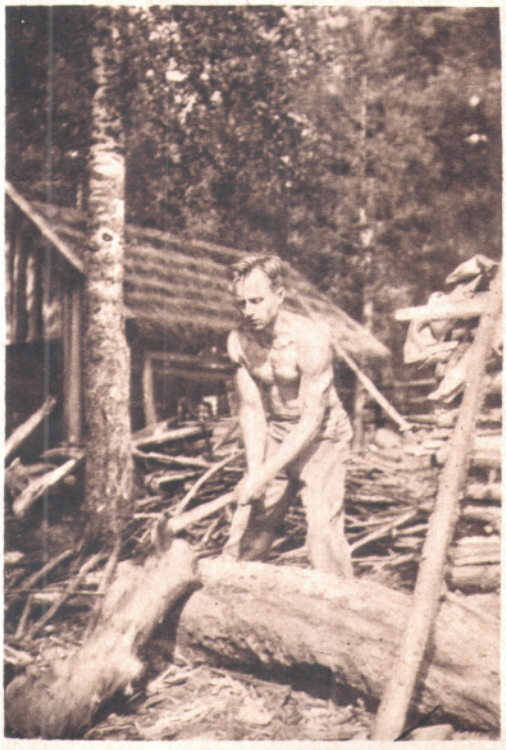
Suomen mestaruuden nuorten sarjassa saavutti Heikki seuraavana vuonna eli 1923 ja sitä seuraavana vuonna, jolloin hän vielä olisi ollut oikeutettu nuorten sarjaan, osallistui hän kuitenkin, kun kernaimmin kilpaili siellä, missä oli hermoja kutkuttava vastus olemassa, yleiseen sarjaan Viipurin voimistelujuhlilla. Ja siitä huolimatta, että epäonnistui ensimmäisellä telineellä, voitti kilpailun, kuten niin usein sen jälkeenkin, erinomaisella keskityskyvyllään ja hyvällä loppukirillään. — Samana keväänä hän oli tullut priimuksena ylioppilaaksi Joensuun lyseosta.

Viime olympialaisten kisojen saavutukset, pronssimitali hevosella ja 4:s sija yleispistemäärässä yhdessä Mauri Nybergin kanssa ovat kaikkien voimisteluasioita seuranneitten mielessä, puhumattakaan viime kesän loistavista voitoista Italiassa ja Pariisissa. Itse on Heikki S. sitä mieltä, että vaikka teknillinen taito onkin myöhemmin kohonnut, ei hän ole ollut niin hyvässä ruumiillisessa kunnossa kuin oli v. 1929, jolloin voimistelu tuntui perin helpolta. Myöhemmin ovat muut tehtävät vaatineet oman osansa, eikä ihmekään, sillä valmistua samanaikaisesti normaaliajassa sekä voimistelunopettajaksi että medikofiilariksi, ei ole jokaisen suoritettavissa. Kuluvana syyskautena on Savolainen omistautunut huolella lääketieteellisiin opintoihinsa. Vasta kevätpuolella alkaa sitten vakava valmistautuminen ensi kesän olympialaisiin kilpailuihin.

Tässä yleispiirteet Heikki S:n tähänastisista saavutuksista ja voimistelullisen kehityksen kulusta.

Mitkä ovat sitten ne erikoispiirteet hänen harjoitus- ja elintavoissaan sekä luonteessaan, jotka ovat nostattaneet hänet korkeimmille huipuille maailman valiovoimistelijain joukossa?

Ensiksikin: Heikki S. on *aloittanut voimistelunsa aivan nuorena*, joskin kaikki harjoittelu on tapahtunut alussa aivan *leikittelyn tapaan*. Jo *verraten varhain*, aikaisemmassa nuorukaisijässä, hän kuitenkin näytti omistautuvan *vakavuudella, tarmolla ja määrätietoisuudella tehtäväänsä*. Niinpä voikin sanoa, että vaikka monet hyvät hengettäret ovat ilmeisesti olleet hänen kehtonsa ääressä huomenlahjojansa jakamassa, niin on hänen menestystänsä kuitenkin pidettävä ainakin yhtä suuressa määrin ahkerasta ja huolellisesta työstä ja ponnistelusta johtuneena.

Särkijärven ihanaa rantaa Tikkalassa.
Vas.: Heikki työntouhussa huvilatilalla Tikkalassa.

Heikki Savolaisen merimiesvoltti jättiläisestä Kiviniemen urheiluopistossa.

Käsinseisonta yhdellä aisalla.

Monessa suhteessa hän on itseänsä kehittäessään menetellyt järkevällä tavalla. Niinpä *ei hän pienimpiäkään voimistelullisia tehtäviä ole pitänyt liian vähäarvoisina* oppiakseen ne suorittamaan mahdollisimman kauniisti. *Hän ei ole pyrkinyt etenemään uusiin vaikeisiin tehtäviin ennenkuin edelliset ovat olleet perinpohjin hallittavissa.* Ja hän on ymmärtänyt *karttaa liiallista ja liian aikaista voimaliikkeiden harjoittamista.* Näin on hänen luontainen hieno suoritustapansa säilynyt, kevyt, sulava ja lennokas liikehtiminen käynyt mahdolliseksi ja suorituksensa edelleenkin hioutunut. Siitä huolimatta ovat voimatkin myöhemmin täysin ensiluokkaisesti kehittyneet. Hänen mielipiteensä on se, että kotivoimistelu saakoon etusijassa kehittää voimia. Müllerin systeemi on hyvä, se antaa tarpeellista jäntevyyttä, se on mestarimme mielipide asiasta.

Voimistelu on niitä aloja, joissa tarvitaan toistenkin apua parhaisiin tuloksiin pääsemiseksi. Ilman tarkastelevaa silmää, arvostelua ja ohjeita ei tällä alalla voida saavuttaa parasta mahdollista. Heikki S. *on kestänyt arvostelun ja ottanut vastaan ohjeita*, vaikka ne eivät aina olisi tulleetkaan kaikkein pätevimmältä taholta. Tuskinpa olisi hänen parhaalla kehityskaudellaan nähnyt hänen lukuisista harjoitustilaisuuksistaan montakaan sellaista, jossa tuleva mestari ei olisi pyytänyt edes tovereitansa etsimään mahdollisia virheitä tai heikkouksia suoritustavassa, liikkeen kokoonpanossa, rytmissä jne. Ja kuitenkin hän on itse omannut erinomaisen luontaisenkin vaiston, jos niin tahtoo sanoa. Hänen mukanaan on voimisteluväkemme keskuuteen varmaan laajemmallekin levinnyt tapa entistä enemmän kestää arvostelua ja opastamista.

Urheilua saa Heikki S. myöskin kiittää voimistelullisesta kehityksestään ja menestyksestään, kuten hän itsekin arvelee. *Se on säilyttänyt hänessä tarpeellisen irtonaisuuden ja rivakkuuden*, sekä ollut siten myötävaikuttamassa sen erikoislaatuisen suoritustavan syntymiseen, joka tasaväkisimmissäkin kilpailuissa on vienyt hänet jonkin pisteosasen edelle toisista. Nähtävästi on urheilun harjoittaminen ollut vaikuttamassa siihenkin, ettei hänen ruumiinpainonsa ole päässyt kohoamaan suhteellisesti niin korkealle kuin vanhempien voimistelijoiden keskuudessa oli tavallista. 172,5 cm:n pituudesta huolimatta on paino näin pysynyt normaaliloissa 68 kg:ssa ja »teräkunnossa» jopa 64 kg:n seutuvilla. Kuten tiedettäneen, on Heikki tänä syksynä suorittanut I luokan urheilumerkin.

Komea taittohyppy voimistelujuhlilla Helsingissä 1930.

Ja hänen menestystänsä ajatellen emme saata unohtaa niitä ominaisuuksia, jotka henkisissäkin ponnisteluissa ovat häntä niin hyvin vieneet eteenpäin. *Harkintakyky, keskittäytymisen taito, täydellinen hermohallinta ja hyvä muisti* ovat ominaisuuksia, jotka voimistelukilvoitteluissakin niin monta kertaa ovat hänet menestykseen johtaneet.

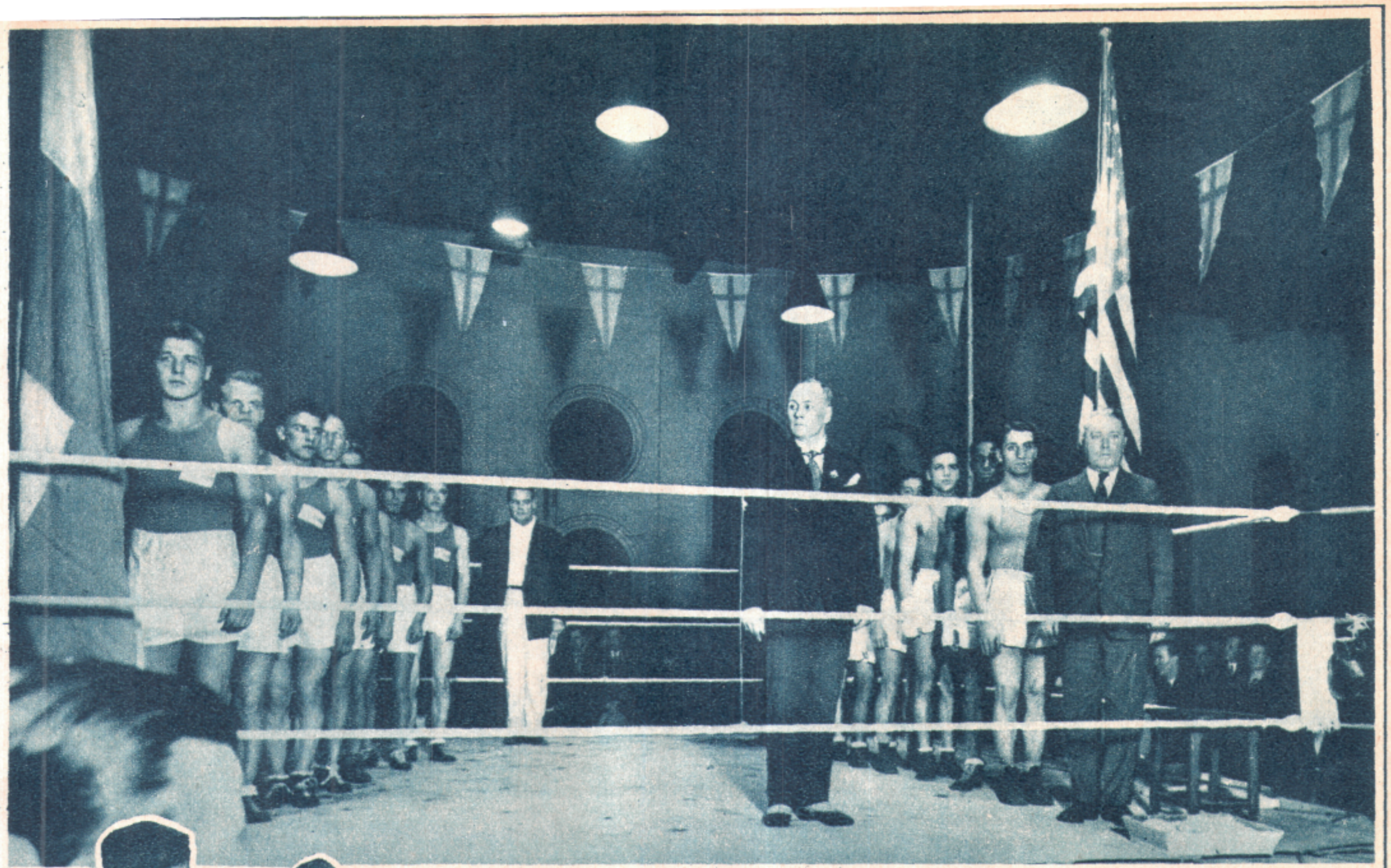
Ilman *kesäaikana tapahtuvaa voimistelun harjoittelua* ei nykyisin enää voi ajatella mestaria syntyvän. Sen vuoksi saakoon Tikkalassa sijatseva ihana huvilatila, 33 km Joensuusta etelään, lopuksi myöskin sille kuuluvan maininnan mestarimme kehittämisessä.

Siellä humisevien mäntyjen välissä ovat renkaat heiluneet, rekit narisseet ja lähellä olevalla aholla kiekot vonkuneet. Kuinka monet ovatkaan ne temmellykset, jotka kauniin lehdokon viereisellä hiekkarannalla ovat tapahtuneet, kuinka lukuisat ne kerrat, jolloin mies terveyttä uhkuen on suloisesta saunan löylystä hopeahohteisen Särkijärven laineille heittäytynyt!

Siellä kesälaitumilla on monet uudet taitotemput saatu ensi kerran syntymään, siellä on ollut tarjolla kaikkea sitä, mitä yleiskunto on vaatinut.

Mitäpä muuta enää sanoa tarvinnee.

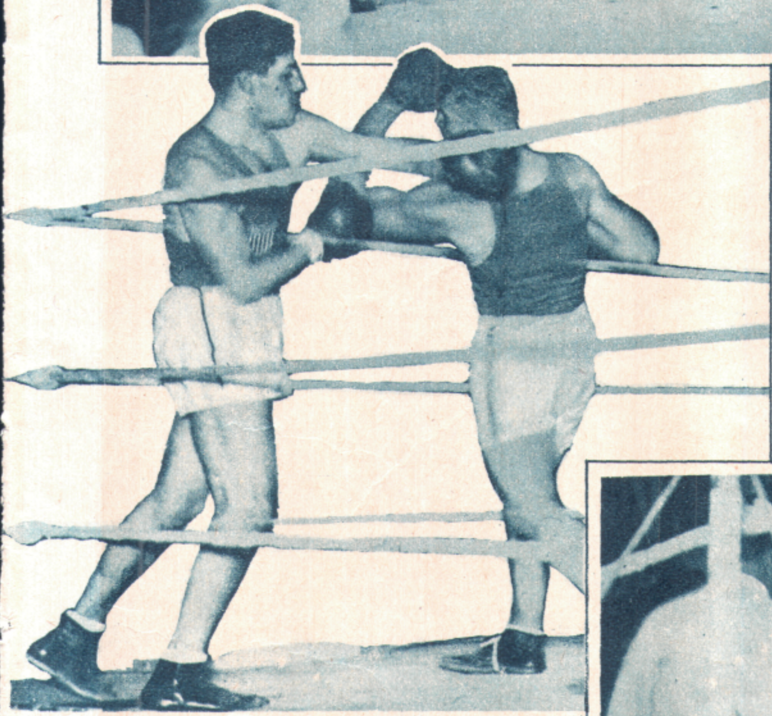
Niinkuin saattaa havaita on mestari ollut mestari myöskin menettelytapojensa puolesta. Hän on pystynyt täydellisesti hallitsemaan itsensä. Siinä kaikessa on oppimisen arvoista sekä nykyisille että tuleville voimistelija- ja urheilijajoukoille.

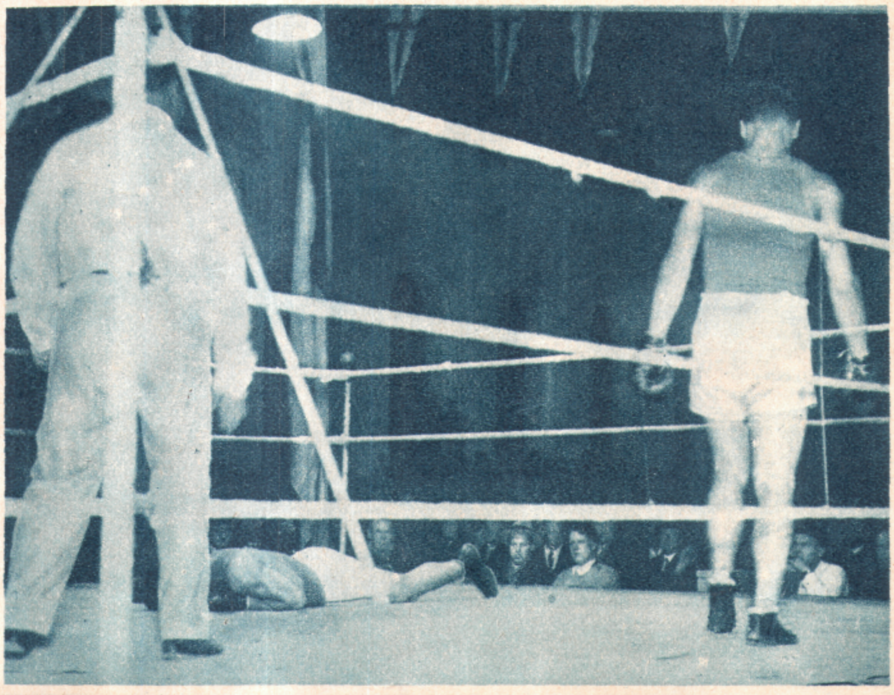
Suomen ja Amerikan nyrkkeilymaajoukkueet valmiina iskemään yhteen. Suomen joukkueessa edestäpäin Koivunen, Saari, Leskinen, Väkevä, Miettinen, Huuskonen ja Dickman. Takana maisteri Smeds, Nyrkkeilyliittomme puheenjohtaja. Amerikkalaisrivistön edessä johtaja Kennedy, sitten näkyvät Melham, Hough, Gravetta, Salek ja Pacino. Keskellä kilpailujen järjestäjän HAK:n puheenjohtaja Volmar Vickström.

SUOMI—AMERIKKA 4—4.

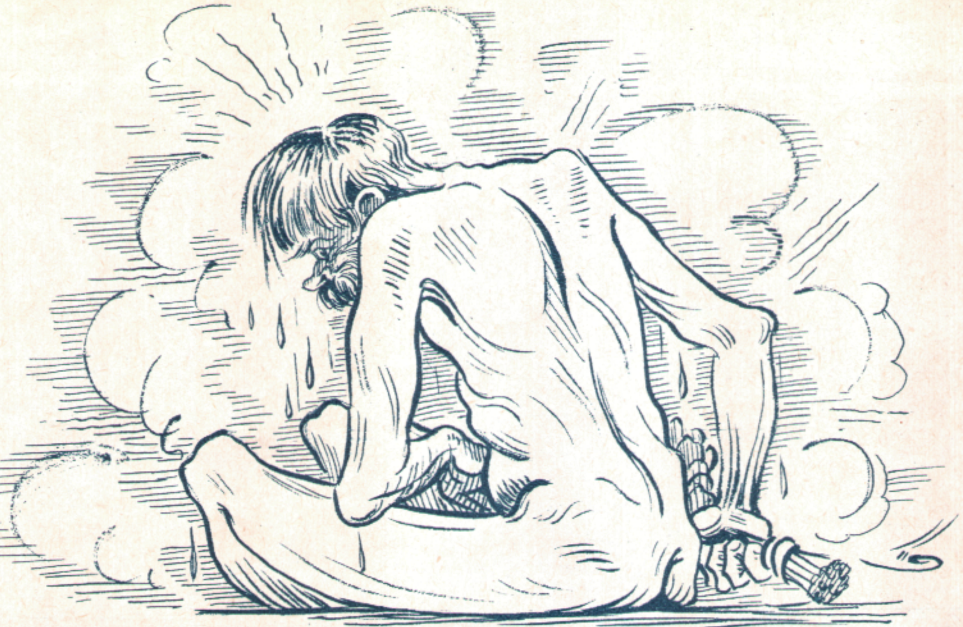
Tämä nyrkkeilyurheilumme erittäin kunniakas maaottelu suoritettiin 31/10—1/11 1931 Kaartin maneesissa. Sama amerikkalaisjoukkue voitti Tanskan ja Ruotsin 6—2.

Leskinen (vas.) ja Gravetta esittivät hyvää teknillistä nyrkkeilyä. Kuvatussa tilanteessa kaksi erinomaista suojausesitystä. Leskinen on ahdistanut vastustajansa nurkkaukseen ja aikonut lyödä oikealla uppercutin, mutta Gravetta on torjunut sen voimakkaalla oikealla suoralla. Leskinen vuorostaan on väistänyt iskun ollen valmiina lyömään vasemman koukun palleaan, jota kuitenkin jo suojaa Gravettan vasen käsi.

Oik.: Hannes Koivunen löi 44 sekunnin kuluttua Melhamin knockoutiksi lujalla oikealla koukulla. Kehätuomari Smeds laskee kohtalokkaita sekunteja.

KYLPYURHEILIJA KEMPPAINEN

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *PENTTI HAANPÄÄ.*

Länsimäen savotalla tapasin ensi kerran Kemppaisen. Hän oli silloin jo vanhanlainen mies, eikä tukin sahuu käynyt häneltä enää kuten riuskimmilta nuorilta puunkaatajilta.

Tästä hän juuri kertoi minulle kun ensimmäisen kerran puhuttelin häntä. Mutta lisäsi:

»Vaan kun pitkittää, pitkittää, niin kasa niistä vain karttuu . . .

Hän hymyili viisasta hymyä: perille sitä tullaan hitaammillakin hevosilla.

Mutta yhdellä alalla Kemppaisen kyky ja taidot viipyivät tarujen hohteessa. Hän oli löylymies, oikea kylpyurheilija. Siihen hän omasi alkuperäiset luojan lahjat, innon ja harrastuksen. Häntä sanottiin tavallisesti kylpyhullu Kemppaiseksi eli löylymiesten piruksi. Hänestä kerrottiin erinäisiä juttuja. Minä ja muut hänelle ennestään oudot miehet epäilimme niiden kuitenkin olevan tavanmukaista kykymiesten saavutusten liioittelua, jota paljon ilmenee urheilualoilla, varsinkin niillä, missä ei määränpäätä ilmaise kello ja mittanauha.

Mutta sitten näimme ja tunsimme omin aistimin, että Kemppainen oli kuin olikin omaa luokkaansa.

Kylvettiin Maaralan saunassa. Mahtavan suurta kivikiuasta oli lämmitetty siltä varalta, että hehkua riittää kymmenille miehille. Meitä oli toistakymmentä asukasta lauteilla, kaikki parkkiintuneita jätkiä, joiden pinta kyllä kestää kylmän jos kuumankin. Ja me olimme päättäneet istua siinä missä kylpyurheilija Kemppainenkin. Pian kuitenkin kävi ilmi kuinka suuri turhuus tällainen aie oli.

Pilvi-Matti hoiteli alhaalla löylykippoa. Kohahteli, kohahteli. Pian herkesivät vastat hutkimasta ja me kävimme kyttyrään lauteilla ähkyen ja hampaat irvissä. Mutta kuulimme Kemppaisen äänen:

»No, Pilvi, mitä sinä odottelet? Eihän täällä pääse edes hikeen . . .»

Kippo heilahteli Pilvi-Matin käsissä ja kohta sen jälkeen unohtuivat kaikki jalot päätökset. Yhtenä ryminänä, kiroillen, tipuimme alas lauteilta.

»Mitä te nyt pojat? Eikö sitä oteta vähän löylyäkin?» kuulimme Kemppaisen äänen.

»Kyllä sitä saat! Ja tulet sieltä alas kiireesti sinäkin, tulet jumaliste!»

Tartuimme suureen vesisaaviin ja kaataa humautimme sen tyhjäksi kiukaalle. Se oli ruhtinaallinen sähähdys ja kohahdus. Ryntäsimme ulos ja pistimme oven säppiin siinä varmassa uskossa, että hätä siellä tulee Kemppaisellekin, ylvästelijälle.

Kuulostimme. Seinän saumoista uhosi hirmuinen onka. Mutta sisältä kuului vain vastan ääni. Hetken kuluttua kurkistin luukusta päästäkseni asiasta tarkemmin perille. Kuulin äänen:

»Saisitte te, pojat, antaa toisen pompsin! Ei täällä ole kuin vähän hikilämmintä . . .»

Joku vanhempi mies sanoi:

»Turhaa se on, pojat, yrittääkään! Ei sitä tavallisessa saunassa tule Kemppaiselle lavolta lähtöä. Se on kylpenyt palkinnonkin. Oli ollut muuan savolainen, sekin löylymies parempaa sorttia. Tuli kyse Kemppaisen kanssa siitä, että kumpi se toinen on. Syrjäiset kokosivat ensin palkintovaroja ja sitten löivät vielä kilpailijat veikkaan melkein kaiken minkä omistivat. Niin oli luottanut itseensä sekin savolainen. Lämmitettiin oikea kilpailusauna, siltä varaa, että voidaan kiriäkin. Sisukas oli ollut se savolainenkin. Oli pudonnut viimein pökerryksissä suinpäin kiukaalle. Mutta Kemppainen oli vain tuumaillut, että eikö sitä nyt olisi saatu riittävästi lämpöä tänne lauteille, ettei olisi tarvinnut kiukaalle mennä . . . Savolainen paloi pahan omaksi, mutta Kemppainen sai nätin nakin. Ilokseen se mies astuu helvetin portista sisään ja saattaapa vielä sanoa: että: puita piisiin . . .»

Kylpyurheilija Kemppainen tuli sillä hetkellä saunasta. Punainen hän kyllä oli kuten krapu. Mutta muuten hänessä ei näkynyt hikirupia, vaikka kaiken järjen nimessä hänen olisi pitänyt olla kypsä luita myöten. Kiroilimme ihmeissämme. Kemppainen sanoi:

»Tottahan tuo nyt tuore liha kestää, minkä kuivat saunan seinät!»

Siihen uskoon me tulimme, että siinä täytyi olla jotakin noituutta, taikakeinoja, takana. Puhuttiinkin, että Kemppainen valmisti itse vastansa silloin kun oli kyseessä joku tinka- ja näytöslöylynotto.

Jotakuta vuotta myöhemmin oli pääpomonamme eräs suuri hiihtourheilija, mies, joka oli suurissa kilpailuissa ulkomailla suksien jäädyttyä pystynyt ottamaan hartioista voidetta ja voittamaan. Melkein mihin voiman ja sisun temppuun hyvänsä uskoi hän olevansa vähän parempi jotakuta muuta, ja olikin. Niinpä hän luuli olevansa kylpymieskin. Kerroin hänelle Kemppaisesta.

»Olisippa soma löylytellä sen kanssa.»

Sanoin uskoni olevan, ettei pärjää Kemppaiselle.

»Ei sitä tiedä ennekuin koettaa. Lihaa ja luuta kai sekin on.»

Ehdotin hänelle vetoa Kemppaisen puolesta. Ja niin löimme vetoa kahdesta litrasta konjakkia. (Tämä tapahtui siihen aikaan kun sellaiset aineet eivät olleet pannaan julistettuja.) Kilpailun piti tapahtua heti kun hän kävisi meidän hakkuualueellamme.

»No, miten se Kemppainen vanhemmuuten sietää saunottelua?» kysyin.

»Ainahan se lämpö vanhalle sopii.»

Kerroin lyöneeni vetoa hänen puolestaan saunanlöylykilpailussa pomoamme vastaan.

»Tuota pääsenkö minä osalliseksi siihen konjakkiin jos voitetaan?» kysyi Kemppainen.

»Joo! Tietysti!»

Kemppainen innostui suuresti ja kertoi monet saunajutut. Mutta viikot kuluivat eikä pomollamme näyttänyt ilmenevän asiaa meidän nurkallemme. Ja melkein joka silmännäkemä huolehti Kemppainen:

»Milloinkahan se tulee, että tiedetään sauna lämmittää?»

Lisäksi saattoi hän kysäistä:

»Kummastako se pomo paremmin tykkää: äkkikuumasta vai pitkittämisestä?»

En tiennyt. Kysyin kummasta hän piti. Se kuului olevan hänelle samantekevää.

Viimein pomo tuli. Kilpailusta ei kuitenkaan tullut mitään. Pomo sanoi, ettei hän nyt ole oikein löylykunnossa, terveenä. Konjakin hän sentään oli tuonut mukanaan ja sen me, Kemppainen kolmantena, nakkailimme suihimme. Pomo kuitenkin vakuutti meille, ettei tätä ollut käsitettävä miksikään häviön tunnustukseksi. Kilpailu tapahtuisi joskus tulevaisuudessa, kun hän olisi oikeassa kunnossa ja Kemppainen samaten.

»Minä pystyn saunaan aina», sanoi Kemppainen.

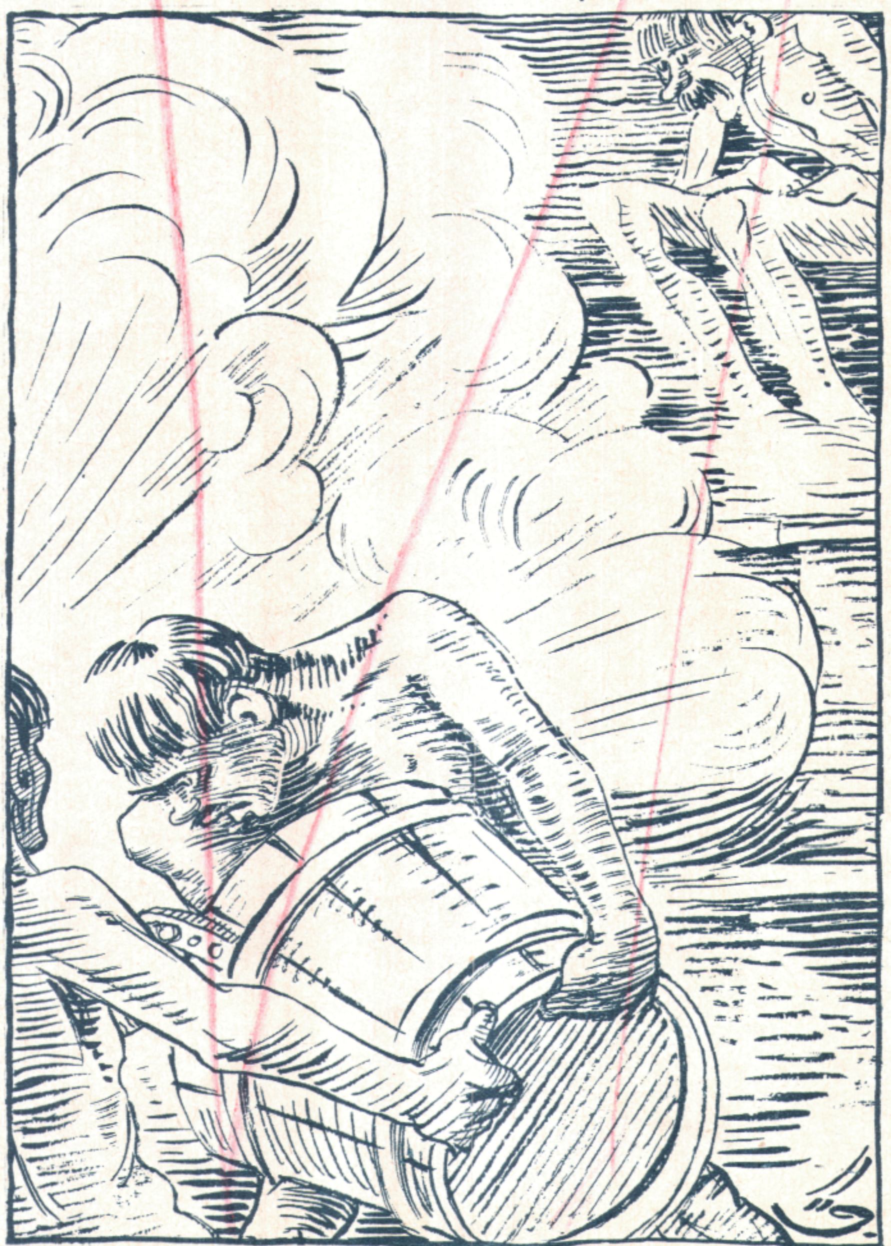
Hän ei ollut oikein tyytyväinen. Hänen urheilijahenkensä oli syttynyt. Eikä se sammunut konjakilla.

»Minä olisin luopunut tästäkin juhlahommasta ja saunotellut teidän kanssanne pelkän kunnian vuoksi . . .»

»Ei siitä nyt tule mitään. Minä olen hyvässä määrässä sairas. Ei minusta nyt ole miehen vastusta. Mutta jahka minä pääsen löylykuntoon, niin silloin sinnitellään.»

Siitä kilpailusta ei kuitenkaan sinä talvena tullut mitään eikä sittemminkään. Minä tiedän, että pomoamme oli alkanut epäilyttää, eikä hän koskaan Kemppaisesta kyseen ollen päässyt hengessään oikein löylynkestävään kuntoon.

Ja hävitä hänen ei mitenkään sopinut.

»Tottahan tuo nyt tuore liha kestää, minkä kuivat saunan seinät.

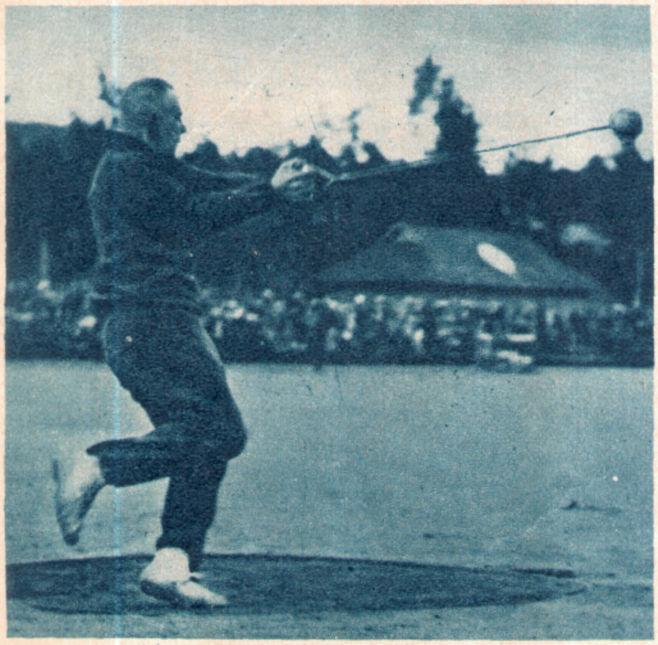
Montako Kultapoikaa Los Angelesiin?

Rata- ja kenttäurheilu juoksuineen, hyppyineen ja heittoineen on yhä edelleen ja varsinkin juuri olympialaisvuoden lähestyessä johtava urheilulajimme katsoimmepa sitten yleisön harrastuksen laajuutta tai sitä harjoittavien urheilijoiden määrää ja heidän saavutuksiaan. Kuvaavana seikkana niistä korkeista ajatuksista, jotka meillä on rata- ja kenttäurheilusta, mainittakoon, että suomalaisten urheilijain osanotto eräisiin Ruotsissa jalkapallo-ottelujen yhteydessä järjestettyihin täytekilpailuihin kiellettiin sen vuoksi, että tuonluontoisia kilpailuja pidettiin yleisurheilun arvoa alentavana. Ruotsissa tällaista ei käsitetä. Siellä on jalkapalloilu ensimmäisellä sijalla ja siellä koetetaan tehdä propagandaa yleisurheilulle järjestämällä siinä hyviä kilpailuja sellaisten sarjaottelujen yhteydessä, jotka keräävät stadionintäyteisen yleisömäärän. Meillä sopisi tehdä jalkapallopropagandaa päinvastaisissa tapauksissa.

Urheilullisen päävoimamme keskittäminen rata- ja kenttäurheiluun onkin antanut meille niin tärkeän sijan maailman kansojen joukossa, että tuskin sitä aina itsekään tajuamme. Onhan miltei tarumaista, että kolme ja puoli-miljoonainen kansamme johtaa Euroopan urheilua, ei enää pelkkien huipputuloksien mukaan laskien, kuten joskus aikaisemmin, vaan kaikki lajit koko rintamalla huomioon ottaen. Ulkomaalaiset lehdet ovat syksyn kuluessa tehneet tilastoja Euroopan kymmenestä parhaasta tuloksesta yleisurheilun eri lajeissa. Kun niiden mukaan lasketaan pisteitä kullekin maalle, tehdään ensimmäisen kerran se ällistyttävä havainto, että Suomi on sivuuttanut parikymmentä kertaa väkirikkaamman Saksan ja astunut päättävästi johtoasemaan Euroopassa. Tämä on erittäin suuri saavutus, joka todistaa, että meillä on sitkeästi pyritty eteenpäin rintaman kaikilla osilla ja saatu nousemaan monet sellaisetkin lajit, joissa ei aikaisemmin luultu suomalaisilla olevan mitään mahdollisuuksia. Osoittaneekohan se, että tällainen johtavan sijan valloittaminen tapahtui juuri olympialaisten aattovuonna, urheilijajoukkojemme ryhtyneen valmistumaan kymmenensiin maailmankisoihin kaukonäköisestä ja suuripiirteisestä perspektiivistä? Joku voinee pitää tällaista menestystä edellisenä vuonna pahanakin enteenä, mutta minä luulen, että sen menestyksen takana on järkiperäinen työsuunnitelma, jonka alkuosa on nyt vasta toteutunut.

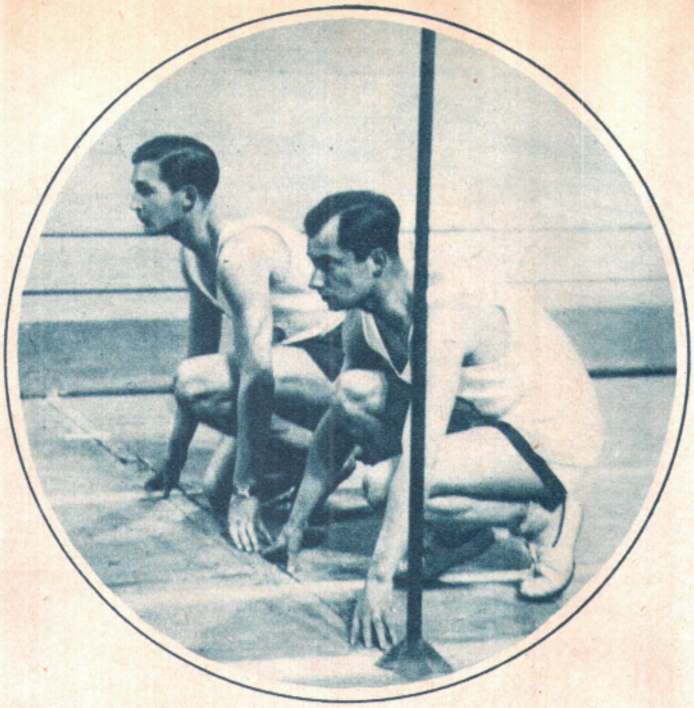

Komea vauhtikuva Lauri Virtasesta ja Isohollosta. Toivotaan, että lento ensi kesäksi yhä paranee!

Ville Pörhölällä on varmasti paljon asiaa Los Angelesiin.

Viime kesän yleisurheilukausi merkitsi tavattoman paljon olympialaisjoukkueemme kokoonpanoa punnittaessa. Yhden talven aikana ei enää ehdi tulla sellaisia yllätyksiä, että kuluneen kesän perusteella tehdyt laskelmat kovinkaan monessa kohdassa pettäisivät. On puhuttu siitä, ettei Los Angelesiin kannata lähettää muita kuin varmasti palkintosijoille pääseviä miehiä. Kuinka paljon sellaisia on? Joku sanonee kymmenen, joku kaksikymmentä. Yleinen mielipide lienee, että niin monta on lähetettävä kuin varoja saadaan kokoon. Minä olen kuitenkin Isä Järvisen kannalla. Kerran näistä asioista keskustellessamme hän sanoi: »Kisoihin lähetetään jokainen mies, joka ensi kesänä osoittaa olevansa todellisessa olympialaiskunnossa. Kun kansa saa varmuuden siitä, että pojat kykenevät taistelemaan mitaleista, silloin se antaa matkarahat niin monelle kuin tarvitaan.» Nämä sanat ovat tosia. Sellainen on Suomen kansa. Yleisurheilijat ovat sen kultapoikia. Kenenkään maailman valioluokkaan pääsevän ei varmastikaan tarvitse jäädä kotiin. Kuopion rouvat ja kaikki muut juoksevat ja potkivat ja lyövät palloa vielä ensi keväänäkin vaikka huhtikuun hyhmäisistä kentistä alkaen saadakseen matkakassan täyteen.

Jenkkisprintterien vaarallisia vastustajia, saksalaiset Jonath ja Körnig.

Puntaroidessamme yleisurheilijaimme valioluokan mahdollisuuksia muun maailman tarjoamia vertailukohtia silmällä pitäen voimme tyynesti sivuuttaa kaikki ne kolme lajia, jotka käyvät sileän pikajuoksun nimellä, vaikka onkin todettava, että viime kesä toi ilmoille muutamia lupaavia nuoria sprinttereitä. 100 metrin erikoismiehistä haluaisin mainita ennen muita Porvoon voimistelunopettajakandidaatin Palle Virtasen ja Haapamäen koulupojan Kumpulammen. Näiden kahden ura on alkanut luottamusta herättävissä merkeissä. He ovat vielä nuoria kumpikin ja viiden vuoden kuluttua Berliinissä lienee heillä tai muilla heidän tapaisillaan oikeus edustaa pohjoismaista pikajuoksutasoa. Tässä yhteydessä en malta olla mainitsematta, että Haapamäen kenttä vihittiin viime vuonna ja Porvoon kenttä tänä keväänä. Sellaista jälkeä aikaansaavat uudet urheilukentät. Milloin Viiala, Loimaa, Lielahti, Kuusankoski, Kaustinen, Koski T. l. ja muut uudet kenttäpaikkakuntamme lahjoittavat esikoisensa Suomen pikajuoksulle? 200 metrillä on HKV:n Unto Salminen tarjonnut tänä kesänä yllättävän valmista työtäl Toivotaan vain, että Rautatientorin kansallisen Thalian temppelimme ja Eläintarhan urheilupyhättömme välinen polku ei pääsisi ensi suvenakaan ruohottumaan. 400 metrillä saimme Börje Strandvallista, Kronobyn ja IFK:n tukevasta pojasta pitkästä aikaa eurooppalaisen luokan juoksijan. Hän lienee talven jälkeen kypsä venymään kappaleen matkaa alle 49 sekuntia ja jos kisat olisivat vanhalla manterella, olisi hänen ehdottomasti päästävä otteluun maailmanvalioita vastaan. Lukuisissa alku- ja välierissä hän olisi omiaan, kestävä kun on. Epäilen, ettei hän kuitenkaan ensi vuonna vielä saa Suomen kansaa vakuutetuksi siitä, että hänen matkansa Kaliforniaan asti kannattaisi.

800 metrillä saamme ensi kerran vähän vakavammin keskustella suomalaisesta osanotosta, jos kohta sangen rajoitetuissa puitteissa. Harri Larva, Turun laskematon ja ihmeellinen juoksija, on näyttänyt kuntoa, joka edellyttäisi sijaa loppukilpailun yhdeksän joukossa, kuten hänelle jo olisi kuulunut viime kerrallakin. Siihen juttuun tulee kuitenkin muuan vakava mutta. Larva tarvitaan huippukuntoon keskittyneenä 1500 metrillä eikä meillä toistaiseksi ole hänen kengännauhojensa päästäjää puolella maililla. Siihen loppuu keskustelu. Mutta 1500 metriä astuu esiin kunniakkaista muistoista Pariisin ja Amsterdamin päiviltä. Se matka vaatii täyttä osanottoa, toisin sanoen kolme miestä. Kaksi on varmaa- Larva ja Purje, mainehikas Amsterdamin parimme, joka juoksi Ranskan epäjumalalta pään pyörälle viimeisellä kierroksella. Eino Purje, Kymin ja HKV:n uupumaton piiskaharjoittelija, on tänä kilpakautena ollut ankarassa kunnossa. Ladouméguen

Latomäki tulee Los Angelesiin paljon pahempana kuin Amsterdamiin.

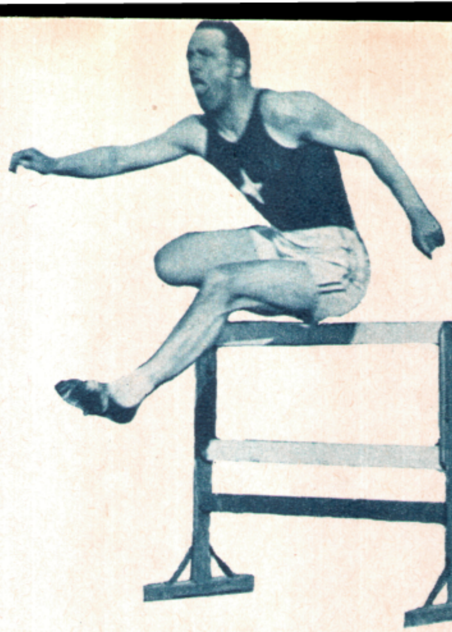

Purje ja Luomanen, edellisellä matka tiedossa, jälkimmäisellä »kaikki mahdollisuudet».

Tschekkiläinen Douda, maailman paras kuulamies tänä vuonna. (16,04 m.)

jälkeen on hänellä varma toinen sija maailman tilastoissa ja todellisuudessa lähempänä ranskalaista kuin mailin maailmanennätysjuoksusta saattaisi päätellä. Suomen kansan tuttu Latomäki sai jo kalman hajua nenäänsä Pariisissa 3/4 mailin kilpailussa. Purjeen kanssa ei milloinkaan ole leikkimistä suurissa kilpailuissa. Mutta Larva on ensi kesänä samassa peruskunnossa kuin Purjekin. Lisäksi Larva panee vaakaan kylmän taktiikkansa ja loppunopeutensa, jolloin voi hyvin mahdollisesti käydä niin kuin Amsterdamissakin. Englantilainen Thomas on tämän kesän suuri nimi ja täydentää edellisten kanssa mailin valioneliapilaan. Mutta siitä joukosta on kaksi suomalaista ja se merkitsee äärettömän paljon olympialaisfinaalissa. Amerikkalaiset ovat juosseet maililla aikoja, jotka vastaavat eurooppalaisissa mitoissa noin 3.56:tta. Voi olla, että sellainen aika riittää voittoon Kalifornian oudossa ilmanalassa, mutta kyllä minusta tuntuu, etteivät Lermond, Wenztke ja Coan kumppaneineen ole tottuneet eurooppalaiseen näännyttävään vetoon kolmannella kierroksella. Kolmas suomalainen saadaan valita Lauri Lehtisen, Martti Luomasen ja Tauno Pohjalan joukosta ellei nyt Turun Urheiluliiton nuori Suomela tee vielä suurempia ihmeitä kuin Göteporissa syksyllä. Meidän kolmaskin miehemme on oikeutettu vaatimaan matkan.

Erkka Vilenilläkin taitaa olla vielä jotakin toimitettavaa pitkissä aidoissa.

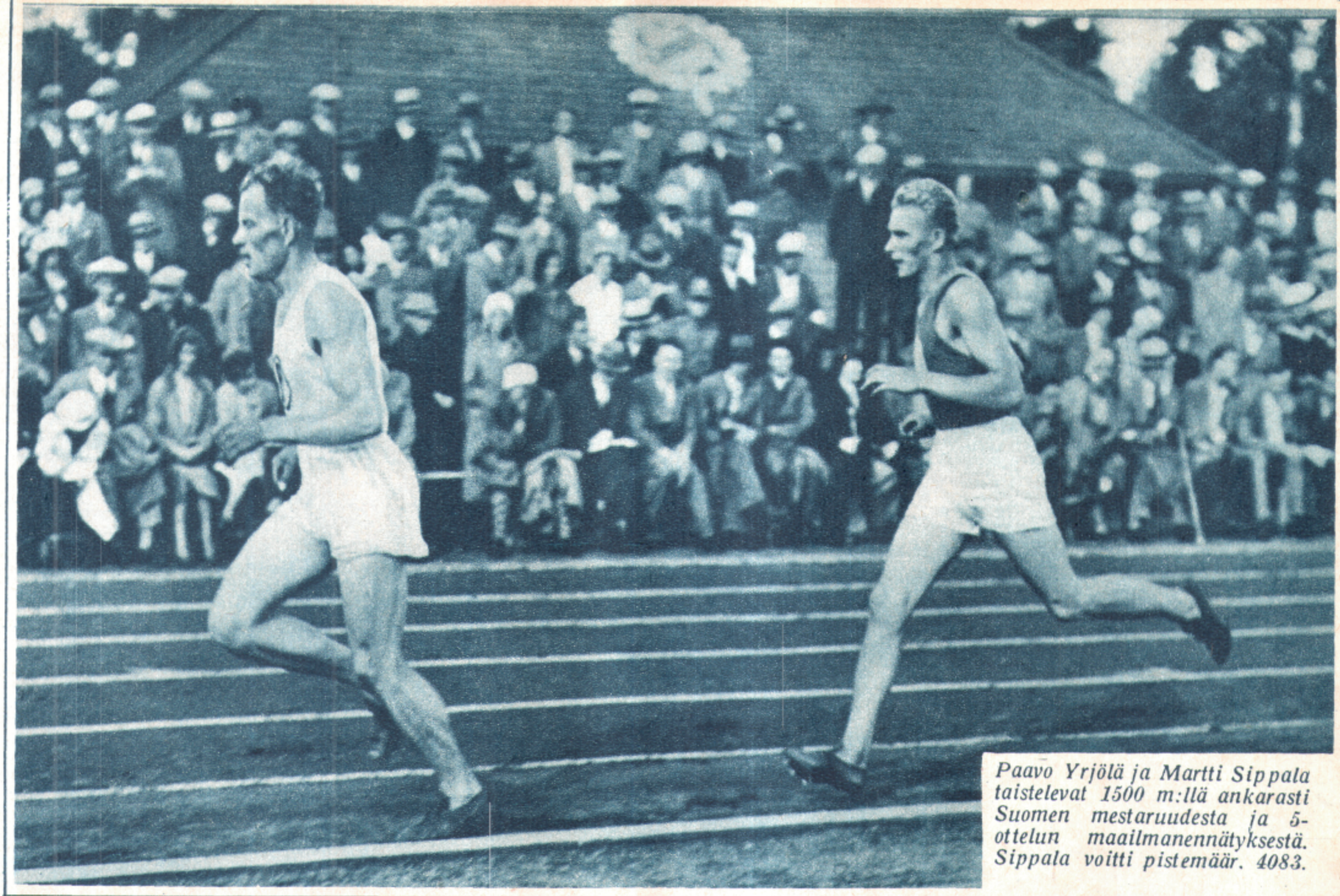
5000 metrillä Lehtinen ja Isohollo ovat kiistämätön aisapari, mutta Virtasen heikko loppunopeus asettaa epäilyksiä menestymiselle olympialaisessa kilpailussa. Voi olla hyvin mahdollista, että saamme Purjeesta taistelukelpoisemman miehen tällekin matkalle. Penikulmalla muodostavat Nurmi ja Isohollo parivaljakon, jota lienee vaikea yllättää. Tälle matkalle on Turun voimakkaalla Virtasella paljon suuremmat mahdollisuudet, sillä hänellä on siinä enemmän aikaa karistaa vastustajia kintereiltään kuin 5000 metrillä. Ja sitten tulemme maratoniin, kisojen arvoituksellisimpaan juoksuun, jossa edustuksemme on yhtä arvoituksellinen. Vain yksi mies on mielestäni varma, ja se on Nummen Kipinän kuiva kapakala Martti Marttelin. Hän ei milloinkaan petä, vaan suorittaa tehtävänsä järkähtämättömällä tarmolla. Jos hänen monet kovat kärsinyt kroppansa saisi ensi talven aikana tarpeeksi ystävällisten hierojankourien puserrusta, en lainkaan ihmettelisi, vaikka hän taistelisi sisukkaan tapansa mukaan kultamitalista loppuun asti. Jos Nurmi ottaa aikaisempien puheittensa mukaan osaa maratoniin (vaikka 5000 m:llä hänet paremmin tarvittaisiin), tulee valintamme paljon helpommaksi, mutta ainakin kerran on Paavon sitä ennen juostava täysi lenkki. Silloin on meillä kaksi sangen varmaa juoksijaa ja kolmanneksi voimme hyvin hassata miehen, joka on hiukan epävarmempi, mutta voi yllättää ihan loistosuorituksella. Tarkoitan Malmin ja Toverien Armas Toivosta, joka toisessa karsinnassamme oli aivan ylivoimainen. Ellei Nurmi vielä tällä kerralla lähde kiistelemään kisojen arvokkaimmastaseppeleestä, tulee kysymykseen valinta Kuokan ja Korholin-Kosken välillä. Kuokka on vasta yhden kerran juossut vakuuttavasti täyden maratonin,nim. ahdistaessaan

Benkku Sjöstedt aitoi amerikkalaistuloksen 14,4. Eiköhän liene ollut vuotta liian aikaisin.

Toivo Loukola on estejuoksussa ainoa varma erikoismiehemme.

Paavo Yrjölä ja Martti Sippala taistelevat 1500 m:llä ankarasti Suomen mestaruudesta ja 5-ottelun maailmanennätyksestä. Sippala voitti pistemäär. 4083.

Turussa ensimmäisissä karsinnoissa Marttelinia 4 sekunnin varjona. Hän on kyllä menestynyt erinomaisesti 25 km:llä, mutta siitä on huikea taipale 42 km:iin eikä sitä mielestäni voi käyttää alustavastikaan vertailukohtana. Korholin-Koski on ollut nyt välivuosina tasaisessa kunnossa ja saavuttanut Amerikassa useita huomattavia voittoja. Siitä ei ole epäilystäkään, etteikö hän maratoonarina olisi kokeneempi ja varmempi kuin Nuijamaan jykevä talonpoika. Mutta Toivosenkin mukaantulo on silloin epävarmaa, jos Nurmi ei ota osaa. Hänen ja Kuokan sekä Korholin-Kosken väliset suhteet vaativat siinä tapauksessa uuden tarkistuksen. Näiden mainitun viiden nimen ulkopuolelle ei minusta tarvitse katseita suunnata maratonedustustamme ajateltaessa.

Kestävyysjuoksujen luokkaan kuuluu vielä 3 000 metrin estejuoksu. Siinä meillä on yksi varma erikoismies, umpisuolensa kanssa kamppaillut Toivo Loukola, Alahärmän sisukas kasvatti, joka on yhä edelleen vertaistaan vailla vesihaudan ja risuaitojen leikissä. Kaksi muuta miestä lienee katsottava matkalle joutuvan juoksijakaartin seasta. Lähinnä ovat silloin tarjolla Lehtinen ja Isohollo, mutta myöskin Purje voi tulla kysymykseen. Jos kuitenkin Lehtinen joutuu 1500 metrille ja Purje 5000 metrille, niin lienee Isohollo ainoa, joka jaksaa suorittaa kolmannen lajin. Kaiken varalta meillä on tallella sellainen vuosi vuodelta kehittynyt spesialisti kuin Lahden V. Toivonen, joka on tiiviisti seurannut Loukolan askeleita kaikissa niissä kilpailuissa, mitä meillä tässä lajissa on järjestetty. Pidä vain tiukasti päälle Lahden Toivonen. Matkapiletti on käsien ulottuvilla.

Aitajuoksuihin on lähetettävä Benkku Sjöstedt, joka kuluneen kesän aikana on vakuuttavasti lunastanut laivalippunsa. Hänen mahdollisuutensa ovat tietenkin ihan hämärässä lajissa, joka vaatii kimpullisen enemmän hermoja kuin lihaksia mutta jos hän jatkaa tunnollista työtään, niin loppukilpailun vakanssi on saavutettavissa. Pitkissä aidoissa on Erkka Vilen myöskin tipalla. Kun Erkka vielä viime kesänäkin pääsi elä-

Paavo Liettu kiistelee Sippalan kanssa keihäsmiesten kolmannesta sijasta.

Argentiinalainen Juan Zabala uhkaavan hyvä maratoonari Los Angelesiin.

Martti Marttelin, Suomen varmin maratonjuoksija. Voittaa kuvassamme Kauhavalla olympialaiskarsinnat 1928.

mänsä parhaaseen kuntoon, niin mikä estää tämän ikuisesti nuoren aitajuoksijan yhä kehittymästä ensi vuodeksikin. Tämän vuoden maailmantilastoissa hän on seitsemännellä sijalla, yhtä hyvin ensi vuonna, ja jos rahaa hiukankin on liikaa, niin empimättä panisin Erkan vielä kerran matkaan.

Tulemme hyppyihin, joissa meillä ei vieläkään ole suuria puhumisia. Korkeudessa voisi ajatella Dahlmania tai Reinikkaa mukaan, jos he ensi keväänä osoittautuvat ehdottoman varmoiksi 190:stä tai mieluummin hiukan päälle. Onhan USA:ssa legio sen luokan hyppääjiä, mutta kolme vain saa edustaa tähtilippua kuten muitakin kansallisviirejä, eikä sellaisia miehiä muualla ole paljonkaan. Vain Halvorsen, Kimura ja Philippon kuuluvat samaan luokkaan. Tämä ehdotus vain siinä tapauksessa, että rahaa tulee. Pituuden ja seipään saamme toistaiseksi sivuuttaa hyvin hiljaisesti, vaikka Joppe Lindrothilla olisikin mahdollisuuksia kuuden parhaan joukkoon, edelleen huomioonottaen Amerikan rajoitettu edustus. Mutta entä sitten kolmiloikka, entinen erikoislajimme, jonka Japani on aikonut valloittaa meilta kokonaan. Meillä on muutamia miehiä, joilla on ilmeisiä mahdollisuuksia taistella palkintosijoista, kuten m.m. Erkki Järvinen, Heino Mäkinen, Onni Rajasaari, Fiskarsin Vinter ja vanha eränkävijä Ville Tuulos. Heidän saavutuksensa on viime kesänä ylittänyt ainoastaan Oda, Oshima, Brunetto ja sattumalta Ruotsin Svensson. Ainakin kaksi miestä on tähän lajiin lähetettävä, mutta ketkä ovat ne onnelliset? Asettaisin suurimmat toiveeni Vinteriin ja Rajasaareen, sillä oletan molempien ensi keväänä olevan kypsiä 15 metrin ratkaisevaan särkemiseen. Tuuloksen Visi on myöskin alati huomioitava tekijä.

Heitoissa meillä on enemmän puheenvuoroja. Jos Kalle Järvinen pitää itsensä kunnossa ja asettuu 15 ja puolen tasolle, on hän aina kelvollinen taistelemaan Doudaa, Hirshfeldtia, Brixiä ja Hartia vastaan. Eikä sitä tiedä, vaikka Armas Vahlstedtistakin lähtisi vielä jotakin. Kiekossa on Oriveden Iso-Antero suurten kilpailujen venyvä mies. Hänellä on aivan samat mahdollisuudet murskata amerikkalaisrintama kuin pustan pojilla tai Ranskan parivaljakoilla Vinterillä ja Noellilla. Vaalamoa voidaan vielä odottaa tuleva talvi. Keihäässä on kaksi varmaa nimeä, jotka eivät siniristilippua häpäise, nim. Eino Penttilä ja Matti Järvinen, mutta kolmannesta paikasta käydään tulista kiistaa Lietun, Sippalan ja Nummen välillä. Asettaisin halvan markkamme vetoon Sippalan puolesta. Moukariin on Ville Pörhölä mies paikallaan eikä paljon puutu, etteikö Eerikki Eerikinpoika Erikssonillakin ole asiaa rapakon taakse. Maailman moukaritaso on antanut siihen viime suven kuluessa vakavaa aihetta. Lopuksi vihdoin 1o-ottelu, Amsterdamin loistolajimme. Siihen on Aki Järvinen lunastanut pilettinsä jo monen vuoden kuluessa, mutta siihen on saatava täysi joukkue. Kaksi miestä valitaan Yrjölästä, Tolamosta ja Häkkisestä, sillä oletan Sippalan kohdistuvan yksinomaan keihääseen. Sitten on vielä jäljellä 50 km:n kävely eikä olisi hullummaksi, jos varattaisiin hyllylle jääville maratoonareille tilaisuus yrittää tässä lajissa.

Tarkastelumme on osoittanut, että meillä on 20 sellaista miestä, joiden on ehdottomasti oltava mukana. Se merkitsee miljoonaa Suomen markkaa tämän hetkisen kurssin mukaan pelkästään siis yleisurheilijoiden osalle. Mutta meillä on näiden lisäksi ainakin 8—9 miestä, joilla voi olla yhtä hyvää asiaa Los Angelesiin kuin n. s. »varmoillakin». Pyörikööt siis keräystoimikunnan rahamyllyt edelleen! Palakoot kansamme sydämet lämpiminä! Olympialaismatkan tilille olisi saatava kultapoikiemme osuudeksi ainakin puolitoista miljoonaa. Silloin edustuksemme vastaisi maamme saavuttamaa kunniakasta asemaa maailman urheilukansojen keskuudessa!

Martti Jukola.

SUOMEN SUURI VOITTO

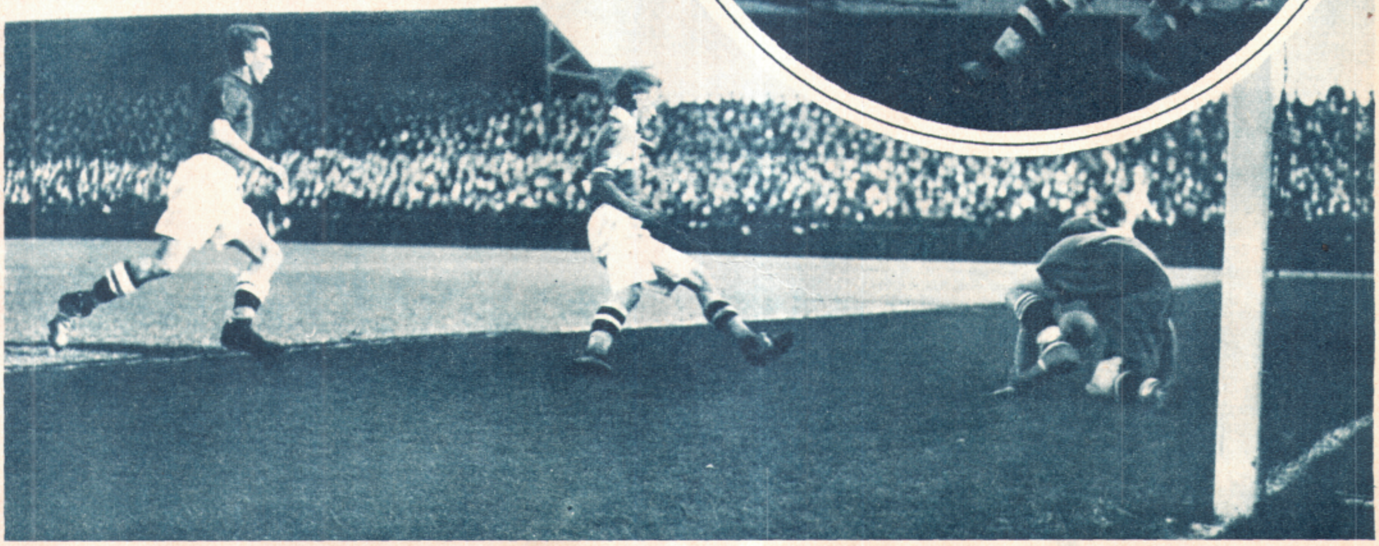
11/10—31 voitti rehti jalkapallojoukkueemme Tanskan Köpenhaminassa

3–2.

Ylh.: *Joukkueemme: ylärivissä vas. Oksanen (HPS), Weckström, Malmgren, Grönlund, alarivissä vas. Strömsten, Viinioksa, Åström, Karlsson, Närvänen ja Kanerva.*

Pyöriössä: *Keskustukimies Malmgren murtamassa juuttien hyökkäystä.*

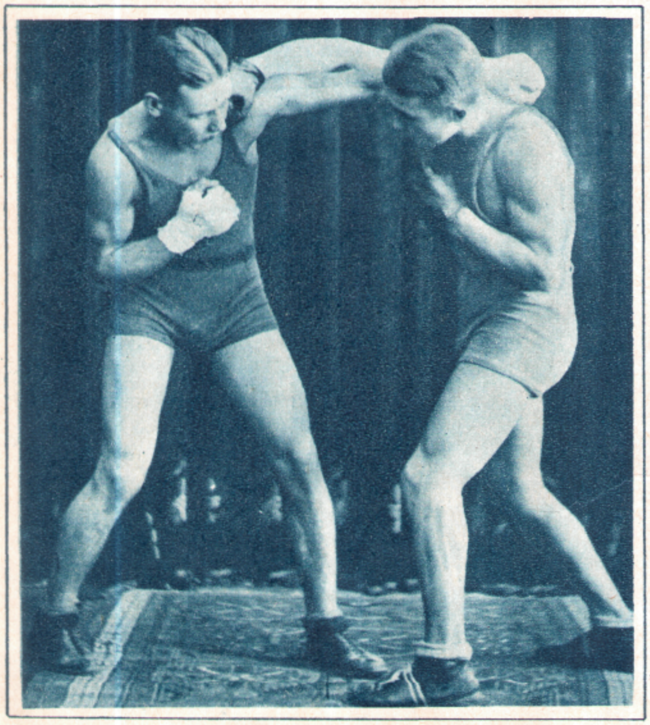
Alla: *Strömsten ja Svend Jensen (maassa) tavoittamassa Kanervan syöttöä.*

VASEN SUORA —

NYRKKEILYN JALOIN ASE.

Kun amerikkalaiset saivat nyrkkeilyinnostuksen vereensä, rupesivat he harjoittelemaan tätä urheilulajia omalla tavallaan. Tavallisista katutappeluista aloitettiin, ja kun katu- ja kapakkatappelijat siirrettiin kehään, niin siinä olivat ensimmäiset amerikkalaistyyliset nyrkkeilijät ja nyrkkeilyottelut. Tällä tavalla kansan keskuudesta lähteneinä tulivat amerikkalaiset nyrkkeilijät vähitellen siihen »fighting style» (tappelu)muotoon, mistä heidät tunnetaan ympäri maailman. Englantilaisten nyrkkeilytyyli sitävastoin on kotoisin ylhäisöpiireistä ja ensimmäinen Englannin mestari oli entinen miekkailunopettaja James Figgs, joka innostui nyrkkeilyyn itsepuolustuskeinona. Seuraavista suurmestareista pidettiin Jack Broughtonia ja Jack Jacksonia suuressa arvossa ja jälkimmäinen sai viimeisen lepopaikkansa Englannin suurten miesten joukossa Westminster Abbeyssä. Ja johdonmukaista on, että kun alettiin miekkailun syöksyasennoista, ruvettiin jo Figgsin ajalla harjoittelemaan suoria lyöntejä. Englannissa olikin nyrkkeily itsepuolustuksen jaloa taitoa eikä mitään sirkustappelua, miksi se Amerikassa vähitellen muodostui. Vasensuora oli englantilaisten keskuudessa suosituin lyönti ja ensimmäisissä yhteenotoissa amerikkalaisten kanssa saivat englantilaiset miltei yksinomaan voittoja ja Englannissa ruvettiin vähitellen »halveeraamaan» jenkkien nyrkkeilyä. Mutta jenkit ovat kunnianhimoista kansaa. Amerikassa pohdittiin ja treenattiin kovasti. Ruvettiin ajattelemaan teknillisiäkin seikkoja, ja tappelutyyliin saatiin yhä enemmän »kikkoja». Ensiksi oli keksittävä jotakin tuota kirottua vasensuoraa vastaan. Gymnasioissa tehtiin lujasti työtä, ja vihdoin koitti se aika, jolloin amerikkalaisten nyrkkeilijäin hurjalla päällekäymisellä ja vasensuoran vastaiskulla onnistui voittaa englantilaisia. Kun vasensuora ei enää ollut yksinvaltias nyrkkeilyottelussa, saivat englantilaiset tunnustaa amerikkalaiset kestävyys- ja tappelukoneet paremmikseen.

Kuva n:o 1. Ristikoukku vasensuoraa vastaan.

Mitähän vastaiskuja amerikkalaiset keksivät?

Tässä tulee kuvasarja, jossa mestarinyrkkeilijämme Ahlberg (oikealla) ja Syrjänen (vasemmalla) esittävät tavallisimpia amerikkalaisia vastaiskuja. Lyhyyden vuoksi kutsumme Ahlbergia A:ksi ja Syrjästä B:ksi.

Kuva n:o 1.

Ristikoukku lyödään vasensuoraa vastaan päänheilahduksella vasemmalle ja lyömällä luja oikea yläkoukku vastustajan ojennetun vasemman käden yli. Meikäläisistä miehistä käyttää Oiva Johtonen eniten tätä lyöntiä, mistä on tullut hänen erikoislyöntinsä ja on hän sillä lyönyt mm. norjalaisen Harald Hansenin ja ruotsalaisen Bertil Nilssonin lattiaan.

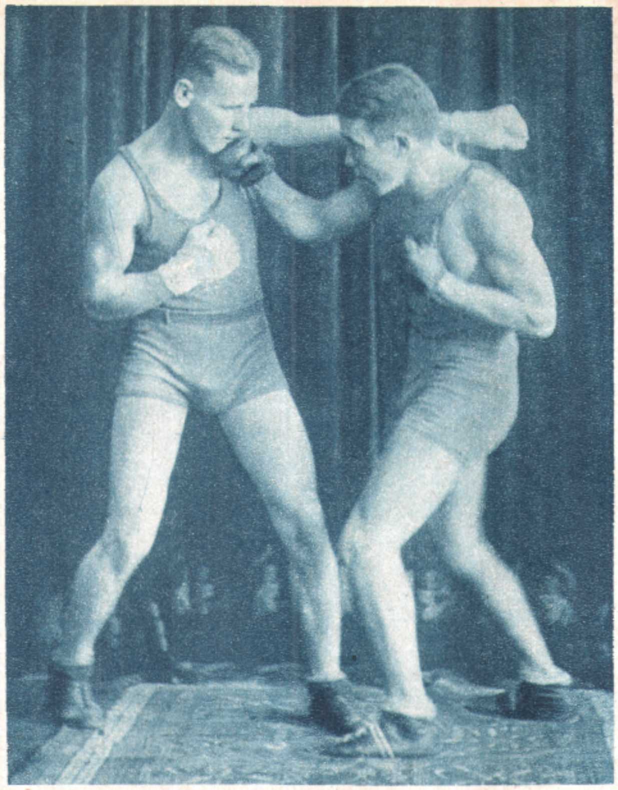

Kuva n:o 2.

Sivutyöntö. Oikean käden rukkasella työnnetään tulevaa vasenta suoraa nopeasti sivulle ja hieman alas — on otettava huomioon, että ainoastaan rukkanen eikä kyynärvarsi saa liikkua — samalla lyödään nopea vasen yläkoukku vastustajan leukaan. Kuvassamme työntää A vasenta suoraa liian paljon alas, sillä muuten ei työntöliikettä olisi voitu nähdä kuvassamme. Sivutyöntöä suosittelevat tanskalaiset erikoisesti ja täällä KIF:n valmentajana ollut tanskalais-amerikkalainen ammattilaisnyrkkeilijä Nick Clausen piti sitä parhaimpana vasensuoran torjumiskeinona.

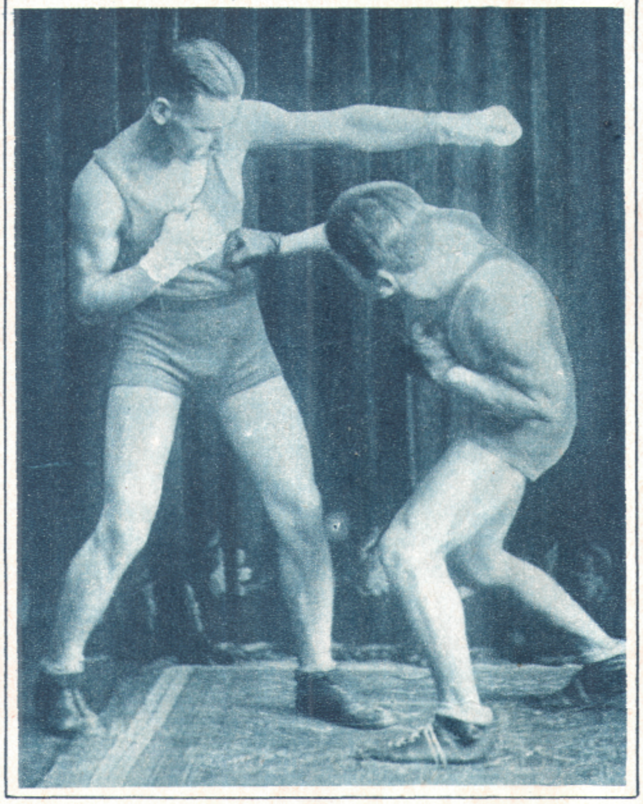
Kuva n:o 3.

Corbettin kohokoukku lyödään nopealla sivutaivutuksella ja vasemman jalan siirrolla vasemmalla vastustajan ojennetun vasemman käden sisäpuolelta leukaan. Tämä isku on entisen raskaan sarjan maailmanmestarin James J. Corbettin erikoislyönti vasensuoraa vastaan. Lyönti on hyvin vaikea suorittaa, koska se vaatii

Kuva n:o 3. Corbettin kohokoukku vasensuoraa vastaan.

jalkojen, vartalon ja käsien yht'aikaista toimintaa ja vasensuoralla on kaikki mahdollisuudet toimia nopeammin kuin nämä kaikki elimet yhteensä. Jos haluaa menestyksellä käyttää tätä torjumistapaa, on siis vasensuoran lyöjän oltava hitaampi liikkeissään kuin kohokoukun suorittajan.

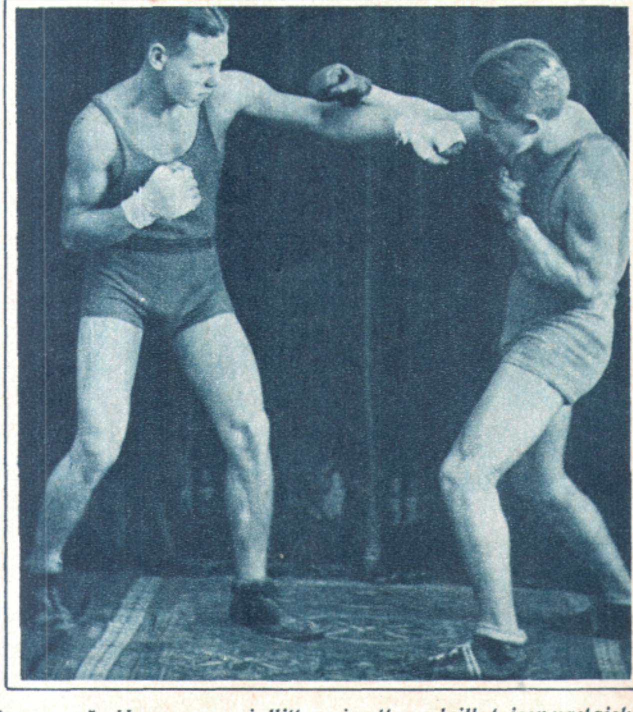
Kuva n:o 4.
Dempseyn sukellus. Tämä on tappelijatyyppisten ottelijain parhain keino. Sukelletaan voimakkaasti alas ja lyödään vartalonheilahduksella vasemmalle oikea alakoukku sydänalaan, vartalo heilahtaa oikealle ja nyt seuraa vasen alakoukku maksaan, noustaan hieman pystyyn, vartalo heilahtaa vasemmalle ja oikea ristikoukku pamahtaa vastustajan leukaan.

Onko vasensuora kuolemaantuomittu,

koska amerikkalaiset ovat keksineet näin paljon kaikenlaisia keinoja. Nämä neljä tässä mainittua vastaiskua on valittu siitä valtavasta kokoelmasta, minkä löytää kaikista amerikkalaisista nyrkkeilykirjoista. (Sivutyöntö on kylläkin englantilaista alkuperää.) »Kyllähän tuo vasensuora on suorittajalle vaarallinen isku. Täytyy välttää käyttämästä tuollaista lyöntiä», tuumii moni lukijoistani, mutta katsotaan jälleen vähän nyrkkeilyn historiaa. Oli aika, jolloin amerikkalaiset olivat aivan ylivoimaisia, mutta sitten ilmestyi vähitellen taas englantilaisia maailmanmestareita näyttämölle. Ensiksi tuli Jem Driscoll, höyhensarjan mies, josta tuli maailmanmestari sarjassaan ja kukistamattomana miehenä hän vetäytyi syrjään. Ei kukaan amerikkalaistyylinen mies voinut hänelle mitään. Toinen englantilainen maailmanmestari oli kärpässarjan Jimmy Wilde, joka vasta ikämiehenä sai selkään kestävyyskone Pancho Willalta. Lyömätön raskaan sarjan maailmanmestari Gene Tunney oli myös osittain englantilaisen tyylin edustaja, ja nykyajan amerikkalaisnyrkkeilijät käyttävät yhä enemmän vasentasuoraa ja pystytyyliä, joskin he ovat kehittäneet oman tyylinsä yhdistäen tappelu- ja englantilaisen tyylin hyvät ominaisuudet toisiinsa, joten voi sanoa, että nykyajan jenkkien kehittämä monipuolinen tyyli on luonnollisin ja samalla paras.

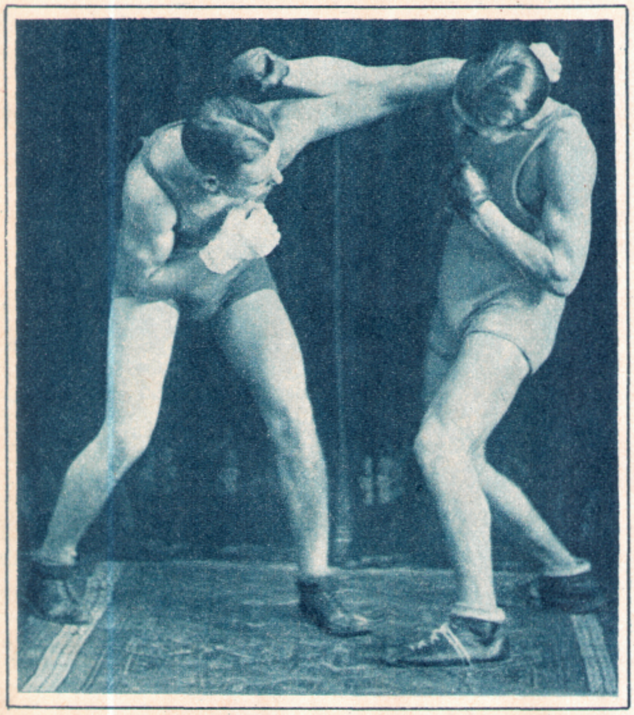
Niin yksinkertaiselta näyttävän vasensuoran käytössä on uskomattoman paljon vivahduksia. Se on nopein isku, mikä on olemassa, ja koska vasen olkapää tavallisesti on edessä, on vasemmalla kädellä lyhin tie maaliin. Sillä voi »jallittaa» ylös ja alas niin, että vastustaja loppujen lopuksi ei tiedä, mistä se tulee. Se käy kuin ompelukone ja peittää oikean käden tyrmäysiskuja, mutta voi itsekin suorittaa yllätyksellisiä voimalyöntejä, jos sen voimaa avustetaan taitavilla jalkojen siirroilla.

Mainitsen tässä, kuinka vasensuora torjuu amerikkalaisten vastakeinoja:

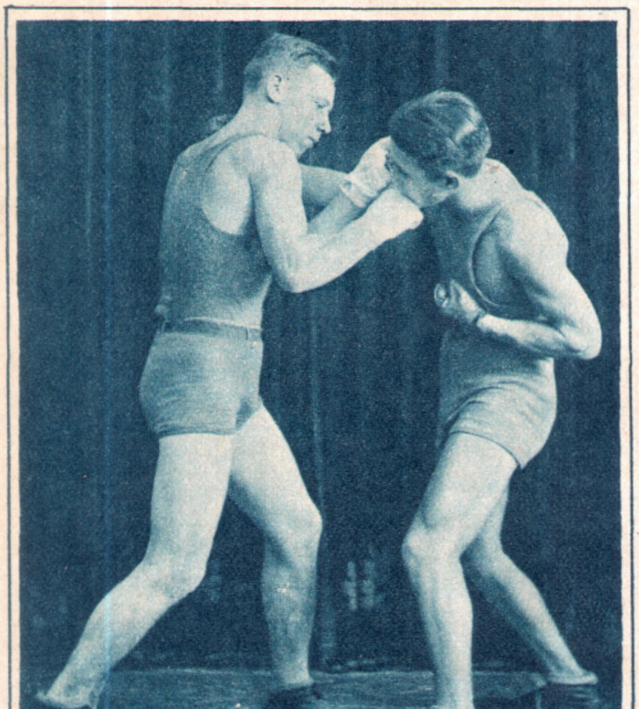

Kuva n:o 5. Vasensuora »jallittaa» ja ottaa selville toisen vastaiskun.

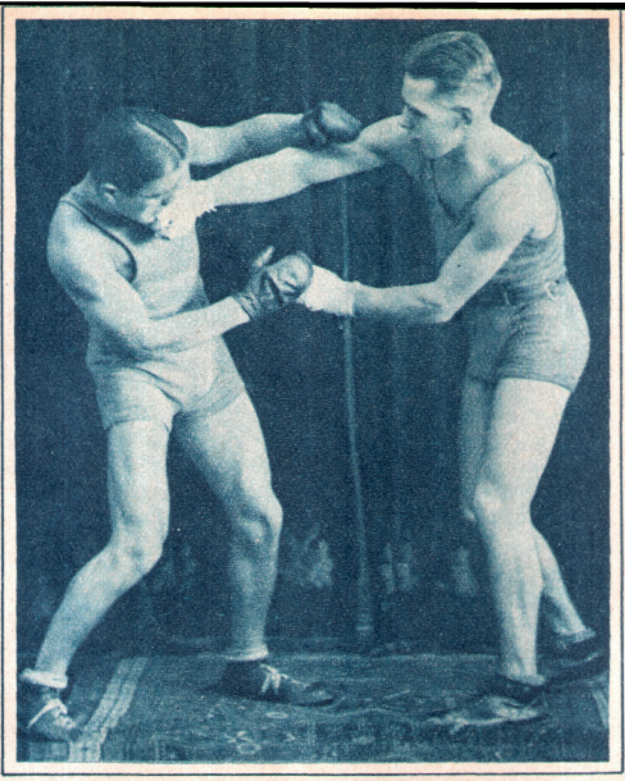
Kuva 5.
Vasemmanpuolinen nyrkkeilijä B on vasensuoran käyttäjä ja ottelee oikean puolista nyrkkeilijää A:ta vastaan. B tahtoo saada selville, minkälaisia vastakeinoja A tuntee vasensuoraa vastaan. B lyö kuvassamme vasemman »jallitussuoran» vasemmallaan ja huomaa, että A on valmis lyömään ristikoukun.

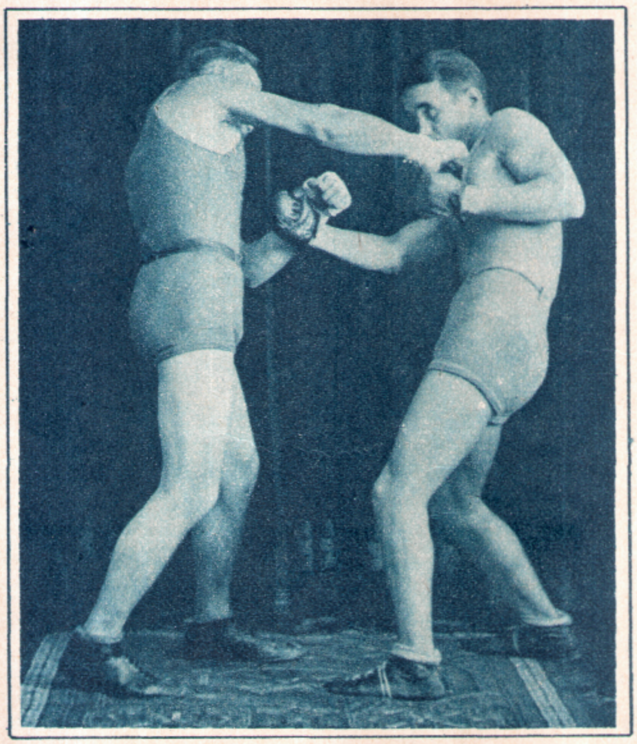
Kuva 6.
Silloin hän lyö vasensuoransa kumartumalla oikealle, niin että ristikoukku menee olkapään yli ja koska hän tietää, että A tulee kumartumaan hänen vasempansa sisäpuolelle —

Kuva 7.
lyö hän samalla oikean suoran vastustajan leukaan tahi kohokoukun palleaan.

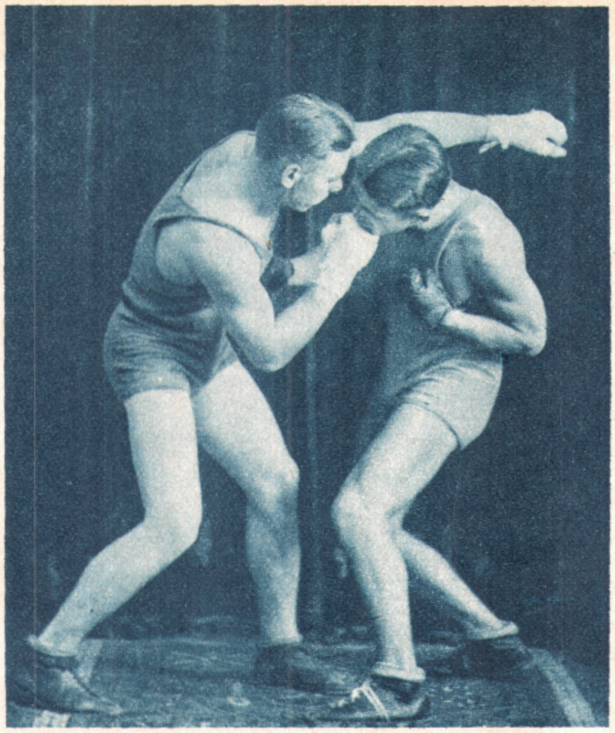

Kuva 8.
Tässä kuvassa on B (oik.) huomannut, että vastustaja käyttää sivutyöntöä ja lyö nopean kaksoisiskun A:n leukaan. Oikean täytyy mennä maaliinsa, koska A on paljastanut leukaansa työntäessään B vasenta suoraa sivulle.

Kuva 9.
Tässä käyttää A Corbettin kohokoukkua vastaiskuna. B ei tällöin lyö vasempaansa aivan suoraksi, vaan puolimatkassa hän pysäyttää iskunsa ja työntää tulevaa kohokoukkua sivulle-alas ja lyö sisään oikean suoran (tahi koukun).

Kuva 10.
Kun vastustaja A sukeltaa a la Dempsey, ei löydy parempaa keinoa kuin lyödä sisään voimakas kohokoukku.

Kuva n:o 10. Voimakas kohokoukku on paras vastaisku Dempseyn sukelluksille.

Vasensuoran teknillinen suoritus.

Ensimmäinen ehto on, että käsi lyödään aivan suoraksi, muuten käy niinkuin Toivo Zidbäckille hänen otellessaan ruotsalaista Herbert Nilssonia vastaan. Meikäläinen ei lyönyt kättään suoraksi, vaan kyynärpää nousi sivulle, ja kun ruotsalaisen naamataulu painui Zidbäckin rukkasta vastaan kaikella voimalla, niin taipui käsi kyynärpäästä »haitarin» tapaan kokoon. Tärkeä seikka on, että kyynärpää ei saa nousta ylös. Jos kyynärpää nimittäin nousee, niin menettää vasensuoran lyöjä paljon iskutarkkuudestaan ja sitäpaitsi on hyvin mahdollista, että käsi ei pääse suoristautumaan aivan kuin yllämainitussa esimerkissä.

Nopeutta saadaan vasempaan suoraan harjoiteltaessa palloa vastaan. Tällöin on huomattava, että käsi ei missään tapauksessa saa painua pallon alareunan alitse, vaan täytyy tulla suorinta tietä takaisin yhtä nopeasti kuin pallo pomppii laudasta takaisin. Ainoastaan tällä tavalla saadaan nopeutta käden lihastoimintaan.

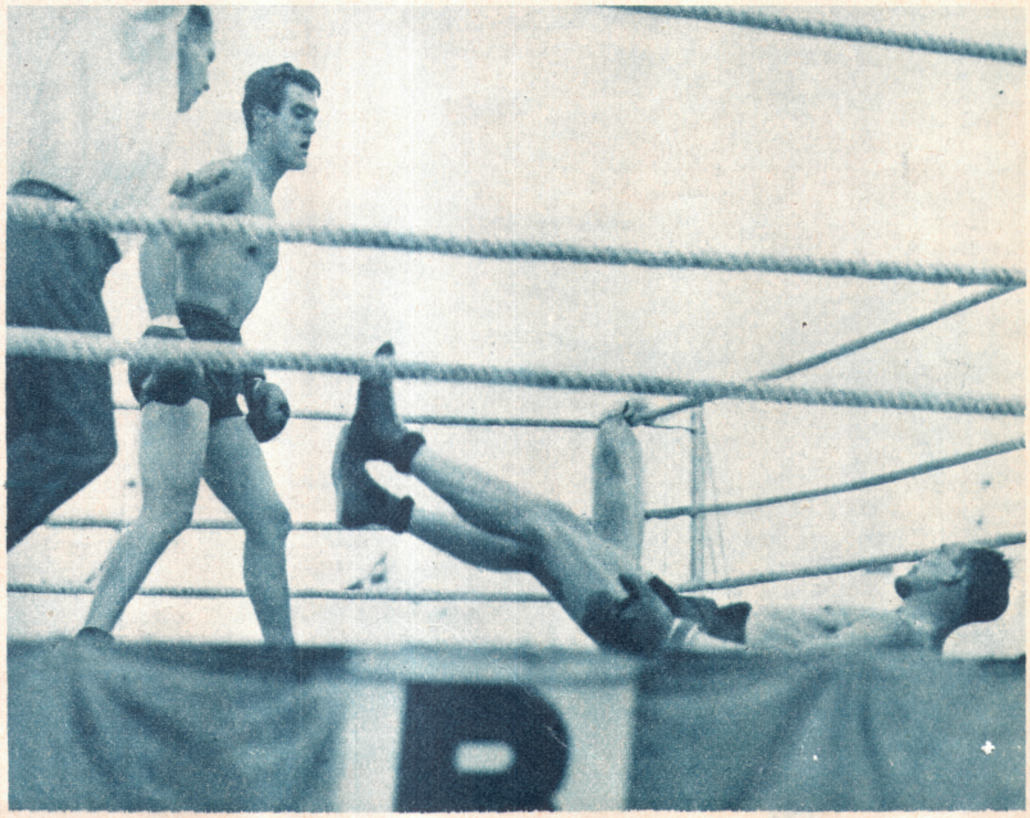
Vasemmasta suorasta on kirjoitettu kirjoja, mutta tässä en voi enää kosketella muita seikkoja kuin käden asentoa. Alokkaita on opetettava puristamaan kättään nyrkkiin etusormesta pikkusormeen päin, niin että käden nystyrät muodostavat sileän tasaisen pinnan. Tämän sileän pinnan on yht'aikaisesti osuttava maaliin. Tätä harjoitetaan helposti sillä tavalla, että harjoitustoveri nostaa avoimen kätensä maaliksi ja toinen lyö vasemmallaan siihen. Tällöin huomaa helposti, osuuko koko rystypinta tahi ei maaliin. Käden eri asennoista osumishetkellä riippuen luokitellaan vielä kolme eri vasensuoraa. Englantilaiset lyövät vasempansa tavallisesti sillä tavalla, että peukalonivel osumishetkellä on suunnattu ylöspäin. Amerikkalaiset taas lyövät sen sillä tavalla, että käden selkä on suunnattu ylöspäin, jolloin isku tulee tukevammaksi, kun käsivarsilihakset pinnistyvät kiertoon. Kolmas tapa, minkä ruotsalainen KIF:n valmentaja Erik Thoren opetti minulle, on näitten keskimuoto. Käsi kierretään nimittäin ainoastaan puoleksi oikealle, niin että peukalo näyttää vinoon ylös oikealle. Kiviniemen kursseilla keväällä luokittelin nämä eri tavat seuraavasti:

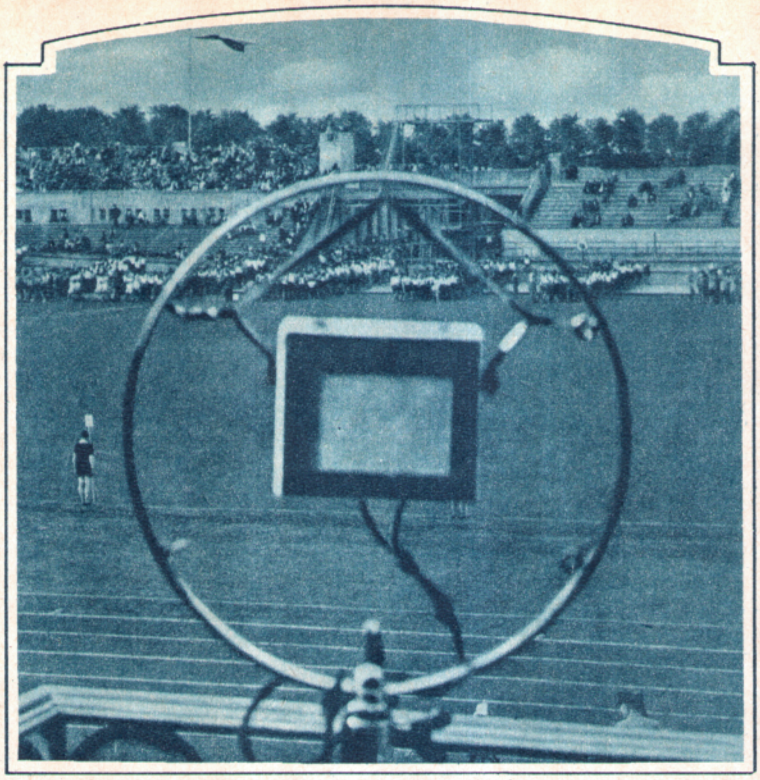
1. Englantilainen eli tavallinen vasensuora.
2. Puolikierretty vasensuora.
3. Amerikkalainen eli kokokierretty vasensuora.

Kierretyissä suorissa on erikoisesti huomioonotettava, että kyynärpää ei nouse ylös kierrettäessä kättä, vaan ainoastaan käsivarsilihakset toimivat.

Egab.

Ruotsin raskaan sarjan entinen kuuluisuus Harry Persson lasketaan (lopullisesti) kymmeneen norjalaisen Otto v. Poratin kaatamana viime kesänä.

Mikrofoni on aina saapuvilla! Berliinin korkeakoulujen syysjuhla stadionilla.

URHEILUKILPAILUJEN RADIOIMINEN.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti toimittaja *ERKKI VALA.*

Suomi-Ruotsi-maaottelun ja varsinkin Ruotsi-Norja-jalkapallomaaottelun jälkeen pommittivat eräät urheilufinanssi-intoilijat ankarasti Ruotsin yleisradiota sen vuoksi, että se oli radioinut mainitut kilpailut ja siten muka vähentänyt niiden yleisömenestystä. Kuuluttaja Sven Jerringin täytyi lopulta teroittaa kynää ja ryhtyä puolustamaan yleisradiota. Hän teki sen seuraavaan tapaan:

»Idrottsbladetin Oslon-kirjeenvaihtaja väittää, että radioimisen kautta menetettiin 25 000 kruunua sisäänpääsymaksuina. Tuohan kuulostaa peloittavalta. Mutta nyt on huomattava, että tästä jalkapallo-ottelusta on radiossa puhuttu monenmonituista kertaa ennen kuin kilpailun radioiminen tapahtui. Siitä on puhuttu joka viikko urheilu- ja voimistelutuntina, monta kertaa viikossa päivänuutisten yhteydessä, silloin tällöin lastentuntien yhteydessä ja sitä paitsi kaksi kertaa selostettaessa muita maaotteluita, jolloin jalkapalloinnostus oli koko maassa lamassa. Tämä on jättiläispropagandaa, jonka arvo kyllä on suurempi kuin 25 000 kruunua. Sen käsittää jokainen, joka ymmärtää johdonmukaista reklaamia ja lisäksi tietää, mikä ero on sanomalehti- ja radiokuulutusten välillä: sanomalehdessä hypähtää lukija heti kaiken sen yli, joka ei ole hänelle kiintoisaa, mutta kovaäänisen sensijaan antaa kernaasti olla auki kuullakseen muutakin. Radiokuuntelija saa »sivumennen» paljon enemmän kuin sanomalehdenlukija, ja epäilenpä, jos tulee kysymys siitä, kumpi meistä, hra Bergvall (Idrottsbladetin reportteri) vaiko minä on saanut enemmän ihmisiä liikkeelle urheilukilpailuihin, niin minä vedän pitemmän tikun. Luulen todellakin, että olen kuusikuukautisen sesongin aikana houkutellut vähän enemmän kuin 25 ihmistä urheilukentillemme, keskimäärin siis ..... Jos maksettu reklaami olisi sallittua Ruotsin yleisradiossa, niin mitähän jokin afääriyritys mahtaisikaan tarjota saadakseen edes yhden kymmenesosan siitä mainonnasta, jonka jalkapallo yleisradiossa saa? Riittäisiköhän siihen 25 000 kruunua?»

Miten uintikilpailujen radioiminen olisi elävöitettävä. (Saks. pilakuva.)

Tässä hengessä on keskustelua urheilukilpailujen radioimisesta käyty naapurimaassamme. Yleisradio väittää reklamoivansa urheilua ja urheilu puolestaan yleisradiota. »Mitä varten istua kirjoittamaan laskuja, kun molemmin puolin voidaan palvelukset ja vastapalvelukset täysin kuitata?» tuumii Sven Jerring lopulta. Ja varmaa on, että näin onkin asianlaita. Urheilukilpailut ovat radiossa esitettyinä hyvin mukaansatempaava ja dramaattinen ohjelmanumero, mutta samalla radion urheilulle tekemä reklaami on suunnaton.

Ladoumégue puhuu radioon kilpailujen jälkeen.

Ilmeistä on, että urheilukilpailujen radioiminen nykyisin onkin yhä lisääntymässä. Ulkomaiset radiolehdet tuovat tietoja mitä ihmeellisimmistä radioreportteriurotöistä. Saksan lähettimet yrittävät välittää Amerikasta jännittäviä nyrkkeilyotteluja lyhytaaltoasemien kautta. Kun esimerkiksi

NELJÄ MESTARIA MIKROFONIN ÄÄRESSÄ.

Urheiluradioimisen ennätys meillä on toistaiseksi maaottelu Tukholmassa viime elokuussa. Selostajamme Martti Jukola ja Benkku Sjöstedt riemuitsevat yhdessä satojentuhansien kuuntelijoiden kanssa 100 m:n voiton johdosta.

Tunnettu ruotsalainen radioselostaja Sven Jerring haastattelee Kugelbergia mestaruuskilpailuissa viime kesänä 100 m:n voiton jälkeen.

Schmeling ja Stribling iskivät viime heinäkuussa yhteen Clevelandissa, teki Königswusterhausenin asema parhaansa välittääkseen amerikkalaisen Schenectadyn lyhytaaltoaseman kilpailuselostuksen. Erikoinen saksalainen reportteri oli sitä varten palkattu ottelupaikalle. Berliinin nyrkkeilyhullut panivat vastaanottimensa kuntoon, useat ostivat ottelua ajatellen erikoiset lyhyille aalloille sovitetut radiokoneet, ja niin valvottiin melkein koko yö odotettaessa selostusta Clevelandista. Mutta kellot kävivät Amerikassa ja Saksassa hieman eri tavalla! Syntyi jotakin sekaannusta, kesken kilpailuselostusta alkoi tanssimusiikki yht'äkkiä pauhata vastaanottimissa. Vain ne, jotka kuuntelivat lyhytaaltokoneilla suoraan Schenectadyn lähetystä, saattoivat seurata ottelua. — Seuraavana päivänä sai yleisradio kuulla kunniansa tanssimusiiksista, joka oli keskeyttänyt »vuosisadan ottelun»selostuksen. Todettiin, että vielä on radioteitse vaikea järjestää täysin luotettavaa lähetystä Atlantin ylitse. Mutta yleisradion taholta vakuutettiin, että kun Los Angelesin olympialaiset alkavat, on tekniikka poistanut paljon häiriömahdollisuukia lähetyksen tieltä. Ja nykyisin Amerikan ja Saksan välillä tapahtuva musiikkiohjelman vaihto onkin osoittanut, että yleisradioasemat voivat Atlantin ylitse toimia hyvässä yhteisymmärryksessä. Ei liene siis aivan mahdotonta, että ensi kesänä Suomen Yleisradiokin voi järjestää jonkin suoran yhteyden Los Angelesiin, jotta suomalaiset kuulijat saavat ainakin vähän »hajua» olympialaistunnelmasta.

Urheilutoimitsijain ja yleisradion on siis syytä jatkuvasti toimia hyvässä yhteisymmärryksessä. Onhan sellaisia urheilutilaisuuksia — sen osoitti m.m. Ruotsi-Suomen maaottelun selostus — jossa vain radio voi tyydyttää innostuneen urheiluyleisön 'vaatimukset. Kuivat tiedot saavutetuista tuloksista eivät sinänsä vielä lämmitä mieltä, mutta ottelu-selostukset, joitten taustana on koko kiihtyneen urheiluyleisön melu, ovat aivan toista. Kotona vastaanottimen ääressä voi silloin innostua aivan kuin itse kilpailuissa ja vaikka puhjeta laulamaan »Maammelaulua» kaukaisen urheiluyleisön mukana. Varsin lyhytnäköinen olikin sen vuoksi aikaisemmin, urheilukilpailujen radioimisen alkuaikoina, urheilutoimitsijain kanta, kun he suorastaan pelkäsivät yleisradiota ja saattoivat asettaa aivan merkillisiä ehtoja radioimiselle. Niinpä Suomen Yleisradion kerran täytyi luopua Salpausselän kisojen radioimisesta, kun toimitsijat vaativat, ettei selostaja saanut kilpailujen kuluessa ensinkään mainita hiihtäjien nimiä, vaan ainoastaan hiihtäjien numerot! Tätä vaatimusta perusteltiin sillä, että kisojen ohjelmassa oli mainittu kaikkien hiihtäjien numerot, ja radiokuuntelijain velvollisuus oli ostaa tämä ohjelma, jos kerran kisoja seurasivat! Kun ohjelmaa kuitenkin oli mahdotonta toimittaa kaikille radiokuuntelijoille, täytyi koko reportaashista luopua ja tyytyä sensijaan kilpailujen selostamiseen niitten jälkeen.

Nyttemmin on kuitenkin yhteistoiminnassa päästy täyteen yksimielisyyteen ja Suomen yleisradio on viime aikoina suorittanut useita hyvin onnistuneita radioimisia, joista koko kansa on ollut kiitollinen — hyvin poikkeuksellinen ilmiö muuten yleisradion historiassa! Onpa samalla urheiluesitelmien ja -pakinain lukuakin tuntuvasti lisätty, niin että yleisradio on voinut tarjota urheiluväelle varsin monipuolista ohjelmaa. Tulevaisuudessa ehkä saamme vielä kuulla samanlaisen ohjelmanumeron kuin viime kesänä saksalaisen »Südfunkin» kuuntelijat, kun neljä urheilumiestä *keskusteli* mikrofonin ääressä kaiken kansan kuullen urheiluasioista ja suunnitteli tulevia tehtäviä. Juuri tällä tavalla saadaan läheiset suhteet urheilunharrastajain välillä aikaan, ja radio kykenee tekemään siten arvaamatonta propagandaa urheilun hyväksi.

Angelesin ympäristöt tarjoavat paljon harvinaisia kau-
sia. Palmut, oranssipensastot ja lumipeitteiset vuoret
odottavat siellä osanottajia.

a: Yksi Los Angelesin hienoimpia jo troopillistuntuisia
palmubulevardeja.

Los A

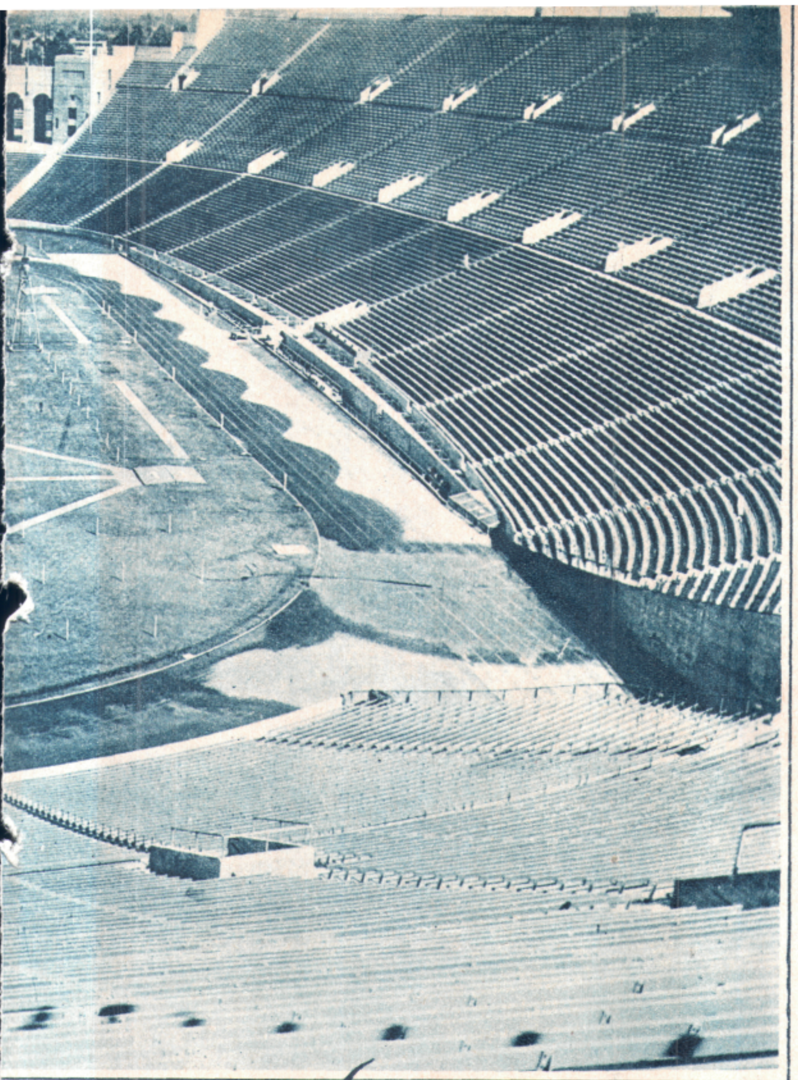
Los Angelesilla, joka jo vuodesta
Olympialaiskisat, on ollut aika
lisuutta varten. Tämän pitkän o
laiset kisojenjärjestäjät suinkaan
mukset Pariisissa ja Amsterdami
Näyttää siltä kuin kuuluisassa k
kesänä järjestettävissä kisoissa jär

Maaston suhteen »Enkeleitten k
urheilullisiin tarkoituksiin — si
suuri stadion, jonne mahtuu 75 0
paraillaan niin, että se tulee käsittä
paikkaa sekä 125 000 numeroim
pidetään kisojen juhlalliset avaja
päivänä.

Ohimarssin jälkeen, johon kaikk
vat, astuu yksi heistä rivien eteen
olevien joukkueiden puolesta. Oly
olympiasoihtu sytytetään ja kymm
tettu avatuiksi.

Tällä stadionilla suoritetaan ur
lähellä, näyttelypuistossa ovat mie
tävän taiteen museo.

Puiston kaakkoiskulmaukseen r
altaan tilalle olympialaisallas, jok
leveä ja 5 m syvä. Allasta ympä

Olympialaispuistoon rakennettu taidehalli, jossa pidetä kisojen taidekilpailut.

Vas.: Yleisurheilukilpailujen mahtava stadion, johon ma tuu 125 000 katsojaa.

Alla: Kisojen voimailupalatsi, jossa pidetään paini- nyrkkeilykilpailut.

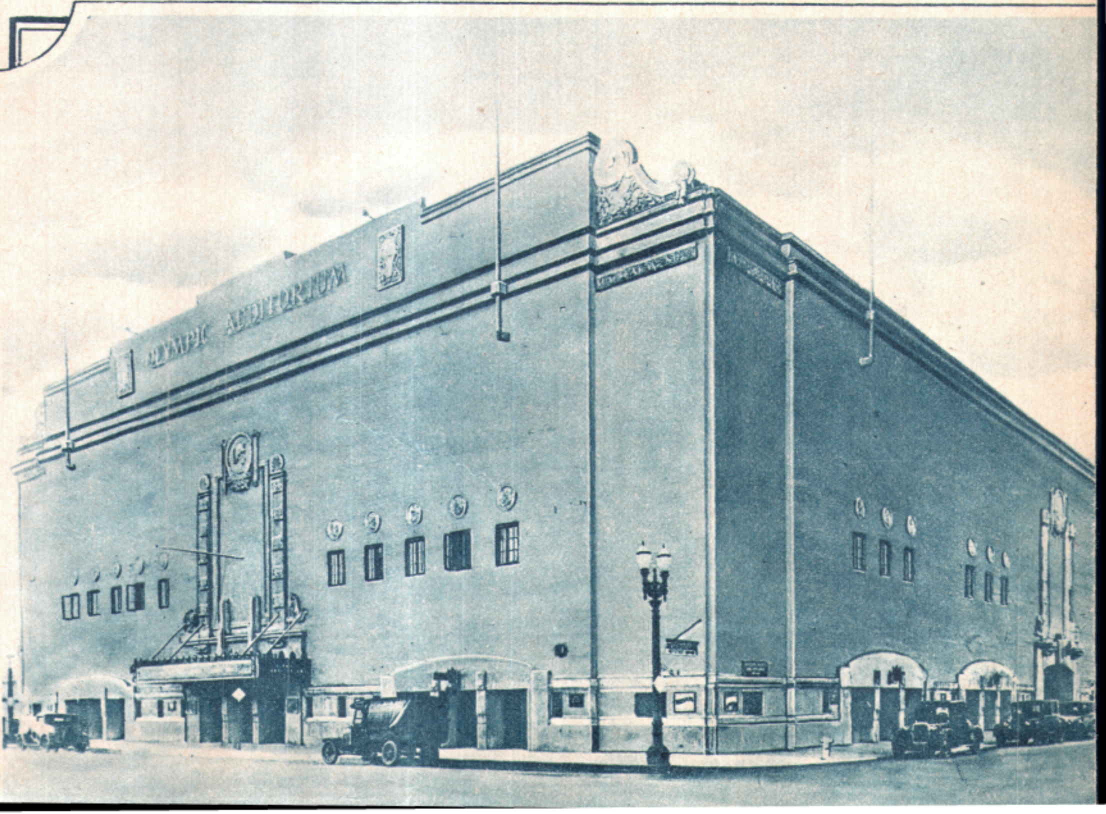
ngeles

1920 on pyytänyt saada järjestää
a valmistautua tätä urheilujuhlal-
otusajan kuluessa eivät amerikka-
le istuneet kädet ristissä ja koke-
a ovat olleet heille hyväksi opiksi.
lifornialaisessa kaupungissa ensi
estys tulisi olemaan erinomainen.
aupungilla» on hyvät edellytykset
ä on mm. vuodesta 1923 lähtien
henkeä. Stadionia suurennetaan
mään 105 000 numeroitua istuma-
tonta paikkaa. Tällä stadionilla
set lauantaina, heinäkuun 30:nä

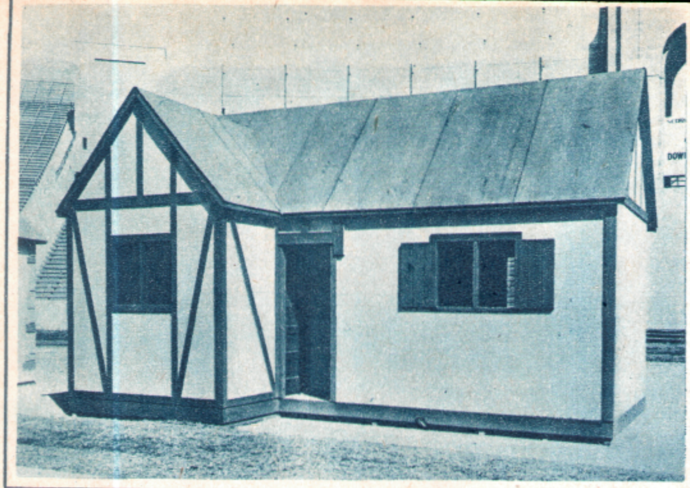
i noin 2 000 kilpailijaa osallistu-
ja vannoo valan kaikkien läsnä-
mpialaislippu nostetaan tankoon,
enennet Olympialaiskisat on julis-

.u- ja voimistelukilpailut. Aivan
kailupaviljonki ja urheilua käsit-

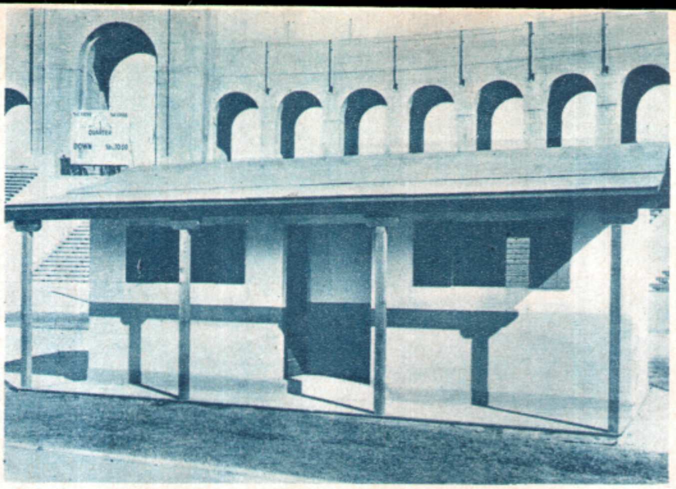
kennetaan kahden pienen uima-
tulee olemaan 50 m pitkä, 20 m
röivältä katsomolta on 10 000:lla

(Jatkuu seur. sivulle.)

Urheilijoille rakennetaan pieniä, eri tyyppisiä asumuksia. Kuvassamme malli pohjoismaalaisia varten.

Tällaistä mallia on ajateltu etelämaalaisia varten.

katsojalla tilaisuus seurata uima-, hyppy- ja vesipallokilpailuja. Katsomon alle sijoitetaan kilpailijoiden pukuhuoneet.

Nyrkkeily-, paini- ja painonnostokilpailut pidetään vuonna 1924 rakennetussa Auditoriumissa, jonne mahtuu 10 400 henkeä.

Kuudentoista päivän aikana pidetään kaiken kaikkiaan enemmän kuin satakolmekymmentäviisi eri ottelua viidessätoista urheilulajissa. Aktiivinen toiminta Los Angeles'issa alkaa tietysti jo paljon ennen kisojen avajaisia. Useimmat kilpailijat saapuvat nimittäin ajoissa varatakseen itselleen pitemmän tai lyhyemmän ajan harjoitusta varten itse kilpailupaikalla. Tätä tarkoitusta varten on järjestetty kuusitoista täydellistä kenttää. Urheilijoiden majoitukseen nähden on ryhdytty hyvin järkeviin toimenpiteisiin. Heidät nimittäin sijoitetaan kaikki olympialaiskylään.

Noin kahdeksansataa tarkoitusta varten rakennettua majaa sijoitetaan rinteille, jotka ovat viidentoista minuutin matkan päässä Olympialaispuistosta, kaikkien tärkeimpien harjoituskenttien keskellä. Jokaiseen näistä pienistä maalatuista puurakennuksista sijoitetaan neljä urheilijaa. Jokainen rakennus käsittää eteisen ja kaksi huonetta, jokaisessa huoneessa on kaksi vuodetta, kaksi tuolia, pöytä, jokunen pieni matto ja pesuallas. Jokaisessa rakennuksessa on vielä suihku sekä sähkövalo. Rakennukset ovat erillään toinen toisistaan ja seinät on peitetty erikoisella ääntä läpäisemättömällä aineella. Sitäpaitsi sellaiset joukkueet, joiden kilpailut ovat iltaisin, kuten nyrkkeilijät, painijat, pyöräilijät ja painon nostajat sijoitetaan erilleen muista, jotta he saisivat rauhassa nukkua myöhään seuraavana aamuna.

Ruokailuhuonekysymys on ratkaistu hyvin onnellisesti. Jotta urheilijat voisivat harjoitusten aikana nauttia samanlaista ravintoa kuin kotimaassaan, on jokaiselle joukkueelle varattu oma ruokailuhuoneensa ja oma keittiönsä, joihin kenelläkään ei ole oikeutta tunkeutua ilman asianomaisen johtajan lupaa. Jokaisen joukkueen on hankittava oma keittäjänsä.

Kunkin joukkueen kapteenin tulee ilmoittaa järjestelytoimikunnalle noin kolme kuukautta ennen kisojen alkua suunnilleen joukkueen ruokalista, jotta erikoiset ruokatarpeet saataisiin hankituksi. Joukkueen saavuttua perille on joukkueen johtajan annettava kylän johtajalle päivittäinen ruokalista muutamia päiviä etukäteen, niin että ruokatarpeet kutakin päivää varten tuotaisiin keittiöhin.

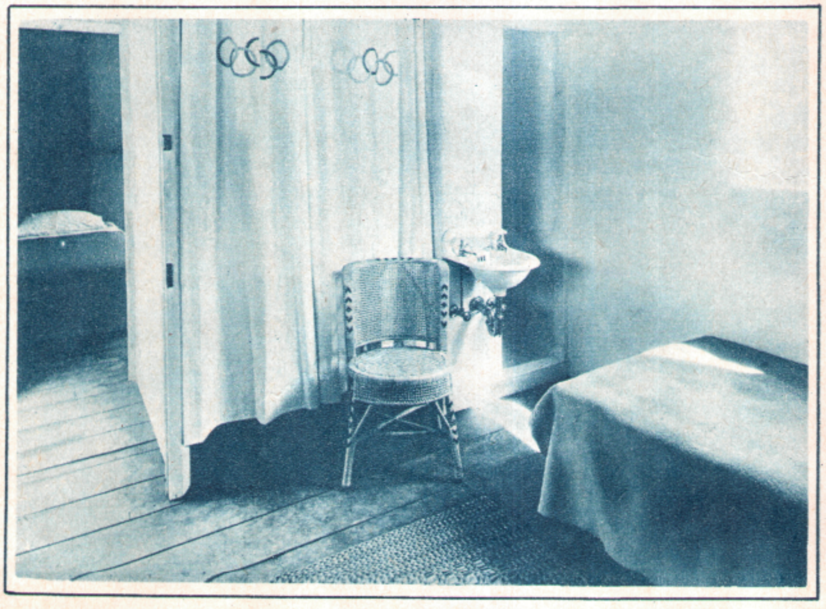
Järjestelytoimikunta huolehtii kuitenkin kaiken hankkimisesta. Huomautettakoon, että olympialaiskylän rakennus- ja ylläpitokustannukset nousevat 500 000:teen dollariin. Osallistuvien kansojen maksama yhteissumma s. o. 2 dollaria miestä ja päivää kohden, ei nousse puoleenkaan tästä summasta. Järjestelykomitean on suoritettava erotus omista varoistaan.

Naispuolisia urheilijoita ei sijoiteta olympialaiskylään. He saavat asua South California yliopistossa, viiden minuutin kävelymatkan päässä stadionilta. Mukavuuksiin ja harjoitusmahdollisuuksiin nähden ei ole toivomisen varaa.

Urheilijoiden huvittelupuoli on myös otettu huomioon. Ennen kilpailuja, kun joukkueiden johtajat vaativat harjoittelukuria, järjestetään kylässä huvitilaisuuksia joka ilta, päivällisen ja kello yhdeksän välillä. Ensimmäisestä kilpailupäivästä lähtien esitetään kylässä iltaisin elokuvia edellisen päivän kilpailuista eri stadioneilla. Täten urheilijat ovat tilaisuudessa seuraamaan kaikkia kilpailutapahtumia.

Sitämukaa kuin urheilijat ovat lopettaneet kilpailunsa ja saaneet johtajiltaan luvan, opastaa toimikunta heidät kaupungin huvittelupaikkoihin. Huvimatkoja järjestetään Hollywood'in studioihin. Koska kylä sijaitsee hyvin lähellä Tyyntä Valtamerta, on osa sen hiekkarannasta varattu urheilijoille, jotka ovat halukkaita käyttämään sitä hyväkseen.

On ryhdytty kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin runsaslukuisen yleisöjoukon saamiseksi tähän urheilun juhlatilaisuuteen. On jo alettu myydä lippujakin, joita on kolmea lajia: lippu, joka oikeuttaa pääsyyn Olympialaisstadionille kaikkina aikoina, toinen, joka oikeuttaa kaikkiin saman urheilulajin kilpailun ja kolmas yhtä ainoata kilpailua varten. Lippu kaikkiin nyrkkeilykilpailuihin esim. maksaa ainoastaan 12 dollaria. On mielenkiintoista pannamerkille, että toimikunta, ottaen huomioon Olympialaiskisojen historiallisen luonteen ja niiden kasvattavan merkityksen, on päättänyt myöntää lapsille suuren alennuksen, tavallisesti noin 50 %.

Sisustuksessa otetaan huomioon jokaisen kansallisuuden erikoisvaatimukset. Tämä yksinkertainen, mutta siisti huone on yleistyyppiä.

KUMPI URHEILIJALLE TÄRKEÄMPI:

LUONTAISET TAIPUMUKSET vai TARMOKKUUS?

Mestariurheilijat vastaavat »Urheilijan« kiertokyselyyn.

Saadakseen selville maamme edustavimpien huippu-urheilijoiden mielipiteen siitä, mikä merkitys on luontaisilla taipumuksilla ja tarmokkaalla valmistautumisella urheilutuloksia tavoiteltaessa, on Urheilijan toimitus pyytänyt useita tunnettuja urheilijoitamme vastaamaan seuraavaan kysymykseen: Kumpi Teidän käsityksenne mukaan, l u o n t a i s e t l a h j a t (s o. voima, kestävyys, nopeus, hyvä ruumiinrakenne, älykkäisyys) vaiko t a r m o k k u u s (s.o. tunnollinen valmentautuminen ja perusteellinen harjoitus) on mertykseltään ratkaisevampi mahdollisimman hyviin urhelutuloksiin pyrittäessä?

Julkaisemme alla kolmeltatoista urheilijalta saapuneet vastaukset aakkosjärjestyksessä.

»Urheilija ilman luontaisia lahjoja voi kovalla ja uutteralla harjoituksella päästä johonkin määrärajaan, mutta ei missään nimessä huippusaavutuksiin.

Sitävastoin voi luontaisia lahjoja omaava urheilija päästä aivan erinomaisiin tuloksiin vain mitättömällä valmentautumisella. Tämä koskee etenkin nuorta urheilijaa, niin kauan kuin lihaksisto on helpolla hoidettavissa. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon se, että ei sitä vielä paljailla luontaisilla lahjoilla tehdä tuloksia ellei osata käyttää oikeata suoritustapaa (tyylivirhe).

Vasta oikea suoritus sekä siihen yhdistettynä, joko voima, kestävyys, nopeus ym. kantaa hedelmää.»

Ossi Blomqvist

»Kokemukseni perusteella kestävyysjuoksussa on luontaisilla lahjoilla suurin merkitys. Suurimmillakin harjoituksilla ja ponnistuksilla voi olla pienemmät mahdolliset tulokset, jos ei ole vastaavia lahjoja. Luontainen kestävyys, yhdistettynä harjoituksen kautta saatuun nopeuteen, sillä olen juossut parhaimmat saavutukseni.»

Volmari Iso-Hollo.

»Huipputuloksiin päästäkseen pidän tarkoitustaan vastaavimpana (ratkaisevimmasta tässä ei voida puhua) t u n n o l l i s t a h a r j o i t t e l u a j a s ä ä n n ö l l i s y y t t ä. Luontaisilla lahjoilla varustettu urheilija voi kyllä saavuttaa melko hyviä tuloksia, mutta ilman tunnollista harjoittelua ei hän huipputuloksia saavuta.»

Akil. Järvinen

»Omasta puolestani uskon että l u o n t a i s e t l a h j a t ovat ratkaisevana tekijänä tuloksia yritettäessä.»

»Mielestäni tarmokkaalla urheilijalla on suurimmat mahdollisuudet kehittyä korkeammalle.

On usein tavattu aloittelevia urheilijoita, jotka ensin aluksi ovat saavuttaneet hyvin lupaavia tuloksia. Näillä siis on ollut hyvät luontaiset lahjat. Mutta saavutukset eivät siitä ole juuri paljoa nousseet.

On myöskin tavattu urheilijoita, joiden urheiluesitykset alussa ovat n.s. asiantuntijoiden mielestä näyttäneet mahdottoman näköisiltä. Näiltä voidaan kai sanoa puuttuneen luontaisia lahjoja. Kuitenkin on joskus tällai-

nen urheilija määrätietoisella ja tarmokkaalla harjoittelulla aikojen kuluessa kyennyt kohoamaan parhaimpiin saavutuksiin.

Ns. luontaisia lahjoja (voimaa, kestävyyttä ja nopeutta) voidaan lisätä tarmokkaalla ja sopivasti järjestetyllä harjoituksella.»

Ilmari Kurikka

»Jos luontaisilla lahjoilla tarkoitetaan esim. voimaa, nopeutta, hyvää ruumiinrakennetta ja älykkyyttä, niin näillä edellytyksillä varustettu mies tietenkin kehittyy helpommin huippu-urheilijaksi kuin päinvastaisessa tapauksessa.

Mutta luontaisten lahjojen lisäksi ja ehkä *e n n e n k i n* näitä tulee miehen omata *u r h e l i j a m i e l i*, johon käsitteeseen sisällyttäisin sen *t a r m o k k u u d e n*, joka täytyy huippu-urheilijaksi aikovalla olla jaksaakseen päivästä päivään ja vuodesta vuoteen kaikista vastoinkäymisistä ja sanoisinko myöskin myötäkäymisistä huolimatta pyrkiä suuriin päämääriin. Vaikka omasinkin omasta mielestäni luontaisia lahjoja ja aluksi luotinkin niihin, rupesin sitten vasta paremmin menestymään, kun ikäänkuin unohdin ne ja aloin luottaa määrätietoisiin harjoituksiin.»

Martti Lappalainen

»Aikaisemmin saattoi tulla huippu-urheilijaksi useimmilla urheilualoilla joko luontaisten taipumuksien tai tarmokkaan harjoittelun avulla. Nykyään ei sellainen käy päinsä ilman luontaisia taipumuksia, jonka lisäksi tarvitaan kovaa työtä jokaista edistysaskelta kohden, vieläpä on puserrettava itsestään irti viimeinenkin voiman pisara. Ja tahtoisin vielä sanoa, että huippu-urheilija saa toisinaan ottaa avukseen kärsivällisyyden, voidakseen pysyä mukana, niin synkältä kuin tilanne joskus näyttääkin.»

J. Lindroth

»Nykyään ovat jo urheilun eri lajien ennätykset niin korkealla tasolla, että ei hyvilläkään luontaisilla lahjoilla kyke- ne äkkiä nousemaan ennätysten tasolle, vaan vaatii se monivuotista tarmokasta ja säännöllistä valmentumista.

Omia saavutuksiani kylläkin pidän luontaisten lahjain ansiosta saatuna. Sillä harjoitukseni on aina ollut epäsäännöllistä ja katkonaista, mutta monet kilpailut keväästä syksyyn ja monivuotinen pohja ovat säilyttäneet kunnon kohtalaisena vuodesta toiseen.»

Martti Marttelin

»Urheilija, joka on varustettu luontaisilla lahjoilla — lasken tässä suurimmaksi tekijäksi hyvät hermot — voi päästä aivan pienelläkin harjoituksella kuntoon.»

Onni Pellinen

»Olisi siis tehtävä selväksi, kumpi — luontaiset lahjat, vaiko tarmokkuus harjoituksissa — on ratkaisevampi mahdollisimman hyviin tuloksiin pyrittäessä.

Epäilemättä asetan jälkimmäisen ratkaisevammaksi ja aika pitkällä etumatkalla. Tietenkin on suuri merkitys silläkin — huipputuloksiin pyrittäessä, että luontaisia ominaisuuksia, kuten voimaa, nopeutta, mitta- ja painosuhteita ym. otetaan huomioon urheilulajia valittaessa, mutta *p e l k i l l ä l u o n t a i s i l l a a v u i l l a e i s a a v u t e t a m i t ä ä n i l m a n t a r m o k a s t a j a p e r ä ä n a n t a m a t o n t a s e k ä m ä ä r ä t i e t o i s t a h a r j o i t u s t a.*»

Ville Pörhölä

»Urheilija, vaikkakin hyvillä lahjoilla varustettu, mutta puuttuu tarmoa, ei pääse ainoastaan näiden lahjojensa avulla, parhaisiin mahdollisuuksiin, kun taas pienemmilläkin lahjoilla varustettu, tarmokas, määrätietoisesti valmentautuva urheilija saavuttaa parhaat mahdolliset tulokset. Siis *t a r m o k k u u s* on ratkaisevampi merkitykseltään, hyviin urheilu tuloksiin pyrittäessä.

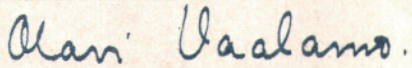
Veli Saarinen

»Yleispätevää, aivan ratkaisevaa vastausta kysymykseen ei mielestäni voi antaa, sillä eri yleisurheilulajien vaatimukset ovat tässä suhteessa kovin erilaiset. Niinpä ratalajit useimmiten, etenkin kestävyysjuoksut vaativat ehdottomasti ensi sijalle harjoituksen tarmokkuuden. Sopiva ruumiinrakenne on taas useissa kenttälajeissa välttämätön huipputulosten edellytys, joskin tällöin tarmokkuus lopullisesti vie päämäärään; keihäänheitto esim. vaatii huipputuloksilleen erikoisia luontaisia lahjoja, joita ei tunnollisinkaan harjoitus kykene korvaamaan.

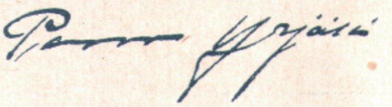
Luontaisten lahjojen ryhmästä ovat useat lajit, esim. nopeus, voima ja kestävyys, oikealla ja sopivalla harjoituksella hankittavissa, mutta ns. tyylitaju, sts. kyky yksilöllistyttää suoritustyyli itselleen sopivimmaksi ruumiinrakenteen ja mahdollisuuksien mukaan, on erittäin tärkeä tekijä etenkin kenttälajeissa. Harjoituksen laadun ja määrän määritteleminen kuuluu mielestäni myös luontaisten lahjojen ryhmään, sillä on järkevästi ja oikealla tavalla kulloinkin osattava ratkaista »mitä puuttuu», ts. mikä on heikoin kohta, ja sen mukaan osattava erikoistaa harjoituksensa. Harjoituksen oikealaatuisuus ja järkevä järjestely säästää aikaa ja tarmoa, mikä seikka luonnollisesti omalta osaltaan edistää kehittymistä.

Yleisenä sääntönä, jos sellainen on määriteltävä, pitäisin, että tarmokkuus sittenkin on r a t k a i s e v i n t e k i j ä, vaikkakin on totta, että esim. kenttälajeissa tarmokkuus viedäkseen huipputuloksiin edellyttää muutamia luontaisia lahjoja, — tarpeellisena poikkeuksena on juuri keihäänheitto.»

»Olen sitä mieltä, että yksinään ei kumpikaan, luontaiset lahjat eikä tarmokkuus, voi viedä huipputuloksiin. Jos on pikemmin iso kuin pieni mies, kyllä hän käsitykseni mukaan tunnollisella harjoituksella pääsee tuloksiin, jos hänellä vain on tilaisuutta harjoitella niin paljon kuin nykyinen kilpaurheilu vaatii. Jos ei kunnollisesti harjoittele, on parasta katsella sivusta, kun muut saavuttavat tuloksia, olkootpa edellytykset kuinka hyvät tahansa.»

Vastauksista käy selville, että urheilijat ovat painostaneet — kuten luonnollista on ollutkin — molempien sekä luontaisten lahjojen että tarmokkaan harjoituksen merkitystä. Hyvät luontaiset lahjat ja sen lisäksi vielä luja tahto ja tarmo — siinä epäilemättä paras pohja urheilijalle.

Edellytettäessä, että jompikumpi mainituista ominaisuuksista puuttuisi tai olisi heikompi, ja antaessaan vastauksen varsinaiseen kysymykseen, ovat mielipiteet menneet hajalle, enemmistön kuitenkin asettaessa tarmokkaan harjoittelun etualalle hyviin tuloksiin pyrittäessä.

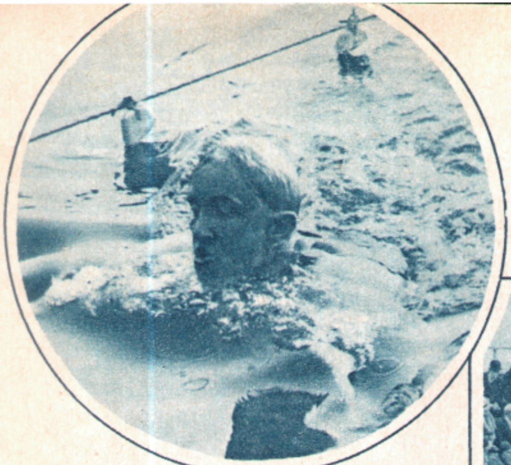
Tähän enemmistön mielipiteeseen on Urheilijan toimituskin puolestaan taipuvainen yhtymään.

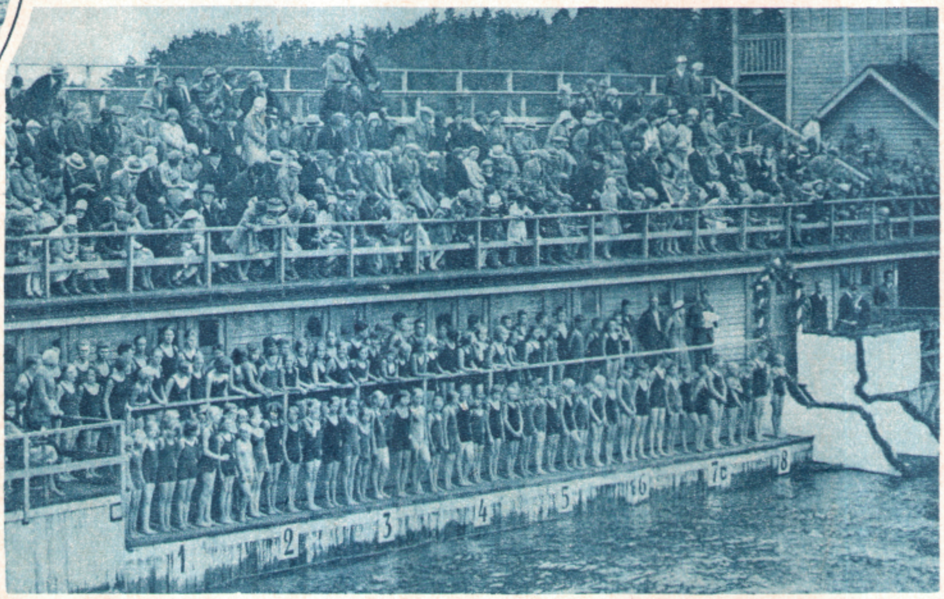
Metro-Goldvyn-Mayerin reipas nuori tähti Magde Evans, johon pojat Los Angelesissa saavat tutustua.

TOPI REINGOLDT:

MILTÄ NÄYTTÄÄ UINTIMME TULEVAISUUS?

H:gin Uimarien vihkiäiset viime kesänä. Promoottori tri M. Jukola pitämässä oik. evästyspuhetta »Uintimme tulevaisuudelle». Vas.: Kolme lupausta: Heikki ja Hilkka Katajavuori sekä I. Niemeläinen.

Muutamassa vuodessa uimaurheilumme on kehittynyt lapsenkengistään voimakkain harppauksin miesten kirjoihin. Suurin ansio tähän on tietysti uimahallilla, joka on takeena siitä, että uimaurheilumme tulee jatkuvasti edistymään ja menestymään, sillä tunnettuahan on, että harjoitussitkeyttä suomalaisilla on.

Ikävää vain on, että kansamme kovin rajoitetulla osalla on toistaiseksi tilaisuus ympäri vuoden harrastaa tätä kaikille niin naisille kuin miehillekin soveliasta urheilulajia. Toivottavaa on, että eräät maaseutukaupungit, joiden aikomuksena on ollut rakentaa uimahalli, pian toteuttaisivat hyvät aikomuksensa.

Nykyiset mahdollisuudet uimaurheilun kehityksen eteenpäin viemiseksi eivät ole läheskään tarpeeksi laajalla pohjalla. Vertauskohtana tässä voisi lähinnä käyttää yleisurheilua. Varmaa kuitenkin on, että yksin Helsingin nuori uimaripolvi tulee pitämään huolen siitä, ettei uintitasomme pysähdy paikalleen, vaikka sen kohoaminen tulisikin hitaammaksi kuin tähän asti. Ennätyksemme ovat jo nykyisin siksi korkealla tasolla, ettei niitä rikota yhtä helposti kuin aikaisemmin.

Se uimaripolvi, johon huomiomme lähinnä kiintyy, on jo nyt menossa hyvää vauhtia huippua kohti. Jos jätämme syrjään nykyiset huippukykymme, niin vastaamme tulee nuorukaisia, joista muutamat olisivat kolme vuotta sitten tuloksillaan tehneet ennätyksiä. Sellaisilla tuloksilla on aina arvonsa, vaikka ne suuren yleisön silmissä helposti jäävät ennätystulosten varjoon.

Mainitsen muutamia nuoremman polven »tekijöitä». Mielestäni on »kansakoulujen mestari» Mosse Suvanto tyylissä ja vauhdin lujuudessa oppinut aivan miesten tapoja. Toinen palkinto mestaruuskilpailuissa niin voimia kysyvällä matkalla kuin 1 500 m on kuin kaunis alkulehti pojan tulevaisuuden kirjassa. Joutuipa poika kuitenkin lujille HU:n syyskilpailuissa. Vakava, itsekseen työskentelevä Aaro Louhi tuli, näki, mutta ei vielä voittanut, vaikka panikin Mossen niin kireälle, ettei tämä päässyt eroon hänestä ennenkuin viisi metriä vaille maalista voittaen metrillä. Louhi onkin viime vuoden aikana kehittynyt hyvää vauhtia. Jos samaa menoa jatkuu, saamme pian nähdä hänet ahdistamassa »tekijöitä».

Rintauimari Heikki Katajavuori on esiintynyt yleisöllekin jo monta kertaa ja saavuttanut tuloksia, joita mainitaan kunnioittavasti. Paljon enemmän odotan kuitenkin häneltä vielä, sillä ikä ei häntä vielä paina.

Dsjinnes ja Henriksson ovat tuttuja nimiä, vaikka kuuluvatkin ihan nuorimpaan polveen. Molemmat nopeita kiitäjiä, joka todistaa parhaiten kehitysmahdollisuuksia, sillä nopeus on pohja, josta uimarin menestyminen riippuu. Voimakasrakenteinen Korte esitti viime kilpailuissa verraten hyvää uintia, joten hänestäkin voimme toivoa vielä paljon enemmän. Hyvä tyyliniekka on niin ikään V. Nurmi. Toistaiseksi on hänen kestävyytensä vielä heikonlainen, mutta iän mukanahan voimiakin tulee. Myöskin Hietanen, Andelin, Roini ym. tulevat antamaan edellä mainituille lujan vastuksen. Nämä nimet voi suuri yleisö panna muistiinsa, sillä ennenpitkää tarjoaa nuori hallimme uusia kykyjä. Siitä voimme olla varmoja.

Meidän uimahallimme tapaisia harjoittelupaikkoja on Euroopassa vähän. Tuskinpa niissä missään on niin hyviä lämmityslaitteita kuin meillä. Se juuri tekee harjoittelun vedessä miellyttäväksi. Aikaisemminhan olemme saaneet kärsiä osanottajien puutetta uintikilpailuissamme sen vuoksi, että kylmät vedet tekivät harjoituksen epämiellyttäväksi. Kaikkiaan harjoitusaikaa ehti karttua pari kuukautta. Nyt on asia toinen. Nykyisen nuoren polven tullessa miehen ikään, saamme siitä monta huomattavaa uimaria, kukapa tietää, vaikka kansainvälisiä ennätysmiehiäkin. Silloin Suomen uimaurheilu saa myöskin paremman yleisökannatuksenkin kuin tähän asti, ja sen työmahdollisuudet laajenevat.

JORRI KIRI:

PESÄPALLOPELIN TULEVAISUUTTA:

Raskaampi pelimuoto.

Naiset saisivat edelleenkin säilyttää siron kevyen pelinsä.

Aktiivinen urheilija, sanomalehtimies, urheiluteoreetikko, kirjailija, keksijä, mies, jonka mitä moninaisimpien harrastusten utuverhosta piirtyy näkyville milloin enemmän, milloin vähemmän selvänä viuhuvan pesäpallon piirtämä rata. Lienee tarpeetonta sanoa, kenestä on kysymys.

Tahkon suhde pesäpalloon on jokseenkin sama kuin isän ja pojan. Kaikkien isien lailla hän on ylpeä pojastaan, mutta erottautuu muista siinä, että hän vain vahingossa paljastaa tämän »heikkoutensa». Tarkemmin ajatellessa Tahkon ja pesäpallon keskinäistä suhdetta välähtää mieleen kuva jossakin määrin huikentelevaisesta, mutta silti kovasti vaimostaan pitävästä aviomiehestä. Milloin mitäkin kysymystä pohtien hän näet aina tavantakaa palaa takaisin pesäpallon luo.

Niitten kymmenientuhansien joukossa, jotka uskovat pesäpallon tulevaisuuteen, on nykyisin myös Tahko. Mutta hänen tulevaisuuden pesäpalloonsa liittyy olennaisena osana kinnas. Tämä ei kuitenkaan ole pyrkimys, vaan seuraus.

Nykyinen peli on kevyitten joukkueitten peliä. Nopeus sen eri ilmenemismuodoissa alkaa olla ratkaisevia tekijöitä. Aikaisempi iskulause on muuttunut selviöksi. Tämä on hyvä, jopa erinomainenkin asia, mutta sillä on myös omat heikkoutensa. Lyhyesti sanoen: me tarvitsemme kaksi eri peliä!

Nyt olemme tulleet taas vaarallisille vesille. Tiedän: kaikkinaiset sääntöjenmuutokset ovat kauhistus, mutta: tässä ei olekaan kysymys mistään pelisääntöjen muuttamisesta. Lienemme siis taas selvillä vesillä.

Mitään pelisääntöjen muutoksia ei tämä kaksi-eri-peliä-ohjelma nimittäin edellyttäisi. Nykyinen pelimuoto säilyisi kokonaisuudessaan ennallaan, mutta siitä muodostuisi erikoinen koulu- ja junioripeli. Sen rinnalle kehitettäisiin uusi, raskastyyppinen pelimuoto, johon kevyemmän tyypin pelaajat siirtyisivät esim. sotaväessä oltuaan, erään rajapyykin merkitäkseni. Armeijassa ja sk:ssa olisi siis käytännössä raskaamman tyypin pelimuoto.

Siirtyminen raskaamman tyypin peliin ei vaadi mitään mullistavia muutoksia. Pieni painonlisä palloon, noin 10—15 grammaa, ja pallon lentokyvyn typistäminen sellaiseksi, että väkivahva mieskin voi lyödä voimiensa mukaan pallon silti lentämättä takarajan yli, niin muu seuraa itsestään. Tällöin pääsee voima merkitsemään enemmän teknillisen suorituksen rinnalla, eikä »huono lyönti ole enää paras lyönti». Saamme jälleen nähdä kentillä Mäenpään Manin kaltaisia väkivahvoja lyöjiä, joitten kotipesään astuminen saa aikaan humahduksen yleisön joukossa: N y t tapahtuu jotakin!

Pallon painon lisäämisestä seuraisi luonnollisesti sen suureneminen nykyistä hiukan isommaksi, käsineen käytön yleistyminen ja mailan muodostuminen entistä lyhemmäksi ja paksummaksi sekä luonnollisestikin painavammaksi. Meillähän alkaa mailanvalmistajilla jo olla pulaa sopivasta haapapuusta, joten koivukantaan takaisinsiirtyminen olisi vallan paikallaan — ja halotkin saisivat jälleen parempaa menekkiä!

Tarkoitusta vastaavan pallon aikaansaaminen, sellaisen, jolla olisi kaikki hyvät puolet, mutta ei sen vikoja — mikäli nyt niin voi sanoa — muodostaakin tämän kysymyksen gordiolaisen solmun. Sen ratkaisu ei kuitenkaan liene mahdotonta maassa, jossa vuosittain keksitään puolisentuhatta ikiliikkujaa . . .

Tähän suuntaan ajattelee Tahko pesäpallon lähivuosien kehittämistä. Ja jos sitä uskaltaisi jatkaa, niin välähtäisi näkyviin vieraita maita ja kansoja, jotka etsiessään Suomen yleisurheilun sesamia ovat päätyneet pallonlyöntiin.

Mutta tämä on melkeinpä uudenvuoden tinanvalantaan kuuluvaa . . .

Viiden valtion päämiehen lahjoittamat palkinnot.

Suomen Akateemisen Urheiluliiton (SAUL) palkinkokokoelma on ainoalaatuinen: se käsittää m.m. viiden valtion päämiehen lahjoittamat komeat palkinnot. Koska niiden historiikki herättänee mielenkiintoa, kerrotaan tässä lyhyesti kunkin vaiheet.

Kuvassa ensimmäisenä vasemmalla näkyy tänäkin vuonna paljon puheenaihetta herättänyt Ruotsin kuninkaan Pohjoismaisiin akateemisiin yleisurheilumestaruuksiin v. 1919 lahjoittama n.s. kultakannu. Se ei kyllä ole kultaa, mutta kullattua hopeaa, joka on täynnä upottamalla tehtyjä Ruotsin kruunuja ja jossa keskellä on G V (Gustaf V). Työ on erittäin huoliteltua, mutta niinpä se onkin kuninkaan hovijalokivisepän käsialaa.

Tukholmassa 1919 oli Helsingillä — kannu on näet pohjoismaiden yliopistokaupunkien välinen — vain 6 miestä mukana, jotka epäonnistuivat juoksuissa ja hypyissä, mutta korjasivat heitoissa — m.m. Armas Taipale — kaikki ensi sijat. Uppsalan pojat olivat ylivoimaisia, saaden kannun ensi kiinnityksen 49 pisteellä.

1921 oli toinen kilpailu Helsingissä. Nyt oli Helsinki puolestaan vielä ylivoimaisempi 62 pisteellään. Uppsala ja Tukholma olivat seuraavat. — Tuli pitkä tauko ennenkuin seuraavat kisat vihdoin saatiin aikaan. Tukholmaan lähti 1927 hiukan toistakymmentä SAUL:n reipasta poikaa, jotka ylittivät kaikki toiveet voittamalla kannun 30 pisteellä, Tukholman 22, Lundin 12, Uppsalan 6, Göteporin 2 ja Köpenhaminan 0 pistettä vastaan.

Kannun satu loppui tänä vuonna Helsingissä, jossa Helsinki sen vakuuttavasti vei omakseen. Pisteet: Helsinki 52, Tukholma 10.5, Uppsala 6.5 ja Turku 2.

Keskellä kuvassa näkyvä Eemil Halosen sopusuhtaisen kaunis veistos liittyy läheisesti kuninkaan kannun historiaan. Sen lahjoitti nim. 1921 samoihin pohjoismaisiin kisoihin Suomen silloinen presidentti Ståhlberg.

Tämä palkinto on kentän parhaalle miehelle, jolloin paras yhteenlaskettu pistemäärä ratkaisee. Helsingissä —21 sen sai haltuunsa uppsalainen todellinen moniottelija Bertil Ohlsson, joka voitti sen ylivoimaisesti seuraavilla sijoituksillaan: 10-ottelu i 6920.27 p., 5-ottelu, korkeus ja 110 m. aidat II, kolmiloikka, pituus ja seiväs III, kiekko ja moukari IV sekä 100 m., 400 m. ja kuula V. — Tämän jälkeen vähennettiin lajeja rutkasti. Hannes Torpo oli seuraava veistoksen omistaja, voittaen 1927 sekä kuulan (13.63) että kiekon (41.42). Tällä haavaa on tämä arvokas veistos edelleen suomalaisen hallussa, sillä tänä vuonna vei Olavi Vaalamo sen: I kuulassa 14.51, I kiekossa 42.0 ja III keihäässä 58.49.

Kuvassa toinen vasemmalta on Saksan presidentti Hindenburgin pronssikotka. Sen sai SAUL omakseen Kielin Pohjoismaissaksalaisissa ylioppilaskisoissa 14—16/6 1929, jossa Suomen nuori ylioppilasjoukkue jälleen loistavasti sekoitti ennakkolaskelmat — Saksassa odotettiin pääkamppailua Saksan ja Ruotsin välillä—, voittaen kisat vakuuttavasti 59 pisteellä. Saksa sai 45, Ruotsi 23, Norja 21 ja Tanska sekä Islanti 0 pistettä. Samoissa kisoissa sai Suomi vielä Preussin kulttuuriministerin lahjoittaman hopeisen, kaikkien yllämainittujen maiden vaakunalla koristetun hopeatarjottimen. — Tässä yhteydessä emme malta olla mainitsematta, että Suomen 6-miehinen joukkue sijoittui useimpien muiden maiden 20—40 miehisten joukkueiden kesken ylioppilaiden maailmanmestaruuskisoissa Darmstadtissa 1930 kolmanneksi, neljän meikäläisen saadessa ylioppilasmaailmanmestarin arvon (Vaalamo kiekko 45.07, Suksi keihäs 66.40,5, korkeus Reinikka 190, ja 5-ottelu Tolomo 4011 pist.).

Pokaaleista toinen oikealla on Latvian presidentin lahjoittama. Sen SAUL:n joukkue voitti 1926 Helsingissä anastaen 275 pistettä Latvian 82, Viron 66 ja Liettuan 9 vastaan.

Äärimmäinen oikealla on veljeskansamme Viron presidentin lahjoittama samaisiin SELL (Suomi, Eesti, Latvia, Liettua) kisoihin Tallinnassa 1930. Voittoihin tottunut akateeminen joukkueemme sai tämän hopeatuopin omakseen pisteiden jakautuessa: Suomi 174, Viro 108, Latvia 79 ja Liettua 31.

E. M.

»SUUNNATON EDISTYS».

Eteviä nuoren polven 800 m:n juoksijoita, Mickelsson, Björk ja Pohjala, jotka »rasittavat sydäntään ja keuhkojaan liikaa» vanhan polven mielestä.

Sanat ovat näinä aikoina lähteneet monen meikäläisen miehen suusta — vieläpä naisenkin. On ymmärrettävästi tarkoitettu urheilumme kehitystä. Arvostelu myönnettäneenkin oikeaksi, jos kyseessä on ollut urheiluharrastuksien leviäminen kansamme syvimpiin kerroksiin kautta koko Suomen. Ei liene maata toista, jonka asukkaista — miehistä ja naisista — niin suuri prosenttimäärä aktiivisesti harjoittaisi urheilua ja voimailua kuin mitä Suomessa on laita. Väite on saanut osakseen tunnustusta ulkomaillakin. Onhan vierasmaisissa lehdissä usein ollut luettavana lause: Suomi maailman ensimmäinen urheilumaa, sen kansa ensimmäinen urheilukansa.

Mutta jos asianomaiset arvostelijat sanoillaan ovat tarkoittaneet meillä liikuntakasvatuksen ja eritoten urheilukilpailujen alalla saavutettuja ennätyksiä ja näiden vuotuista kohoamista vaatimattomasta alusta nyttemmin maailman ennätyksiä tavoitteleviksi, niin lienee lausuntansa antajista aniharva — ammattimiehiä lukuunottamatta —, täydesti selvillä siitä, missä määrin meillä kuluvan vuosisadan aikana on kussakin urheilulajissa edistytty. Vertailemalla aikaisemmin ja meidän päivinämme saavutettuja ennätyksiä toisiinsa saadaan asia kai selvitetyksi.

Kutakuinkin luotettava ennätysluettelo saatiin meillä laadituksi vasta vuonna 1903. Kyseessä oleva vertaileminen käy havainnollisemmaksi, jos tulokset esitetään prosenttiluvuissa. Nämä ilmaisevat, mitä juoksuihin tulee, paljonko aikaennätykset on saatu kokoonpuristetuiksi, hyppyihin ja heittoihin nähden tarjoavat luvut kuvauksen siitä, miten paljon mittanauhaa on asianomaisissa kilpailulajeissa täytynyt pidentää.

Prosenttiluettelo esitetään seuraavassa lukujen enenevän arvon mukaan huolimatta siitä, että hypyt, heitot ja juoksut näin ollen joutuvat jonkinverran epäjärjestykseen.

Tuloksiksi saadut prosenttiluvut ovat seuraavat:

100 m juoksu	4.4 %	Pituush.	16.2 %
400 » »	6.5 »	Kuulant.	19.2 »
200 » »	7.9 »	10 000 m juoksu ..	20.1 »
Mailin »	10.0 »	Kolmiloikka	20.4 »
Korkeushyppy......	10.9 »	5 000 m juoksu	21.8 »
3 000 m juoksu	14.2 »	Seiväshyppy	28.0 »
Aitajuoksu	14.3 »	Keihäänheitto	31.5 »
1 500 m juoksu	14.7 »	Moukarinheitto	46.7 »
Kiekonheitto	16.1 »		

Urheilumme alkuaikoina ei kilpailuohjelmiin vielä oltu otettu 800 metrin juoksua eikä 400 metrin aitajuoksua. Näitä kilpailulajeja pidettiin näet sydäntä ja keuhkoja liian rasittavina — niinkuin ne kieltämättä ovatkin. Sitä vastoin oli nyttemmin miltei unhotuksiin joutunut käynti aikaisemmin niin meillä kuin muuallakin varsin suosittu kilpailumuoto.

IVAR WILSKMAN.

Jättiläiskissan jäljillä

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *JALMARI SAULI.*

On omituista, miten monesti hyvin jo haalistuneet, taikka täysin hävinneetkin muistot johtuvat jälleen mieleen, työntyvät äkkiarvaamatta tietoisuuteemme jostakin takatajunnastamme, täyttäessään jonkin tasaisen vuosikymmenen. Niinkuin nyt tämäkin, josta tänä talvena, joulun aikoihin, tulee täsmälleen kuluneeksi kaksikymmentä vuotta.

Olimme — polyteikkari-veljeni ja minä, äsken kuoriutunut ylioppilas — kahteen pekkaan pitämässä joululomaa pienessä kotikaupungissamme. Talvi oli tullut jo marraskuulla, ja tuimana oli tullutkin. Lunta oli saloilla suolivyöhön saakka, kaikki syötävä oli luomakunnalta saavuttamattomissa, ja metsäkanat, peltopyyt, jänikset ja ketut tunkeutuivat aina kotipeltomme pajukistoihin asti. Oravien saattoi aamuaikaisella nähdä kisailevan katoilla ja lankkuaidan terällä, ja tuhatpäiset punatulkku- ja tilhilaumat täyttivät puut ja pensastot.

Oltiin päästy ohi joulunpyhien, yli uudenvuodenkin, kun me eräänä aamuaikaisena heräämme hiljaiseen koputukseen. Ikkunaruudut välmehtivät vielä valottomina, sinitummina pintoina, jakaen tähtitaivaan jyrkkiin neliöihinsä, ja pikkukaupunki lepää suloisessa, talvisunnuntaisessa aamurauhassaan. Mutta vanha luonnontieteen lehtori, entinen opettajamme, ei ole totutuista tavoistaan luopunut. Aamuaikaisella, ennen auringon aavistustakaan, on hän käynyt »kurkistamassa karttaansa», s.o. kierrellyt pellonpientareet, pistäytynyt viidakkoihin ja laskeutunut sieltä läheisen lahden jäälle, tutkien ja tunnustellen, mitä hänen holhottinsa yöllä ovat hommailleet. Ja nyt on hänellä ilmeisesti jotakin erikoista ilmoitettavaa.

Avaan tuuletusikkunan, ja samalla sanoo syvä barytoni-ääni ulkoa:

— No, vesille nyt veljekset, ja vikkelään! Tuolla lahdella on ihan hiljakkoin hiihdellyt oikea jättiläiskissa, ja siinä taidossahan te olette tekijämiehiä, tekin.

Kutsuimme lehtorin lämmittelemään, ja laittauduimme lähtövalmiiksi.

— Tottahan teillä on se »Tonttunne» vielä?

— Ei se täällä ole — se on syötöllä maalla, sanoimme me kuin samalla suulla.

— Millä ihmeellä te sitten ilvestä ajatte?

— Nythän on hyvä hanki ja hangella tuuman verran vihilunta — totta sen jäljet siinä näkyvät?

— Mutta se poika saattaa painella penikulmittain teitäkin pitkin, ja silloin se pääsee pelistä pois.

Me katselimme kotvan altakulmain, ja äsken niin nuorekkaat, vahvat varret näyttivät ikäänkuin kyyristyvän kokoon. Silloin minä muistin:

— Mutta Pesu-Iitan »Pikke» — siinä on sellainen jehu, ettei se pelkää pannahistakaan!

Pikke oli kahta korttelia korkea karvakerä, jonkinlainen sekoitus rotta- ja mäyräkoirasta, ja yhtä ankara konstaapeli kärpille kuin rotillekin. Jänistäkin se kyyditsi kolme, neljä kierrosta, eivätkä riekotkaan saaneet siltä rauhaa. Lehtori hymyili huulipartaansa, mutta oli muuten sitä mieltä, ettei se nuorille miehille ole muuta kuin hyväksi, tulipa hänestä sitten hukkareisu, jos tuli.

Toiseen reppuun työnnettiin evästä, toinen jätettiin tyhjilleen Pikke-pojan varalta, sillä eihän se kuontalo kykenisi kuitenkaan yksinomaan omin tallukoineen taivaltamaan. Kevyet haulikot hartioille, Pikke pesutuvasta pihalle, ja suunta suoraan lahdelle!

Se aamu ei mene mielestäni milloinkaan, niin pitälti kuin minulla mieltä riittää! Koko maailma oli kääriytynyt valkeaan, villavaan vaippaan, kotipihan poppelit olivat kuin pyhimyskynttilöitä, ja nuoren lumen tuoksu tunkeutui sieraimiin niin raikkaana, että tunsi ikäänkuin uivansa. Taivas oli kirkkaan keltainen, punaisella päärmätty, ja vastapäisten kukkuloiden yllä souti hauras, hopeainen sumu. Oli niin hiljaista, että luuli kuulevansa

tähtien tuikahtelun, niin kaunista, ettei silmä kyennyt sitä kuvastelemaan...

Poikki lahden kulkivat pyöreät, pehmeät painalmukset — jättiläiskissan jäljet! Kiirettä pitämättä, kupu täynnä, oli se kulkenut itää kohden. Ilmeisesti oli nälkä ajellut sen näille rinnemaille ryöstöretkille, ja saatuaan kyllikseen oli se nyt kaikkoamassa jonnekin Karjalan kulmille.

Mutta — »ei sitä talosta niin mennä kuin torpasta!» — sillä oli nyt jäljillään kaksi hyvänlaista hiihtäjää, ja kovasisuinen koirankuvatus. Pikke pörrötti karvansa kuin piikkisika, päästi pahimman äänensä, ja alkoi aikaa haaskaamatta seurata jälkiä.

Suksi luisti kuin siivitettynä, eikä se edes sihahdellut. Sauvojen kärjet vain hiukan kirahtelivat, kun ne moniaan metrin välimatkoilla kairautuivat hankeen. Kaupunki oli jo kauan sitten jäänyt kilometrien taakse, kun auringon kultainen nuotio näyttäytyi metsänlaidassa. Se oli kuin melto rauta, rävähtämätön, ikäänkuin olisi pakkanen puuduttanut sen liekit paikoilleen.

Ajo kulki koillista kohden Tuulokseen. Näkyi, että tuo kulkuri oli syönyt kupunsa täyteen, sillä poiketen totutuista tavoistaan vältteli se vaivalloisia murrosmaita ja tallusteli tyynesti tasaisia viitoja. Mutta Tuuloksessa oli se epäilemättä saanut meistä »tuntuman», sillä siellä se oli seisahtanut lepäämään, loikonut erään korkean kallion nenässä kuin kuningas leijona ikään, ja katsellut alempana olevia jälkiään. Pikke oli pussissaan päästänyt pahan möläkän, ja siitä lähtein kävivät kissan jäljet kovin koukukkaiksi.

Me saimme ryömiä ryteikköjä, kontata kivilouhoksia ja murtautua puhki pahimpien murroksien. Toisinaan tuo täplikäs peto poikkesi poluille ja teille ja antoi mennä terävää, lyhyttä laukkaansa kilometrikaupalla. Ne matkat olivat Pikelle kaikkein mieluisimmat, sillä silloin se riisuttiin repustaan, punertava kuono painettiin hankeen, ja kahdella suulla komennettiin: »P i k k e, p u s k i i!»

»— — — *käänsimme suksemme nurin, sihtailimme ja tähtäilimme niitä kohden kuutamoa — — —*»

Ja kyllä Pikke puski! Se meni niin, että lumi savusi, eikä siitä sieltä seasta näkynyt monestikaan muuta mitään kuin korva- ja häntähöyhenet. Ja ääni oli niin äkäinen, että sen tieltä olisi tiikerikin väistynyt. Lumppu-Villen hevonen, joka Lammilla osui tuon öykkärin eteen, pelästyi sitä pahemmin kuin ilvestä, joka juuri äsken oli kääntynyt aivan sen kuonon alta salolle.

Silloin oli jo sankka hämärä, ja meillä molemmilla naukuva nälkä. Päätimme poiketa Lammin majataloon, niin pian kun jäljet johtaisivat niille main, ja puolen tunnin kuluttua olimme perillä. Siitä syömisestähän ei olisi mitään mainittavaa, mutta me tulimme janoomme juoneeksi liikaa sahtia. Se oli lammilaista, oikeata vanhaa »vaarinkaljaa», ja sitäpaitsi seisonut jo pitkälti ohi pyhien. Itse yhtään ymmärtämättä itseämme aloimme me piestä suutamme kuin pahaiset piskit, puhuimme puuta-heinää, uhosimme omaa urhoollisuuttamme ja uhkailimme ilvestä. Ulkona ei ollut aivan pimeä, sillä vähenevä kuunpuolikas oli juuri kurottautunut yli metsän, ja siivilöi nyt hienoa hopeaansa halki sumun.

Lähdimme jatkamaan jälkiä myöten, jotka tuollapuolen kirkonkylän johtivat tielle ja sitä myöten monikulmaiseen risteykseen. Kuunhämyssä ei »viisarin» kirjaimia voinut eroittaa, joten minä nostin veljeni muitta mutkitta olkapäilleni ja kehoitin häntä katsomaan tulitikulla. Tavallisissa oloissa ei hän painanut harteillani paljon mitään, mutta nyt alkoi minua kummasti keinuttaa. Kiikuin kahtapuolin, ja kannettavaltani sammui tikku toisensa perään, hänen pääsemättä osotteista perille. Herjasin hänen surkeata sisälukutaitoaan, kehoitin häntä hankkimaan silmälasit y. m. samaan suuntaan, kunnes yht'äkkiä kupsahdin pitkää pituuttani hankeen, ja siinä kuperkeikassa oli koko muukin metsästysseura mukana.

— Mitäpä meidän on väliä, minne mennään — menemme sinne, minkä Pikke vie, sanoi veljeni vihaisesti.

Ja sinnehän sitä olisi mentykin, jos meistä olisi ollut menijöiksi, mutta — kummankin sukset olivat sen kuperkeikan jälkeen käyneet juuri kamalan kieroiksi! Ne vetivät vasemmalle, ihan vängälti vasemmalle, ja ihan yhtenään me olimme ojassa. Joka kymmenes metri käänsimme suksemme nurin, sihtailimme ja tähtäilimme niitä kohden kuutamoa, ja yritimme uudelleen. Me mietimme jo suksien vaihtoakin, vaikka molemmilla oli mainiot menijät, mutta samalla juolahti minun mieleeni muuan mahdollisuus:

— Into-veikko, varrohan vähän — e m m e h ä n m e v a a n m a h r a o l l a j u a k s i s s a?

Silloin se selvisi meille molemmille, ja hiljaa manaten taivalsimme me majataloon takaisin. Pikke pani pontevimman vastalauseensa ja pysytteli kauan poissa, mutta kymmenen korvilla kotiutui sekin, ja pian oli koko uupunut joukko unessa.

Onneksemme ajoi joku jo aamuaikaisella kilisevin kulkusin pihaan ja me havahduimme jälleen jatkamaan. Pikellä oli pitkän aikaa puheenvuoro, sillä ilves oli yönselkään antanut mennä aimo

matkat maantietä myöten, ja vasta jokin kululla oleva koira, taikka vastaan tuleva hevonen oli sen työntänyt tiepuoleen. Keli oli ennallaan ja miehet mainiossa menovireessä. Me totesimme, että tuo täpläturkki oli yön kuluessa maannut, mutta ruoan hakuun ei siltä ollut aikaa liiennyt, ja kissaeläimet sulattavat sukkelaan. Jäljet kääntyivät jyrkästi etelään, ja päivännousu tapasi meidät keskellä Kosken pitäjää. Meillä oli ollut muutamia kilometriä kutakuinkin hiihtokelpoista maata, ja kun murrokko meidät jälleen yllätti, kuulimme selkoselvästi, miten edessämme ritisi ja ratisi.

Iso kissa oli alkanut uupua!

Päästimme Piken pintehistään, ja siinä silmänräpäyksessä se savusi tiehensä. Mutta pedossa oli vielä siksi paljon vetoa, ettei Piken parantunut, ja pian se taas ärisi äskeisessä tallessaan. Mutta yliote meillä jo ilmeisesti oli, sillä tuontuostakin saimme me tavalla, taikka toisella tuta tuon luikurin läsnäolon. Pikke, pannahinen, ei vain malttanut pitää suutaan kiinni, ja ajoi ilveksen aina ennen aikojaan jalkeille.

Leikkasimme Kärkölästä kulmauksen, hipaisimme hieman Hollolaakin, ja puolenpäivän jälkeen olimme Orimattilassa. Eipä maittanut enää ilvekselleкään kovin kesytön korpi, sillä näillä main ei hankikohva ollut läheskään yhtä kantava kuin siellä kotipuolessa, ja tupsukorva kahlasi toisinaan mahaansa myöten. Me kuulimme nyt yhtenään sen hiljaista hiihdäntää, jäätyneitten oksien äkillistä rasahtelua ja lumipöykkyjen pehmeätä pudontaa. Välistä vilahti kuin punainen päivänläikkä lumisten puiden lomitse, mutta katosi samassa hetkessä kuin harha. Pedon aikainen läheisyys pani veljeni vihdoin pysäyttämään ja kaivamaan repustaan vanhan, ruostuneen revolverin. Se oli sellainen 6-kutinen rumpurevolveri, ja aikoinaan oli sillä ammuttu muuan piskikin puolikuoliaaksi. Mutta nykyisin ei siihen enää saanut millään menemään enempää kuin kaksi kutia, eikä sillä viiden metrin päästä osannut mieheen, ampuipa sitten silmät auki, taikka ummessa.

— On hänessä ääntä ainakin, ellei enempääkään! — arveli Intoveikko, ja sen äänen turvin me aloimme taittaa taivalta taas. Uupuneitahan me olimme, mekin, mutta Pikke pantiin tuon tuostakin piiskuriksi, eikä pedolla ollut pahaakaan rauhaa. Veljeni valitteli, että hänen niskansa oli kuin kylmää kääpää, eivätkä taas ristiluut tahtoneet minun pitkässä ruhossani pitää ryhtiään. Mutta kilometri kilometriltä kerittiin Orimattilakin, iltapuhteella, puolihämyssä, oltiin kait jo ylittämässä Artjärven raja, kun kohotessamme — miltei kontaten — erästä rinnettä, kuulimme sieltä kummunlaelta kumean laukauksen. Seisoimme siinä hetken kuin suolapatsaat, sitten sieppasimme sukset käteemme ja juoksimme julmistuneina kohti. Ja siellä, suurella kalliopaadella, josta kivestä rakettu aita johti kahtapuolin, kiskotteli ja korahteli meidän komea korpikissamme viimeisiä kertojaan.

Me katselimme sitä kotvan kirvelevin silmin, sitten siirtyi katseemme pihantakaiseen, suurenpuoleiseen taloon, joka kaikesta päättäen oli kansakoulu. Sen portailla seisoi avopäin ja pelkällä takillaan aikuinen mies, pidellen pyssyä poikkipuolin käsissään, ja hänen rinnallaan seisoi puolikasvuinen poika porilaislakissaan. Me ymmärsimme asian osapuilleen ja riensimme vaatimaan ampujaa tilille. Hän oli opettaja, mutta miehekseen oikea akka. Valkeissa västeissään, kultavitjoissaan ja kiiltonahkakengissään keimaili hän siinä kuin kuhertava teerikukko, puhuen puhtaimmalla falsettiäänellä. Meistä hän ei halunnut tietää yhtään mitään — hän yksin oli otuksen laillinen omistaja. Hänellä oli ollut täällä tuo poika laiskanläksyllä, ja aikoessaan kotiin oli se säikähtänyt »suurta punaista koiraa, joka makasi'pöytäkivellä', pää tielle päin», ja tullut takaisin siitä puhumaan. Opettaja oli katsahtanut ikkunasta ulos, ymmärtänyt asian oitis, ottanut haulikkonsa ja päästänyt pedon päiviltä pois — mitä siihen oli sivullisilla sanomista!

Piti pahuksen vähältä, ettei tuo teerikukkokin päässyt »päiviltä pois», mutta tyynimielinen Into-veikko tuli väliin. Me selitimme taivaltaneemme kolmattasataa kilometriä tuon kissan jälkiä ja aikovamme ottaa oikeutemme, vaikkapa sitten senaatista saakka. Me olimme metsämiehiä, olimme olleet jo pienestä pitäen, mutta jo siitä tavasta, millä opettaja pitelee pyssyään, saattaa sokeakin havaita, että karttakeppi on ollut hänen tavallinen työvälineensä.

Ja niin poispäin — me pehmitimme sen kähäräkarvaisen niin, ettei häneltä lopulta kulkenut henkikään enää, ja silloin syntyi sopimus — meille turkki, toiselle puolelle tapporahat, ja yösija koululla kuului kauppaan.

Mutta saatiinpa siihen saunakin. Ja sinne, kaukaisen salokoulun saunaan sulivat kaikki »kääpät», kankeudet ja kolotukset, jälelle jäi vain komea, täplikäs turkki ja miellyttävän raikas muisto monivaiheisesta, miehekkäästä metsästysmatkasta.

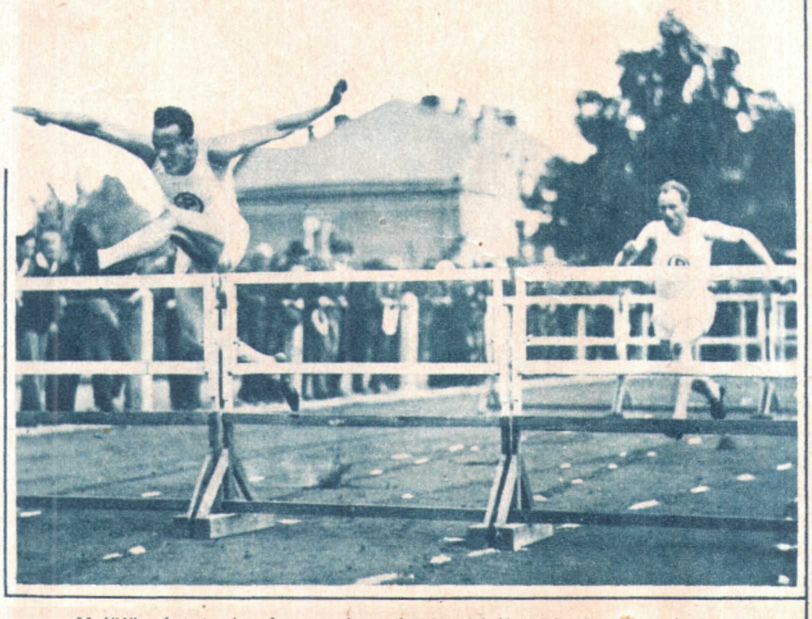

A K I J Ä R V I N E N

tekee Tampereen kentällä yhtä jos toistakin. Ensi vuoden suurin olympialaiskysymys: Tuleeko Suomen urheilukuninkaasta maailmanvaltias?

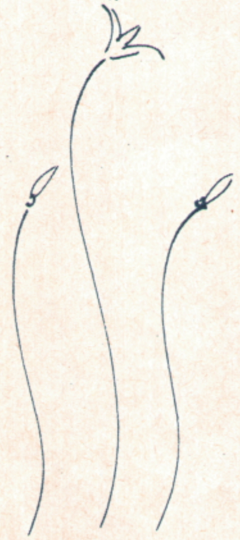
Oik.: Tamperelaiset pikku pojat seuraavat hartaina Akin harjoituksia. Kymmenottelu on Hämeen pääkaupungissa korkeassa kurssissa. Sietää olla muuallakin.

Yrjölä, Amsterdamin suurin voittaja, kirii Akin kanssa aitoja.

VAUVAT

Kerrankin rauhassa sormet suussa! *(Valok. H. Iffland.)*

VOIMISTELEMAAN!

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti voim. opettaja

LIISA VANNE—NYLUND.

»Meidän vauva on juuri parhaassa potku-iässä. Hän voimisteluttaa itse itsensä», nauroi 4-kuukautisen palleroisen onnellinen äiti. — On erinomaisen hyvä asia, että vauva saa voimistella itsekseen! Mutta kuten niin monessa muussa vauvaa koskevassa seikassa ei riitä se, mitä hän itse saa aikaan, niinpä ei tässäkään. Häntä on sitäpaitsi voimistelutettava, tai vielä paremmin sanoen, hänen on ensi elinviikoistaan alkaen saatava muun hoidon lisäksi vielä liikuntahoitoa.

Liikunnan vaikutus vauvaan on pääasiallisesti sama kuin varttuneempiinkin. Se elvyttää ja vahvistaa kudoksia, vilkastuttaa kaikkia elintoimintoja. Ravinnon tarve kasvaa. Tämä kaikki taas kiihdyttää kehityskasvua, liikuntakyky edistyy entistä nopeammin. Ja, mikä on erittäin tärkeätä, samalla vastustuskyky sairauksiin nähden voimistuu. Sillä jo ensi elinkuukausina lasta uhkaavat monet vaarat. Sangen yleinen on meillä riisitauti, joka valmistaa sijaa toiselle suurelle tuhoojalle, tuberkuloosille, ja heikontaa pienokaisemme niin, että he usein lopuksi sortuvat keuhko- ja suolikatarreihin. Kuolevaisuus onkin ensi ikävuodella suurin. Tunnettu lastenlääkärimme prof. Ylppö lausuu eräässä lastenhoitoa koskevassa kirjoitelmassaan mm. näin: »Voimistelu voidaan aloittaa jo imemisiässä. Siten voidaan ehkäistä mm. riisitautia.» — Noin 70 %:lla meidän pienokaisistamme on tämän taudin jälkiä ruumiissaan. Vaikk'ei lasten liikuntahoidolla olisi siis mitään muuta myönteistä tarjottavana, olisi siihen jo yksistään tästä syystä kiinnitettävä huomiota jokaisessa pienokaisemme kodissa.

Lääketiede tietää mainita useita sairaustiloja, joiden käsittelyssä voimistelulla on tärkeä sija. Ymmärrämme, miten tarpeellista se on esim. lihashalvauksien ja -vinouksien, liikalihavuuden, kampurajalkain yms. parantamisessa. Mutta onnellisinta olisi, jos vauvamme terveina ja iloisina saisivat voimistella säilyttääkseen terveytensä. Heikontunein voimin ponnistella jo kadotetun kunnon korjaamiseksi on raskasta lapsukaiselle ja raskasta äidille. Koska vaarat ovat valmiina jo ensi elinpäivistä alkaen, miksi emme käyttäisi sopivia keinoja niiden torjumiseksi heti alusta pitäen!

Vaikka lapsi ensi ikävuodellaan näyttää oppivan uutta joka päivä vieläpä sangen yksilöllisessä järjestyksessä, voi sen ajan keskimääräisen kehityksen kuitenkin jakaa jaksoihin. Tällä kertaa tarkastelemme vain sitä, mitä vauva osaa ensimmäisellä ja mitä toisella vuosineljänneksellään.

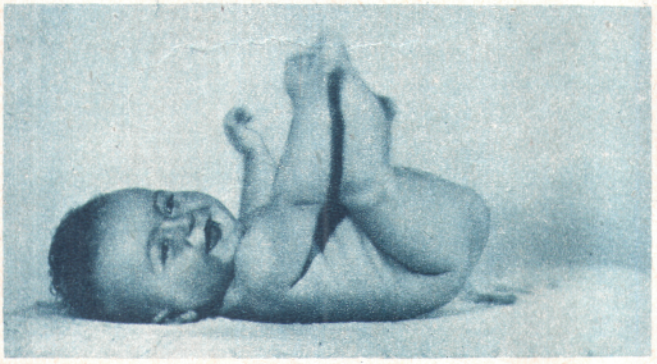
Kun syntymisen ihme on tapahtunut ja ensimmäinen parku kajahtanut, näemme edessämme ihmisalun, josta uusi maailma tuntuu ilmeisesti liian avaralta. Hän on monessa koukussa kuin kukan terä nupussa. Jalat eivät uskalla ojentua, vaan pyrkivät ristiin. Kädet samoin pysyttelevät mieluimmin koukistettuina rinnalla. Pää on niin painava, että se on kokonaan riippuvainen ulkopuolisesta tuesta. Asento muistuttaa vielä useita viikkoja olotilaa ennen syntymää. Palleroinen osaa heti huutaa, imeä ja potkia. Salaperäinen liikunnantarve panee kädet värisemään avuttomassa elämisen riemussa. Pikku nyrkki on tavallisesti kokoonpuristettu, peukalo muiden sormien alla piilossa. Jo muutaman päivän ikäisenä pystyy lapsi vatsallaan maaten heikoin nykäyksin kohottamaan päätänsä. Tämä taito edistyy ihmeellisen nopeasti. Kun niskalihakset jo jaksavat kohottaa pään pystyyn, väsyvätkin ne äkkiä ja nenä tupsahtaa tyynyyn. Itku ei ole silloin kaukana, mutta tilanne helpottuu huomattavasti, kun vauva oppii kääntämään päätänsä sivulle. 2—3 kuukautisena hän jo vaivattomasti katselee ympärilleen kaariasennossa. Monen muun ihmeen ohella pienokainen huomaa omat pikku kätösensä, saa ne vaivalla siirretyksi nenälleen ja siinä niitä ihailee silmien pakostakin kääntyessä kieroon. Unesta herätessään hän nautinnolla verryttelee jäseniään, vetää jalkansa koukkuun ja painaa käsivarsia suoraksi milloin mihinkin suuntaan samalla kohottaen vartalon irti patjasta.

Toisella vuosineljänneksellä varemmin sarastaneet liikuntamuodot yhä kehittyvät. Kaari-asento on entistä korkeampi, eikä

Ihmeitten ihme — omat pikku kätöset. *(Valok. R. Nylynd.)*

vaadi lopulta käsienkään tukea. Ne saavat nyt askarrella muissa hommissa. Käsi tarttuu vähitellen yhä varmemmin ulottuvilla oleviin esineisiin, pitelee kernaasti polvista kiinni kunnes lopulta saa hyvän otteen varpaista. Kaulalihakset pystyvät yhä tanakammin kannattelemaan päätä ja ponnistelevat ankarasti vatsa-

Vihdoinkin varpaissa kiinni. *(Valok. Atelier Paris.)*

lihasten kanssa istuma-asentoon kohoamiseksi. Istumisen taito kruunaakin toisinaan toisen vuosineljänneksen lopun.

Tällaista on suunnilleen vauvan oma-aloitteinen liikunta, johon ensiasteisen liikuntahoidon tulee kykyjen mukaan ja yksilöllisesti rakentua. Ulkopuolinen liikevoima pyrkiköön pääasiassa suurentamaan liikerataa ja voimankäyttöä sekä houkuttelemaan uusiin »liikeyrityksiin». Ensiasteisella liikuntahoidolla käsitellään siis pienokaisia 1—3 kk:n iässä.

Tällöin on muistettava:

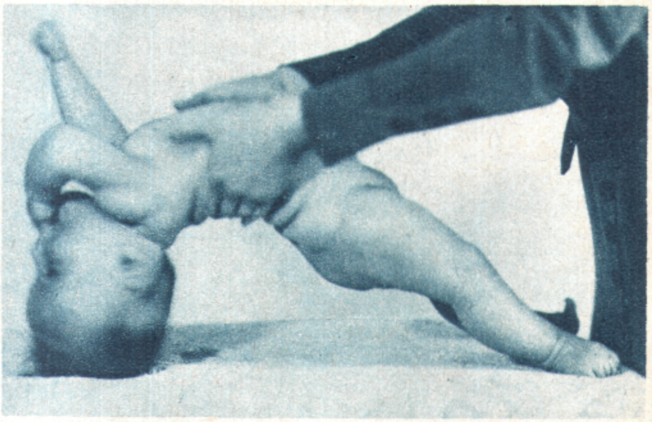
1. V a a t e t u s ei mitenkään saa estää vapaata liikehtimistä. Käsiä ja rintaa ei milloinkaan saa panna kapaloon ellei siihen erikoiset syyt pakoita. Jo 7—8 viikkoisena voidaan vauva pukea päivisin housuihin. Selkärangan mutkien kehitykselle sekä pään muodolle on tärkeätä, että tyyny — mikäli sitä ensinkään käytetään — on hyvin matala. Patjan täytyy luonnollisesti myös olla verraten kova: lastuja, jouhia tms.

2. Ennen kylpyä järjestettäköön ruusunpunaisille »vapaavoimistelua» eli sätkyttelyharjoitus. Tämä suoritettakoon mieluimmin alastomana. Sillä olkoot äidin ompelemat paidat ja vaipat miten pehmeitä ja suloisia tahansa, saa hän sittenkin huomata, että hänen palleroisensa suurin ilo on vapautua niistä kaikista. Mutta ellei se käy kylmyyden takia laatuun, puettakoon hän pitkään, kevyeen puolihihalliseen voimisteluhameeseen. Vauva sovitettakoon niin, että hän saa potkaista kovaa pintaa, sängynpäätä tai seinää vasten.

3. Vatsalleen voi pienokaisen sovittaa jo parin kolmen viikon vanhana puolipehmeälle hoitopöydälle. Alussa vain muutamiksi sekunneiksi, vähitellen minuuteiksi. Lapsi kyllä itse määrää ajan. Ei kuitenkaan ylen kauan varsinkaan poikalapsia. Harjoitus on terveellinen ryhdin kehitykselle. Kuivaan muutettaessa on siihen aina hyvä tilaisuus.

4. Sopivan ajan passiivisille venytyksille tarjoaa lapsi itse verrytellessään unta jäsenistään. Siinä voi varovasti venyttää koukkuiset raajat ojennukseen sekä lisätä liikerataa koukistuksessa. Kun lapsi kohottaa vartaloansa, voi liikettä tehostaa keveästi nostamalla rintakehää lapaluiden alta. Se vaikuttaa edullisesti rintakehän kehitykseen.

Jo 2—3 kuukauden iässä voi sitten vauvan ensiasteiseen liikuntahoitoon lisätä varsinaisen liikesarjan. Se sovitetaan »vapaavoimistelun» paikalle juuri kylvyn ja aterian edelle. »Vapaavoimistelua» ei silti pidä kokonaan hylätä, sillä lapsi on nyt tullut niin van-

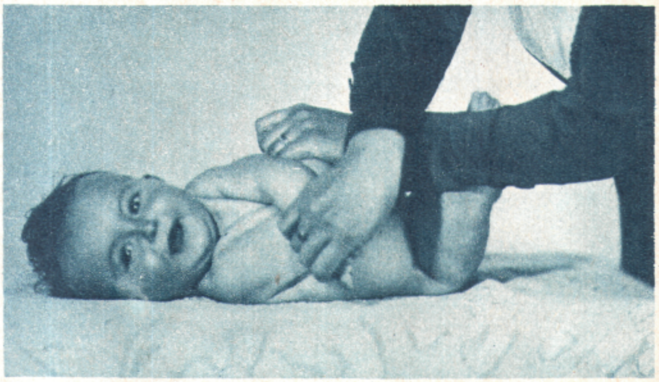
Äidin ja omilla voimilla. *(Valok. Atelier Paris.)*

haksi, ettei hän enää nuku päivisin yhtä runsaasti kuin ensi viikkoina. Hän alkaa vähitellen tulla ns. »karsina-ikään». Karsina aitauksineen ei tällöin luonnollisesti ole välttämätön, koska lapsi ei vielä istu eikä konttaa. Mutta karsina-iässä hän on siinä mielessä, että on terveellistä antaa hänen ponnistella kovalla pohjalla. Siitä hän saa tiukempaa tukea, jopa kiihoitusta liikehtimiseensä. Karsinaksi kelpaa silloin suuri pöytä tai isän ja äidin suurelle sängylle asetettu faneerilevy. Luonnollisesti on varottava, ettei vauva pääse putoamaan.

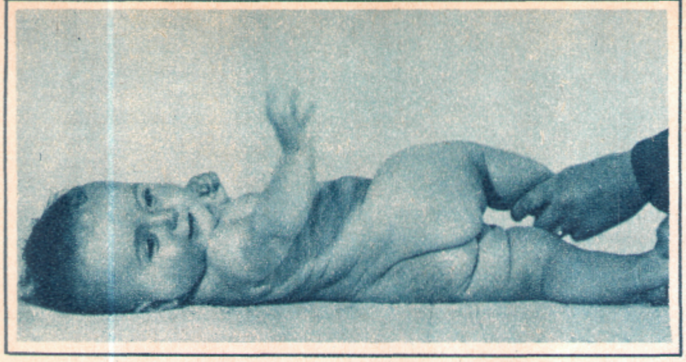
Karsinaharjoituksissa voi esiintyä pukimissa, mutta varsinainen voimisteluohjelma on suoritettava alastomana. Vaatteet vain haittaavat liikuntaa ja estävät näkemästä lihastyötä ja liikkeiden vaikutusta. »Voimistelusalina» hyvin tuuletettu kyllin lämmin huone, telineenä vain puolikova korkeahko hoitopöytä.

J o k a i n e n t e r v e l a p s i v o i m i s t e l e e s u u r e l l a i l o l l a.

Ensimmäisen, suloisen naurun heläyksen sain omalta vauvaltani juuri voimisteltaessa. Jos lapsi kuitenkin osoittaa ilmeistä pahek-

Keuhkot tyhjäksi nauraen. *(Valok. Atelier Paris.)*

Massu tuonne, simmut tänne. (*Valok. Ateiier Paris.*)

sumista, ei pidä häntä pakoittaa siihen. Hänellä on omat syynsä. Tai ehkä syy onkin liikkeenantajassa! Ote ei ole tarpeeksi varma ja miellyttävä. On itsestään selvä, ettei saa vaatia liikkuvaisuutta suuntiin, joihin nivelen rakenne ei sitä salli. Pää on lapsella suhteellisen suuri ja painava ja on siksi varottava käsittelyssä, ettei se pääse pahasti retkahtamaan. Nykäisevät, äkkinäiset liikkeet ovat hänen runsaasti vesipitoisille kudoksilleen vaarallisia, tasaista venytystä ne taas kestävät hyvin. Verenkiertoelimet selviävät hyvin lyhyistä ponnistuksista. Tuokion kestävät liikepyräykset ovat siksi lapselle sopivia ja terveellisiä. Hermosto on pienokaisilla yleensä hyvin herkkä vaikutuksille ja siksi on tarkoin varottava, ettei voimistelu tapahdu liiaksi hosuen ja riehuen, vaan tasaisella hellyydellä aina muistaen, että on kysymyksessä vakava ja arvokas työ alkavan ihmistaimen onneksi. Liikkeiden antajan ystävälliset ja iloiset sanat riittävät musiikiksi alkuasteella. Vauvan »tunti» kestää vain 5—15 min, ehkä vähän kauemminkin riippuen aivan hänen ruumiillisesta kunnostaan. Mieluimmin »tunti» joka päivä. Kolmesti viikossakin johtaa se jo kyllä tuloksiin.

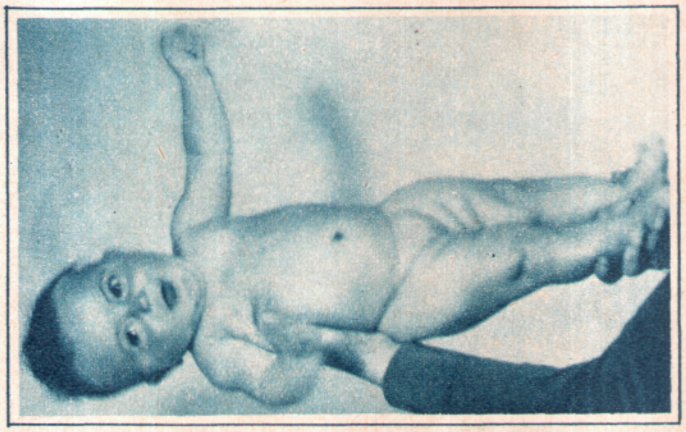
Tähän liitetty liikesarja on siis tarkoitettu 2—3:n kuukauden ikäisille ja voi sitä sellaisenaan harjoittaa n. kuukauden tai kaksi. Sitten voi liikkeitä jo hieman vaikeuttaa.

1. *Jalkaliike*: vauvan nilkoista kiinni ja koukistetaan jalat painaen hieman polvilla vatsaa, sitten polvet suoriksi lievästi venyttäen. Suoritetaan 6—7 kertaa rytmillisesti.
2. *Jalkavarsien hierontaa*: reiden etupuoli ja säärivarsi käsitellään *varovasti* sivelyin ja pusertelulla, kevyt hakkaus sormien sivuilla sekä säärien pyöritystä kämmenien välissä.
3. *Käsiliike*: pikku voimistelija tarttuu voimisteluttajansa peukaloihin, ja ellei ote vielä kestä, niin liikkeen antaja ottaa koko nyrkin käteensä, kätten vienti sivuille ja koukistus rinnalle ristiin vähäsen painaen. Tämäkin liike suoritetaan n. 6—7 kertaa rytmillisesti.
4. *Vartalon kierto*: molemmin käsin kiinni palleroisen pohkeisiin, viedään oikea jalkavarsi vasemman yli niin, että lantio kiertyy mukana vasemmalle, mutta pikku voimistelija houkutellaan katsomaan oikealle. Liike tehdään 3—4 kertaa molempiin suuntiin. Sitten kierretään vauva vatsalleen.
5. *Vartalon taivutus taakse*: kaariasennossa tartutaan taas sormiranneotteella lapsen käsiin ja vedetään ne varovasti suoriksi etuyläviistoon samalla kohottaen vartaloa irti pöydästä. Tässä asennossa ei lasta saa pitää kuin tuokion. Liike suoritetaan 3—4 kertaa välillä leväten.

Ryhtiä ja notkeutta. (*Valok. R. Nylund.*)

6. *Selän hakkaus*: sormien sivulla naputellaan kevyesti koko selkä. Sitten taas voimistelija selälleen.
7. *Nilkka- ja ranneliikkeet*: käden ja jalkaterän pyöritystä sekä koukistukset ja ojennukset ranne- ja nilkkanivelissä.
8. *Vartalon sivuliike*: oikea käsi tarttuu molemmista nilkoista kiinni, niin että etusormi jää väliin, vasen asetetaan leveänä vasemmalle kyljelle juuri alinten kylkiluiden kohdalle — oikealla kädellä venyttäen jalat suoriksi kohotetaan lapsi vasen kylki edellä ylös. Vartalon yläosan paino saa ensi kerroilla aikaan sivutaivutuksen, mutta pian lapsi oppii jännittämään vartalonsa niin suoraksi, että hänet voi siten nostaa pystyyn kuin kepin. Liike annetaan myös oikealle kyljelle käsiotetta vaihtaen, 2—3 kertaa molemmille sivuille riittää.

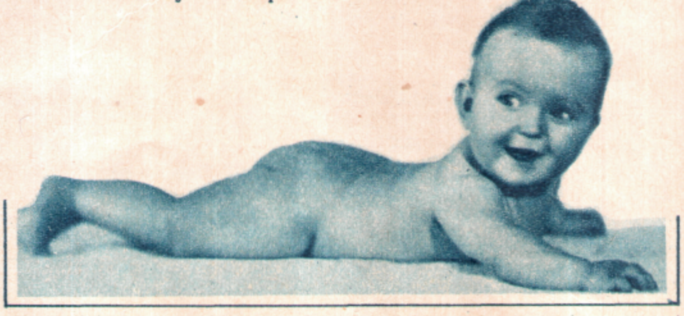
Kas näin sitä noustaan suorana. (*Valok. Atelier Paris.*)

9. *Raajojen ravistusta*: tartutaan vauvan ranteeseen ja vähäsen venyttäen ravistetaan hienosti koko käsivartta. Jalka käsitellään samoin pitäen nilkoista kiinni. Hieno täristys irroittaa jännityksestä ja on lapselle sitäpaitsi erittäin mieluinen.

Nyt on vauvan tunti lopussa ja suu leveässä naurussa. Nopeasti vain kylpyyn ja ruokaa nälkäiseen pikku vatsaan!

Voimisteluun tottumaton palleroinen saattaa ensin taitamattomuudessaan rimpuilla vähän vastaan. Häntä ei saa kuitenkaan pakoittaa liikehtimään määrätyllä tavalla, vaan houkutella omaaloitteiseen lihastyöhön. Häntä ei saa nostaa istumaan eikä seisomaan, vaan vahvistaa lihaksia, niin että hän tekee sen itse hyvissä ajoin. Liikuntahoidon tulee tietysti tapahtua säännöllisin väliajoin ja määrätyllä kellonlyömällä kuten kaiken muunkin vauvan päiväjärjestyksessä. Jos hän vielä lisäksi saa sopivaa ravintoa ja paljon, paljon ulkoilmaa, pysyy hän hyväntuulisena ja terveenä ja äiti saa joka päivä iloita vauvansa uusista liikuntataiteellisista saavutuksista.

Tämä älköön kuitenkaan johtako siihen, että ruvetaan pienokaiselta vaatimaan liikoja. Hänen ei välttämättä tarvitse oppia istumaan ja konttaamaan aikaisemmin kuin naapurin vauvan, joka ei ehkä voimistelekaan. Luonto määrää lopullisesti ajan, milloin mikin taito puhkeaa esiin ja elämä kyllä vetää heidät aikanaan kilparadalleen. Me äidit olemme vain luodut koko rakkaudellamme ohjaamaan heidän henkistä ja ruumiillista kehitystään mahdollisimman onnelliseen suuntaan, jotta he sitten uljaasti kestäisivät elämän juoksun päähän asti.

(*Valok. Atelier Paris.*

MITÄ NYKYAJAN VERKKOPALLOVALMENNUS VAATII?

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *RUTH OLANDER.*

Cilly Aussem Wimbledonissa Suzanne Lenglenin poluilla.

Meidän maassamme kesä- ja talviurheilu ovat tavallisesti kaksi toisistaan suuresti eroavaa asiaa, ainoastaan uimareilla ja verkkopalloilijoilla on tilaisuus harjoitella mieliurheiluaan vuoden ympäri, heillä kun on uimahalleja ja verkkopallosuojia, jotka tämän tekevät mahdolliseksi.

Monikohan verkkopalloilija sittenkään tulee ajatelleeksi, että kenttien ja hallien olemassaolo, sekä niillä ja niissä harjoitteleminen ei suinkaan vielä ole tarpeeksi tennisurheilun kohottamiseksi. Tarvitaan muutakin. *Tarvitaan yleisvalmennusta.*

Me olemme tähän asti olleet liian yksipuolisia valmennuksessamme. Me suomalaiset, joita pidetään maailman parhaimpina yleisurheilijoina, olemme verkkopalloilun alalla muita maita paljon jälessä, ehkäpä juuri yleisvalmennuksen puutteesta. Olisikohan tässä lopultakin löydettävissä se kipeä kohta, joka on aiheuttanut Suomen verkkopalloilun tähänastisen laskusuunnan?

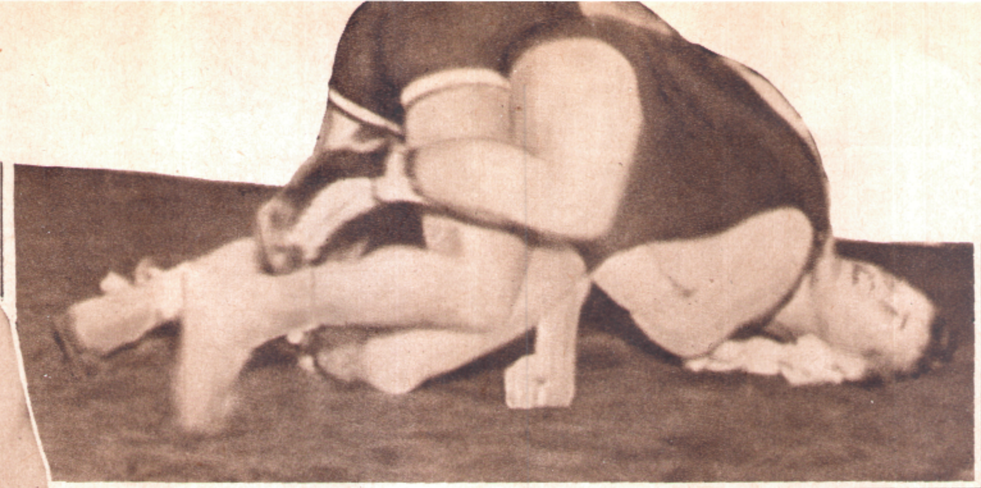
Suurissa verkkopalloilumaissa, kuten Englannissa ja Saksassa, verkkopalloilijat harrastavat miltei aina myös jotain muuta urheilua tai voimistelua. Olisi hyvä jos meidänkin tennisnuorisomme — ja miksei muutkin — tulisi huomaamaan, että ruumiillinen kunto kehittyy valtavasti esim. kävelystä, hiihdosta, uinnista ja sen kaltaisista urheiluista. Verkkopalloilu sinänsä ei kehitä kestävyyttä. Joka sitä luulee, sekoittaa syyn ja seurauksen. Ensiksi on saatava jonkinlainen ruumiillinen kestävyys yleisvalmennuksen kautta, ja vasta sen jälkeen pitäisi koettaa tenniskestävyyttä kilpailuihin osallistuen. Liioittelemme aivan liikaa mailankäytön tärkeyttä ja unohdamme, että ensin on harjoitettava juoksua ja liikuntaa ja kehitettävä kestävyyttä ennenkuin on kilpailukelvollinen.

Talvisaikana, jolloin monellakaan ei ole tilaisuutta hallipeliin, kävely ja hiihto ovat mitä erinomaisin valmennus — helppo ja huokea — tulevaa ulkopelikautta varten. Nämä urheilulajit ovat korvaamattomia välikappaleita tennisvalmennuksessa myöskin niille, jotka ovat niin onnellisessa asemassa, että saavat ja rahallisesti jaksavat pelata hallipeliä talvella. Hallipeli vaatii nimittäin paljon enemmän pelaajalta kuin konsanaan ulkopeli, sillä sisäilma väsyttää siksi pahasti. Juoksua ja nopeutta on erikoisesti kehitettävä hallipeliä silmällä pitäen. Liikunnan tärkeys unohdetaan usein, ja vaikkei unohdettaisikaan, annetaan sille liian vähän arvoa. Juoksutekniikka on suuri tekijä nykyajan verkkopalloilussa; tietäneehän jokainen pelaaja, että sillä pelaajalla on valtit kädessään, joka jaksaa juosta, ja juosta oikealla tavalla. Jotta juoksu sujuisi, on ruumiin oltava kunnossa. Ja ruumiin kuntoa edistää monipuolinen liikunta, eli toisin sanoen yleisvalmennus, jonka täydellisin tulos on ruumiin hallitseminen. Se, joka monipuolisella ja asianmukaisella harjoittelulla antaa lihaksilleen ravintoa, hänen ei tarvitse turvautua viimeisiin, vaikeasti takaisinsaataviin voimanrippeisiinsä kestävyyttäkysyvässä kilpailuissa, vaan hän jaksaa kovatkin ottelut kestää paljon paremmin kuin yksipuolisesti, yksinomaan verkkopalloilua harjoitellut pelaaja.

Ainoastaan sillä, joka täydellisesti saattaa luottaa ruumiillisiin voimiinsa, on mahdollisuuksia päästä etupäähän — olkoon sitten kysymys minkä laatuisesta urheilusta tahansa.Sillä vain hyvin valmennettu ruumis kykenee korkeimpiin urheiluvaatimuksiin.

Lopuksi vielä kuuluisan, entisen maailmanmestari Tildenin lausuma viisas ajatus, joka tekee Sinusta ihmisen eikä verkkopallohullun:

»Kentällä verkkopallo olkoon Sinulle kaikki kaikessa maan päällä, mutta unohda, mikäli mahdollista, pelin jälkeen se, kunnes uudestaan tulet kentälle.»

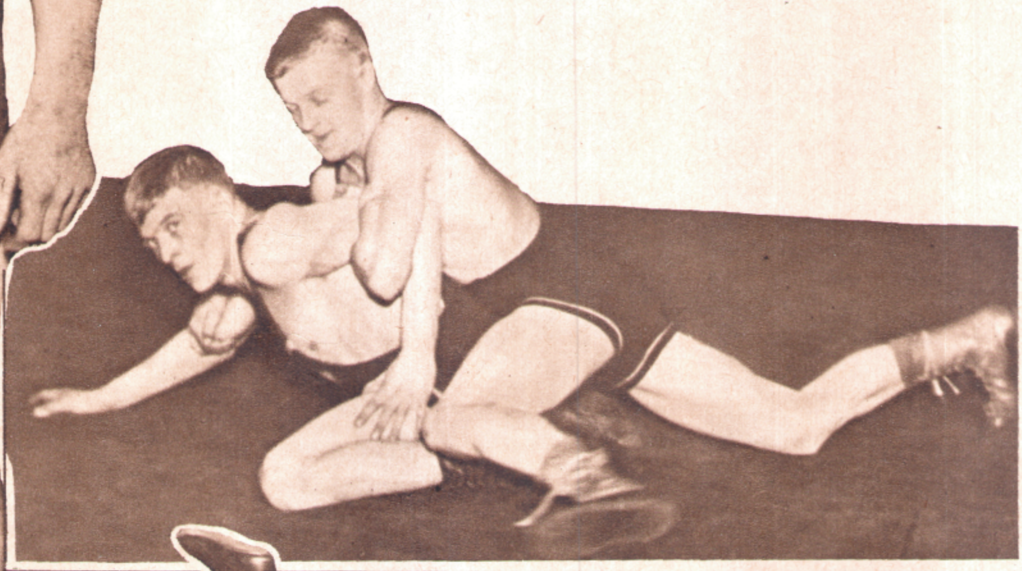
Kokkinen viemässä Nordlingin Mikkoa harteille sitkeän ja erinomaisen mattopainin jälkeen yhdistetystä käsivarsiväännöstä ja 1/2-nelsonista.

PAINIJOIDEN SYYSPARAATI

HKV:n kansainväliset kilpailut 17–19. 10. – 31.

Keskisarjan Euroopanmestari Ivar Johansson voitti jälleen työllä Kokkisemme niukasti, mutta riidattomasti. Johansson on voimakas ja järkevä painija, joskaan hänen taitonsa ei ole erikoisen moipuolinen. Kova pala Los Angelesissa.

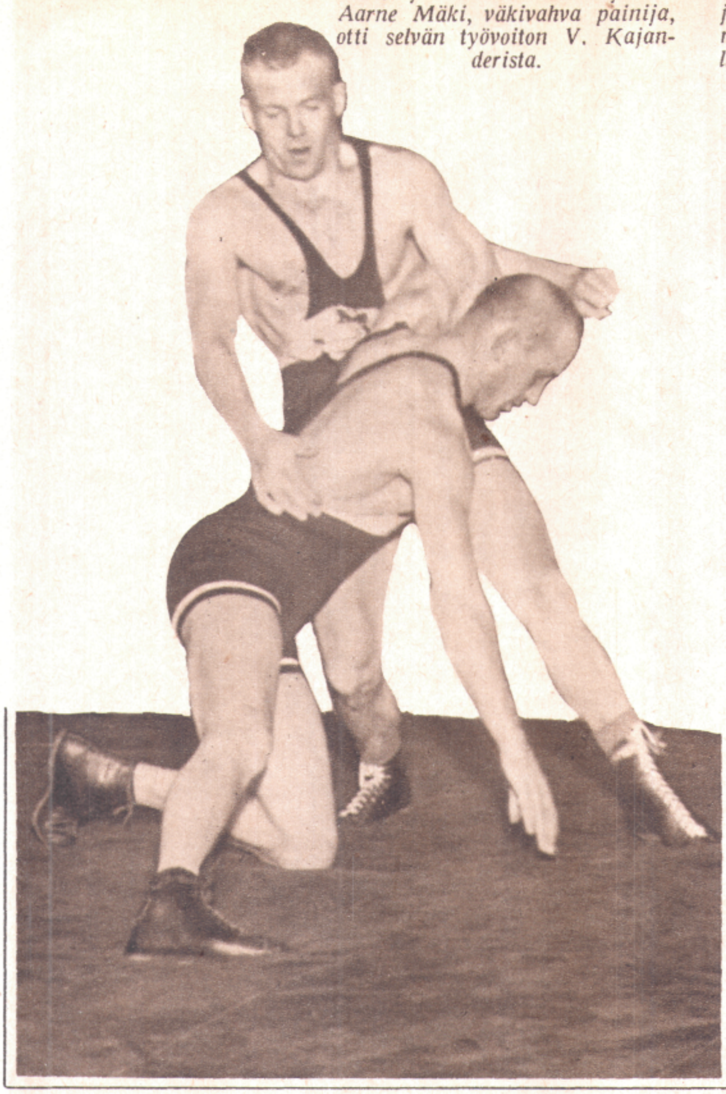

Kaksi »Pohjan kärpästä», Oulun Hytinkoski (alla) ja Kemin Perttunen parterripainissa. Jälkimmäinen voitti työllä kaikilla äänillä.

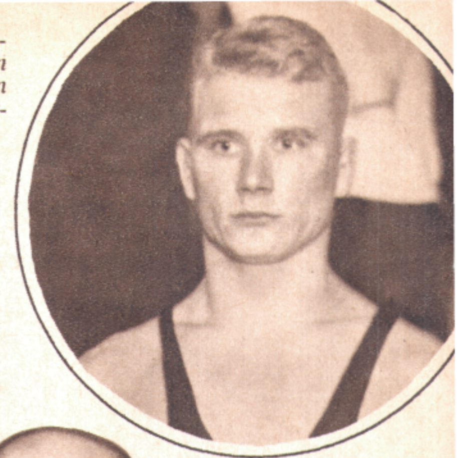

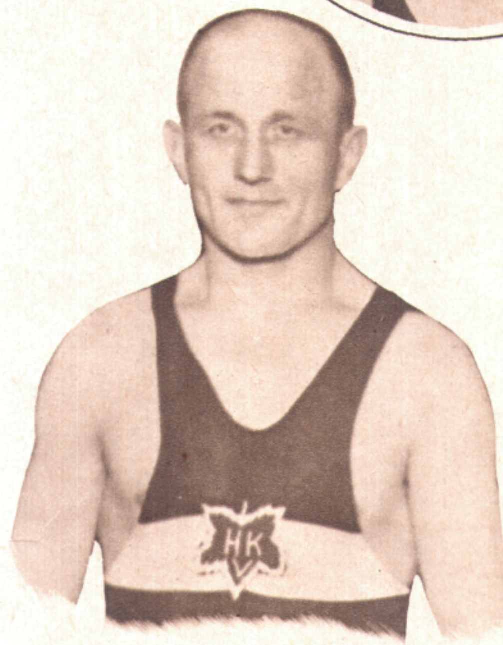
Oik.: Johansson nostelee Nordlingia parterrissa kykenemättä tekemään sitovia otteita kuten Kokkinen. (Kts. yläkuvaa.)

Välisarjan maaotteluedustajamme Aarne Mäki, väkivahva painija, otti selvän työvoiton V. Kajanderista.

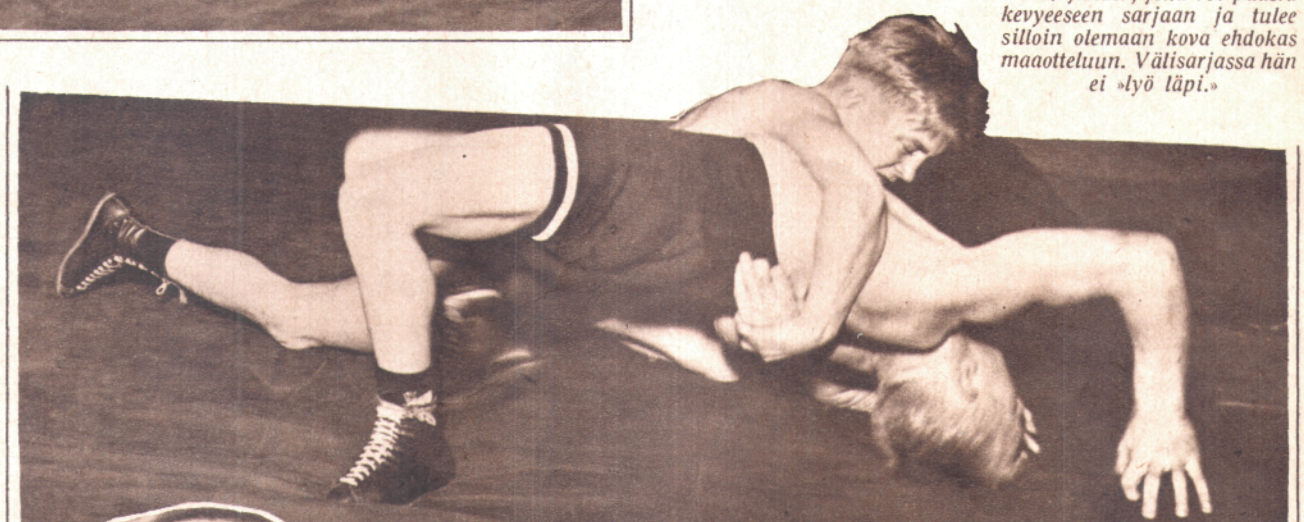

Oik.: A. Reini, kevyensarjan taitopainija, jolla on mahdollisuuksia korkeimpaan luokkaan, kunhan saa varmuutta kovissa otteluissa.

V. Kajander, joka voi päästä kevyeeseen sarjaan ja tulee silloin olemaan kova ehdokas maaotteluun. Välisarjassa hän ei »lyö läpi.»

HKV:n lupaava U. Keinänen pitelee Reiniä, jolle hävisi työllä, sillassa.

Alokkaita Reini pisteli nopeasti tähtiä tirkistelemään.

Huomioita Euroopan maiden TAITOVOIMISTELUSTA ja -VOIMISTELIJOISTA.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti ja valokuvasi voim. opettaja *HEIKKI SAVOLAINEN.*

Kirjoittajamme maailmanmestaruuskilpailujen ensi palkinto kainalossaan Pariisissa.

Ollessani viime kesänä läsnä Italian voimisteluliiton juhlilla Venetsiassa ja Kansainväl. voimisteluliiton 50-vuotisjuhlilla Pariisissa oli allekirjoittaneella sopiva tilaisuus tehdä havaintoja k. o. juhliin osallistuneiden maiden voimistelusta ja voimistelijoista. Täten sai mukavasti ikäänkuin läpileikkauksen edustettuina olevien maiden seuravoimistelusta katsottuna meikäläisen voimistelun taustaa vasten. Keskustelut eri maitten kilpailijain ja johtomiesten kanssa olivat vielä omiaan selventämään tätä kuvaa. Lienee parasta, että koetan esityksessäni kuvata kunkin maan voimistelua aina kerrallaan, saadakseni asian jonkinlaiseen järjestykseen.

Italia on Euroopan ja samalla tietenkin maailman vanhimpia voimistelumaita. Taitovoimistelulla on siellä hyvin vanhat juuret, voipa sanoa liiankin vanhat, sillä heidän voimistelunsa on liiaksi kiteytynyt ja kuivettunut omaan itseensä. Tunnettua on, että italialaiset voimistelijat ovat olleet maailman parhaita kauan aikaa. Siitä lähtien kun kans. välisiä kilpailuja alettiin järjestää, olivat he aina pitämässä huolta etusijoista aina Pariisin olympialaisiin asti. Silloinkin he vielä kykenivät viemään joukkuekilpailussa kultamitalin tsheckien tosin uhatessa ankarasti. Mutta seuraavissa kisoissa Italia putosi jo kuudenneksi, saaden tunnustaa nopeasti kehittyneen Suomenkin paremmakseen. Tällä haavaakin potee Italian voimistelu kykenevien edustusvoimistelijain puutetta. Italian voimistelun johtomiehet arvelivat, että syynä tähän tason alenemiseen olisi kasvava jalkapalloinnostus. Nuoret miehet eivät kuulemma enää tee mitään muuta joutoaikoinaan, kuin potkivat palloa. Ehkä tuossakin on perää, mutta kun näin ne suuret voimistelijajoukot, joita Venetsian juhlille oli keräytynyt, niin tulin siihen käsitykseen, että lienee muussakin vikaa. Kyllä niin laajasta joukosta olisi pitänyt saada useampiakin huipputekijöitä. Varmaankin on heidän voimistelussaankin jotain puutetta, joka olisi korjattava. Ennenkaikkea ahkerampi kanssakäyminen uudenaikaisempien tai »uudestisyntyneiden» voimistelumaiden kanssa olisi hedelmällistä. Italian voimistelu kaipaa uutta verta, jota se ehkä mainitsemallani tavalla voi saada.

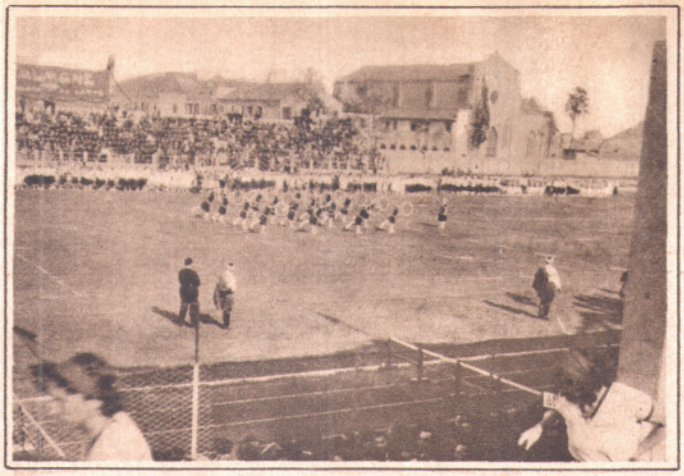
Venetsian tyttö laulaa Pohjolan pojille.

En käy tarkemmin kuvaamaan yksityisiä, Venetsian juhlilla näkemiäni seurojen antamia näytöksiä. Se veisi liian paljon aikaa, enkä niitä kaikkia kykenisi enää muistamaankaan. Muutamia piirteitä kuitenkin haluan mainita joukkuenäytöksistä. Varsinaisia suuria yhteisnäytöksiä oli 4 kpl., miesten, naisten, poikain ja tyttöjen massanäytökset. Kaikkia johti sama henkilö, prof. Marco Callo, joka muuten tuntui ylväältä ja samalla hyvin sympaattiselta mieheltä. Ohjelmat suoritettiin melkein koko ajan siten, että johtaja kovaäänisen (yksi kovaääninen) välityksellä luki voimistelijoille tahtia. Vain muutamissa reippaissa hyppelyissä auttoi kokonaissuoritusta yhtenäisemmäksi suuri torvisoittokunta. Muistettaneen, että meidän voim. juhlillamme meni koko yhteisohjelma alusta loppuun soiton tahdissa. Noin puolet ohjelmasta oli keilaliikkeitä, keilojen heilutuksia ja pyörityksiä sekä niihin yhdistettyjä yksinkertaisia sääri- ja vartaloliikkeitä. Keilat laskettiin välillä maahan, ja toinen puoli ohjelmasta suoritettiin pelkkinä vapaaliikkeinä. Suoritus oli muutamissa liikkeissä tyydyttävää, kohoamatta kuitenkaan missään kohden erikoisemman silmää hiveleväksi. Useimmat liikkeet m.m. monet paikan vaihdot tekivät hajanaisen vaikutuksen, jota vielä lisäsivät voimistelijoitten kirjavat puvut. Jokainen seura esiintyi nim. omassa puvussaan, jotka varsin paljon poikkesivat toisistaan. Eräällä seuralla, nimi oli muistaakseni Kristoforo Colombo, Genova tai jotain sinnepäin, oli musta, likaisen musta trikoo pukuna. Minusta tuollainen puku näyttää jotenkin synkältä. kun siinä vieressä joku seura esiintyy kokovalkoisissa, toinen punaisissa varusteissa j.n.e. Laskin hyvän joukon toistakymmentä eri väristä pukua. Tuli siinä ajatelleeksi ylpeillen omia näytöksiämme, kyllä sitä me . . .

Pakarinen, Uosikkinen ja Savolainen Lidon laineissa.

Itse yhteisnäytökset eivät siis tarjonneet mitään positiivista uutta nähtävää. Kuultavaa sen sijaan kyllä. Näytöksen jälkeen kokoontuivat nim. voimistelijat Mussolinin edustajan, fascistien pääsihteerin Giuriutin aition eteen ja lauloivat yhteisesti jonkin fascistilaulun, ja ponnella lauloivatkin. Ei siinä tainnut kukaan kakistella ääntään, vetreästi lähtivät sävelet Caruson kansalaisten kurkuista. Meillähän on ajateltu ja kokeiltu samantapaista suurta kuorolauluesitystä yhteisnäytöksien jälkeen, ja miksei se meilläkin

Triestin naisjoukkue oli Venetsian juhlien valopilkkuja.

menisi. Tuollaisella laululla on juhlan loppuhetkillä suuri merkitys isänmaallisen tunnelman kohottajana.

Yksityisten joukkueiden näytöksistä panin erikoisesti merkille 12 miehen yhtaikaa kaksillatoista nojapuilla esittämät liikkeet. Yhdistelmät eivät olleet vaikeita, olkakippi, olkaseisonta, vapaanojaheilunta ja kyynärvaaka y.m. muodostivat niissä rungon, mutta kokonaisuutena jätti näytös miellyttävän vaikutuksen. Sitä johti Mandrini, itse hyvä voimistelija, suomalaisille tuttu Pariisin ja Amsterdamin kisoista.

Joku sana italialaisten naistenkin näytöksistä. Yleensä naisjoukkueilla oli miesjohtajat, ja tietenkään eivät noiden joukkueiden esitykset ohjelman kokoonpanoon ja suoritukseen nähden olleet mitään silmän ruokaa meikäläisen silmille, jotka ovat tottuneet Suomessa näkemään omien naistemme plastillista, joustavan kimmoisaa, kaikesta kulmikkuudesta vapaata liikehtimistä. Olisi niin mielellään toivonut näkevänsä edellä mainittujen joukkueiden viereen yhtäkkiä ilmestyvän jonkun Suontaan, Salmisen tai Tammisen harjoittaman suomalaisen naisvoimisteluryhmän esittämään suomalaista naisvoimistelua nykyisessä muodossaan. Totisesti vertailu olisi meille ollut enemmän kuin edullinen. Aijai, kun muistelen Belgiankin naisten näytöstä, se oli jotain kauheaa. Täytyy arvostella näin ankarasti, jos mielii pysyä totuudessa. Niin, se oli Belgian joukkue, mies sitäkin johti. — Muutamat Italian joukkueet m.m. Milanon, Legnanon ja Triestin joukkueet olivat paljon edellä muita naisseuroja. Heidän esityksiään katseli mielellään, ne olivat jo todellista naisvoimistelua. Varsinkin Legnanon naisten liikkeissä huomasi paljon n.s. uuden saksalaisen suunnan vaikutusta, aaltoliikkeitä, jännityksen ja laukeamisen vuorottelua y.m.

Olenpa taas sortunut naisiin liian kauaksi aikaa, tarkoituksenihan oli kertoa miesvoimistelusta. Mainitsin jo, että Italialla on nykyään vähänlaisesti huipputekijöitä voimistelussa. Ainakin meikäläisen mittapuun mukaan. Italian paras mies on 26-vuotias Romeo Neri Roomasta, Fulgor seurasta. Vaikka seuralla onkin noin tulinen nimi (fulgor = liekki) ei Neri ole tempperamentiltaan mikään palavia tappuroita sylkevä mies. Päinvastoin. Ei Suomessakaan usein tapaa sen rauhallisempaa ja hiljaisempaa indiviidiä. Jutuissaan hän tekee lupsakan vaikutuksen, nauraa höräyttää, kun ei saa itseään ymmärretyksi, ja koettaa tolkata saksaa ne pari sanaa, jotka osaa. Sanoi tulevansa mielellään Suomeen kilpailemaan, mutta vain kesäiseen aikaan. Kun selitimme, että talvi sopisi meille paremmin, pudisti hän tarmokkaasti päätään ja kalisti hampaitaan — huh. Väitti paleltuvansa täällä pohjolassa kuin torakka. — Nerin liikehtiminen telineillä on hyvin rauhallista, nopeat käännökset ja terävät äkkipysäykset ovat hänelle vierasta. Paras telineensä on rekki, jolla pääsi palkinnoille Amsterdamissa. Silloin oli hän hyvin kankea, mutta on senjälkeen koettanut vapautua tästä viastaan, vielä kuitenkaan täydelleen onnistumatta. Lantion jäykkyys tekee hänelle hevosella varman ja vaivattoman »voltiishin» vielä tällä haavaa mahdottomaksi. Myllyt pyörivät aivan liian nopeasti, siirrot onnistuvat vain kovan vauhdin eikä tyylin ansiosta, sakset eivät nouse herkästi, siinä huomattavimmat Nerin heikkoudet hevosella. Nojapuilla ja renkailla on hän suunnilleen suomalaisten tasalla. Toiseksi paras Italiassa lienee Luchetti. Lertora ja Mandrini ovat myös vielä eturivin miehiä muussakin kuin makaroonin syömisessä, mutta ikää on jo liiaksi harteilla. Sitten toivovat italialaiset vielä paljon eräästä Nerin serkusta, sanoivat hänen tulevan vaaralliseksi pian itse Nerille. En häntä tarkemmin seurannut, joten vaikenen jo viimein Italiasta.

Unkari on verraten nuori voimistelumaa. Tosin siellä saksalaisissa kolonioissa on tietenkin turnailtu aitosaksalaiseen tapaan, mutta itse unkarilaiset eivät vielä ole ehtineet taitovoimistelua kovin laajalle keskuuteensa levittää. Senpävuoksi melkein kaikki unkarilaisten parhaat miehet asuvatkin maan keskuksessa Budapestissa. »Budapesti Torna Clubin» jäsenet Pelle, Peter ja Lenz muodostavat tuossa kaartissa ydinjoukon. Päätä ylemmä muita kohoaa 24-vuotias Istvan Pelle, lakitieteen ylioppilas Budapestin yliopistossa. Luonteeltaan ja voimistelutyyliltään on hän Nerin täydellinen vastakohta. Hän on telineillä kuin tuli ja leimaus, kärppämäisen nopeita ja keveitä ovat ne hypyt ja käännökset, joita hän rekillä suorittaa. Lyhyt ja solakka vartalo (163 cm, 60 kg) tekee sen, että punnerrukset nojapuilla eivät tee haittaa. Spesialitemppuna on hänellä käsin seisonta toisella kädellä nojapuun aisalla. Tuo vaikea liike on hänelle vuorenvarma. Renkaita ei Pelle sanonut paljon harjoittavansa, sanoi etteivät ne häntä miellytä. »Minähän osaan käsinseisonnan, ristiriipunnan, vaa'at ja heittokiepin, miksi minun pitäisi niitä vielä harjoittaa?» Hevosella jännittää Pelle liiaksi lantiotaan ja alaraajojaan, se tekee hänen voimistelunsa epävarmaksi, vaikka hän onkin muuten luotettava kilpailija. M.m. hän Pariisissa maailmanmest. kilpailuissa taittoi pakollisen hevosliikkeensä liikajännityksen takia alkuunsa, mutta kylmäpäisenä miehenä läpäisi uusinnassa hyvin. Puhuin jo Pellen vilkkaasta tempperamentista, joka selvästi näkyy hänen liikehtimisestään. Onhan se huippuvoimistelun välttämätön edellytys, ja sellaisena ei siitä ole mitään pahaa sanottavaa. Mutta jos vilkas liikehtiminen jatkuu yhtä nopeatempoisena koko ajan, niin vaikuttaa sellainen suoritus hätiköimiseltä. Pysähdykset eri asentoihin, vieläpä heilauksetkin jäävät puolinaisiksi, punnerrukset nousevat liian nopeasti, ja koko voimistelu näyttää siltä, kuin koettaisi suorittaja päästä mahdollisimman pian pois telineeltä. Tällaisiin virheisiin tekee Pelle joskus itsensä syypääksi jossakin määrin, varsinkin kilpailusuorituksissa nojapuilla. Hänen voimistelunsa olisikin muuten miltei täydellistä, mutta nykyisellään sitä katsellessa ei »silmä lepää», vaan arvostelija saa siitä hiukan levottoman vaikutuksen. Hypyt ja voltit varsinkin ovat Pellelle leipää, johan niminkin siihen viittaa. Rekki lienee Pellen vahvin teline, vaikkei hänellä mikään ole heikko. — Pelle aloitti voimistelutreenauksen vasta 15-vuotiaana, sen vuoksi hän ei ole saanut suorituksiinsa sellaista herkästä lihasaistista johtuvaa kipinää, joka vaistomaisesti ohjaa heilaukset oikeille liikeradoille, ja samalla tekee voimistelijalle helpoksi löytää vaivattomimman suoritustavan. Tässä suhteessa ovat meidän parhaat voimistelijamme onnellisemmassa asemassa. Uosikkinen, Nyberg, Pakarinen, Schabarin y.m. ovat alkaneet voimistella tai urheilla (joka sekin on voimistelulle eduksi) jo ainakin kymmenvuotiaana. Jos Pellellä olisi tämä etu

Unkarilaiset maailmanmestaruuskilpailussa. Vas. Lenz, Peter ja Pelle.

Sveitsiläinen Hänggi, Amsterdamin kisojen toinen mies.

puolellaan, olisi hän lahjakkain voimistelija, mitä olen koskaan nähnyt.

Unkarin toiseksi paras mies lienee Peter, myös Budapestistä kotoisin. Hänen erikoistelineensä on rekki, jolla hän sijoittui kolmanneksi tämän vuoden maailmanmest. kilpailuissa. Kooltaan hän on Pelleä suurempi, ja fyysilliset edellytykset olisivat loistavat, ellei hän olisi liiaksi notkoselkä. Se haittaa häntä melkein joka telineellä, varsinkin käsinseisontaliikkeissä. Pariisissa oli hän voimistelussa meidän Stenmannimme veroinen tai ehkä hieman heikompi.

Mainittakoon vielä Lenzistä joku sana, kun sattuu vielä olemaan tavallaan virkaveli. Hän opiskelee nim. lääketiedettä ammatikseen ja voimistelee ei ammatikseen. Lenzin heikoin puoli on hevonen, ja aika heikko onkin. Liika hätäily pilaa hänen, samoinkuin monen muunkin voimistelijan suoritustyylin. Lenzillä on tavattoman voimakkaasti kehittynyt yläruumis, aivan kuten Korhosen Urholla, ja sen vuoksi hän voimillaan pärjääkin renkailla parhaiten. Hän tullee edellisten lisäksi kuulumaan unkarilaisten olympialaiseen voimistelujoukkueeseen Los Angelesissa.

Ranskan voimistelijat eivät imponeeranneet minuun millään tavoin. Muistettaneen, että Ranska täpärästi voitti Suomen viime olympialaisten voimistelukilpailuissa. Nyt ei sellainen mahdollisuus enää voisi tulla kysymykseenkään. Parhaita ranskalaisia ovat Solbach, Leroux ja Rizo. Viimemainittu on Algerian tummapintaisia poikia ja mahdottoman voimakaslihaksinen, mutta samalla hyvin kankea. Näin Pariisissa, kuinka hän punnersi ylösalaisesta ristiriipunnasta käsinseisontaan. Mutta ei sellaiset voimat omaava voimistelija ole juuri koskaan tekijä muilla telineillä. — Solbach ja Leroux ovat tanakoita, jonkin verran kankeita voimistelijoita, voimaliikkeet, vaa'at, punnerrukset ym. suorittavat he hyvin ja muotopuhtaasti, mutta heilunta on liian vaatimatonta, vaikkakaan säärten hallinnassa ei ole mitään moitittavaa. Solbachista jäi erikoisesti mieleen hänen pitämänsä puhtaat, varmat nojavaa'at. Näin sitten vielä Pariisissa eräässä salissa harjoitellessani rekkivoimistelijan, jonka rinnalla »Kelkkalakin kalpenisi». Martin oli hän nimeltään, mutta onnettomuudeksi ammattilainen, joka heitteli varieteessa voltteja rahan edestä. Kyllä siihen poikaan nähden maan vetovoima oli menettänyt tehonsa, ainakin näytti siltä hänen heitellessään voltteja rekistä ruuvilla eteenpäin ja taaksepäin, kaksoisvoltteja ym. Olen muistaakseni jo joskus ennen maininnut mikä suuri osuus ranskalaisessa voimistelussa on punnuksilla suoritettavilla voimaliikkeillä. Sain kuulla, että kun nuorukainen tulee ensi kerran voimistelusaliin, annetaan hänelle punnukset kouraan

Schabarin ristiriipunnassa renkailla.

ja kehoitetaan nostelemaan niitä voimien kartuttamiseksi. Kun katsotaan hänen saavuttaneen itselleen tarvittavan kyhmyiset »muskelit», aletaan hänelle opettaa telineliikkeiden aakkosia perusteellisemmin. Mutta niiden oppiminen on varmaankin nyt vaikeampaa, voimien mukana on hänelle tullut niveliin kankeutta, joka estää vauhtiosien vapaan suorituksen oppimisen, tai ainakin vaikeuttaa sitä suuresti. Meillä menetellään tässä päinvastoin, tärkein niksi, irtonainen ja luonnollinen heilunta opitaan ensin, vasta sen jälkeen aletaan rinnalla viljellä voimaa vaativia osia asianomaisen voimistelijanalun luontaisten taipumusten myöntämässä ja vaatimassa määrässä.

Martti Uosikkinen suorittaa merimiesvoltin jättiläisestä

Sveitsiläisten voimistelutyyli muistuttaa ehkä eniten suomalaista suoritustapaa. (Tosin unkarilaisillakin on suorituksessa ja myös liikeyhdistelmässä paljon yhteistä meikäläisten voimistelijain kanssa.) Ominaista sveitsiläisten voimistelulle on silmäänpistävä vauhdikkuus. Jättiläisvaihdot rekillä sujuvat pyöräysten juuri hiljentymättä pystyasennossakaan käydessä, myllyt ja sakset hevosella menevät liiankin nopeassa tempossa, niin että heidänkin hevosvoimistelunsa vaikuttaa hätäilevältä. Yleensä pidetään sveitsiläisten hevosvoimistelutapaa kyllä maailman parhaana, mutta minusta suomalaisten siirrot, pyöriminen y.m. ovat muutamissa suhteissa sitä edellä. Meidän hevosvoimistelijamme pitävät lantion vain hienoisessa jännityksessä, melkeinpä veltona, joten liikehtimistä ohjataan lantiosta käsin, siis tavallaan keskihakuisesti. Sveitsiläisillä taas tämä pyörimisen ohjaus näyttää olevan vielä alempana, alaraajoissa, ja siitä johtunee heidän suhteellisen kiivas vauhtinsa myllyissä. Tämän käsittää parhaiten se, joka on kauan aikaa hevosella harjoitellut, käynyt läpi monet murroskaudet tyylinsä kehityksessä, ja tehnyt sinä aikana havaintoja itsestään. Meille ominaisesta irtonaisesta, urheilunomaisesta lihasten käytöstä hevosella johtuu se vaara, että tämä irtonaisuus siirtyy liiaksi jalkateriin ja polviin, jolloin niiden hallintaan tulee puutteita. On vaikea taito hevosvoimistelussa hallita sääret hyvin, ja säilyttää samalla vapaa ja jännittämätön tuntuma niissä ja lantiossa. Sveitsiläisten jalkojen hallinta on mallikelpoista, mutta tuo toinen puoli, lantion peräänantava joustavuus, jää liian vähäiseksi.

Sveitsiläisten rekkivoimistelussa pitäisi meikäläinen virheenä sitä, että se heilauksissa ja pyöräyksissä antavat selän taipua liian notkoksi. Varsinkin vastaotejättiläisten rekin päälle nousussa heidän selkänsä aivan letkahtaa kaarelle. Minusta se näyttää epäesteettiseltä, mutta sveitsiläiset eivät katsone sitä virheeksi, koska se esiintyi poikkeuksetta kaikilla heidän voimisteli-

Suuria tekijöitä. Vas. Primozic, Stukelj, ja Miez.

Mauri Nyberg leikkii hevosella.

joillaan. Renkailla Wilhelm Tellin kansalaiset eivät ole mitään ihmeellisiä, suomalaiset ovat heitä edellä selvästi. Nojapuilla lienemme samalla tasolla, ehkä vähän parempiakin, mutta hyppyjen lennokkuudessa häviämme taas jonkin verran.

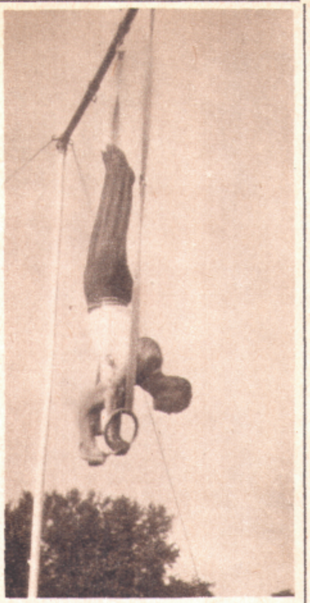
Yksityisistä voimistelijoista ei voi sanoa ketään ehdottomasti parhaaksi. Mietz, Hänggi, Mack ja Steinemann ovat heidän edustavimpia nimiään. Sellaisesta voimistelumaasta kuin Sveitsistä voi kyllä vuoden kuluessa nousta pinnalle aivan tuntematonkin tekijä, ja näyttää entisille mestareille »taivaan merkit». — Mietz on tuttu mies viime olympialaisten voittajana, samoin Hänggi hopeamitalin saajana ja hevoskilpailun voittajana. En usko, että he Los Angelesissa kykenevät samoihin saavutuksiin. Meillä on hevosella sellaisia »kemistejä» kuin Nyberg, Schabarin ja Hykkyrä, joista jokainen hyvin onnistuessaan voi panna Hänggiä päihin tämän spesialitelineellä. Saman kohtalon voi 3—4 meikäläistä järjestää Miezille tämän spesialialalla, rekkivoimistelussa. (Muistetaan ehkä, että Mietz voitti kultaa rekillä A:damissa.) Miksikä ei. Ovathan meikäläiset voimistelleet pikkupojasta asti, ja varmasti yhtä harkiten kuin ulkolaisetkin. Ja onhan suomalainen voimistelija- ja urheilija aines (mikä pohjimmaltaan merkitsee samaa) fysiikaltaan ja hermoiltaan yhtä hyvää tai parempaakin kuin muualla.

Sokolvoimistelua, joka on periytynyt etupäässä slaavilaisiin maihin Tsheckoslovakiaan ja Jugoslaviaan, on meillä omassa maassammekin nähty. Viipurin voimistelujuhlillahan kävi tsheckiläinen 8-miehinen joukkue tri Klingerin johdolla antamassa näytöksen sekä vapaa- että telineliikkeissä. Sama joukkue esiintyi muistaakseni paluumatkallaan Helsingissäkin. En senvuoksi ryhdykään kuvaamaan yleensä sokolvoimistelua, se olisi toivotonta näin suppeassa esityksessä. Muutamia sanoja kuitenkin mainitsen heidän yksityisistä voimistelijoistaan. Useimmat voimistelumiehet muistavat tsheckiläisen joukkueen pienimmän miehen Viipurin juhlilla v. 1927, kiharatukkaisen ja tanakan Vachan. Hän on sellainen voimatyyppi, spesialisti renkailla ja nojapuilla. Hän ei ollut mukana maailmanmest. kisoissa Pariisissa, mutta Klingerin sanojen mukaan kuuluu vielä olevan renmissä. Vacha oli tsheckien mukana sekä 1924 että 1928 olympialaisissa. 1928 hän vielä sai kultamitalin nojapuilla. Yhtä vanhoja veteraaneja ovat myös Supcik ja Tintera. Supcik tuli Pariisin olympialaisissa Stukeljin jälkeen toiseksi. Ei hän kuitenkaan enää ole sellaisessa kunnossa, ikää on jo yli 30 vuotta painamassa harteilla.

Pakarinen heittää jättiläistä.

Tshekkiläisten parhaat miehet Hudec (lausutaan Hudets) ja Gajdos edustavat paljon nuorempaa polvea. Gajdos on 26-, Hudec vain 23-vuotias. Hudec vanha tuttu meille, hänhän on minun kiistakumppanini maailmanmestaruuskilpailuista. (Kiistaa jatkuu vielä.) Tsheckit pitävät häntä parhaana miehenään, ja toivovat hänen vielä paljon edistyvän. Paras telineensä on renkaat, kuten odottaa sopiikin lyhyeltä, tanakalta, Vachan tyyppiseltä voimistelijalta. Helppohan hänen onkin renkaissa loistaa, kun ristiriipunnat ja vaa'at eivät paina sellaisilla voimilla mitään. Nojapuilla Hudecin liikehtimistä haittaa jonkin verran kankeus, mutta hänen yhdistelmänsä ovat aika onnistuneita ja ennenkaikkea vaikeita. Hevonen on toistaiseksi Hudecille kompastuskivenä, sakset menevät kankeasti, siirrot tuppaavat epäonnistumaan ja koko meininki on väkinäistä. Saa nähdä minkä verran hän kykenee talvessa tällä telineellä parantumaan. Jos hän saa hevosensa esim. rekin tasolle, on hän vaarallinen mies puolueettomallakin maaperällä, muutoin ei. Gajdos sijoittui m.mest. kilpailuissa kesällä kolmanneksi heti Hudecin jälkeen. Ei hän ole erikoinen tekijä millään telineellä, mutta tasaisuutensa sekä vapaaliikkeen, hyppyjen ja urheilun ansiosta pääsi hän niin korkealle. Gajdos opiskelee muuten voimistelunopettajaksi Prahan yliopistossa. Hudec on kauppa-apulainen. Tsheckien voimistelurintaman kärkijoukko tuntuu nykyään aika heikolta, kun entiset tekijät alkavat iän karttuessa kangistua ja vetäytyä syrjään.

Tshekkiläinen Tintera. Huom! Seisonta väärin käsin. Tshekkiläisten mielestä siinä ei ole mitään vikaa. Meillä sellainen ei kelpaa.

Jugoslavian voimistelu on samanlaista sokol-liikuntaa kuin tsheckienkin. Heidän parhaitten miestensä liikehtimisessä huomaa kuitenkin piirteitä, joiden perusteella panisin jugoslavialaisten suoritukset tsheckien vastaavien liikkeitten edelle. Niissä on hienostuneempi kokonaisleima, ja ne ovat tarkemmin jäsenneltyjä ja hallittuja. Panisin näkemäni perusteella tsheckien ja jugoslavien voimistelulle samanlaisen eron kuin on vain kynnetyn ja jo äestetyn pellon välillä. Ehkä tämä on Leon Stukeljin ansiota. Suomessakin tiedetään, miten perusteellisesti hiottu muotopuhtaus löi leimansa hänen liikehtimiseensä. Stukelj kykenee esim. renkailla suorittamaan liikkeen »paremmin kuin se on kirjoitettu», kuten eräs suomalainen voimistelija kerran sattuvasti sanoi. Renkaissahan suorituksen hy-

Tshekkiläinen Hudec, Savolaisen pahin vastustaja maailmanmestaruuskilpailuissa.

vyys riippuu suurimmaksi osaksi asentojen puhtaudesta. Ne Stukelj todella hallitsee rankaissa ihanteellisesti. Voimaahan hänellä on keveään ruumiiseensa sulloutuneena mahdottomasti. Liikepuhtauden suhteen Stukeljissa taas on paljon moitteen sijaa. Heilaukset käsille nojapuilla, jättiläiset rekissä, myllyt hevosella eivät mene herkästi vauhdilla kuten liikepuhtauden lait vaativat. Hän näyttää ohjaavan vauhtia sanoisinko hartioista, ja sen vuoksi heilaukset ja pyöräykset näyttävät tarkasti seuraavasta katselijasta usein luonnottomilta. Sekin on tosin makuasia. Huolimatta näistä pienistä puutteistaan ja 34 ikävuodestaan on Stukelj vielä laskettava aivan maailman parhaitten joukkoon kuuluvaksi.

Englannin mestari Whigtford.

Samaan luokkaan kuuluu hänen seuratoverinsa ja oppipoikansa Primozic, joka sai A:damin olympialaisissa saman pistemäärän Nybergin ja allekirjoittaneen kanssa, ja voitti maailmanmestaruuden v. 1930 Luxenburgissa. Nojapuut on Primozicin lempiteline, spesialitemppuina suorittaa hän ylävoltin taaksepäin vapaanojaan ja heti päälle alavoltin vapaanojaan. Ominaisia hänelle ovat myös »taiteilemiset» käännöksineen yhden aisan seisonnassa, niistä näkee, että tasapainoilu on hänelle helppoa. Renkailla suorittaa Primozic kaikenlaisia pikkutriksejä hyvin vauhdikkaasti. Kookkaana, yli 170 cm. pituisena voimistelijana hänen olisikin vaikeaa pärjätä vaaoilla ja punnerruksilla yksinomaan. Rekillä myös hänellä on joitain pieniä erikoisliikkeitä, m.m. alkuna heilausjännityksestä haarahyppy rekin yli, täyskääntyen ja jälleen rekkiin tarttuen. Hevosella ei hän ole mikään erikoinen, tekee tavalliset siirrot kyllä vauhdikkaasti ja joustavasti, mutta ei vaikuta aivan varmalta. Tasaisuutensa vuoksi Primozic vielä varmasti on monelle kova pähkinä purtavaksi. Hänellä ei oikeastaan ole yhtään heikkoa telinettä, ja mikä parasta, hänen liikkumistapansa on luonnollista, vauhdikasta, yhdistelmät vaikuttavia ja maukkaasti tyyliteltyjä.

Kun Parisissa olimme harjoittelemassa, ja katselimme juuri Primozicin liikehtimistä nojapuilla, tuli Stukelj luokseni, viittasi Primoziciin ja sanoi: »Hän suorittaa ihanasti, eikö totta?» Olin aivan samaa mieltä Stukeljin kanssa, ja olen yhä edelleenkin. Pidän Primozicin suoritustapaa parempana kuin kenenkään muun näkemäni ulkolaisen voimistelijan. Miksi hän ei sitten ole tähän mennessä paremmin onnistunut kilpailuissa maailmanmestaruusvoittoon lukuunottamatta? Ehkäpä hän ei ole niin varma hermoiltaan, että tiukassa, 10 liikettä käsittävässä kilpailussa kykenisi viemään koko ohjelman kommelluksitta läpi. Voimistelukilpailut ovat nykyään niin tasaväkisiä yhteenottoja, ettei saa yhdelläkään telineellä sattua huomattavampaa haaveria, jos mieli päästä voittajaksi. Siis ennenkaikkea hermot täytyy kilpavoimistelijalla olla kunnossa, joustavat, mutta pettämättömät.

Olen tässä ehkä liiankin laajasti koettanut kuvata Euroopan voimistelijoitten valiojoukkoa, jättäen tosin meille vähemmän mielenkiintoiset Luxemburgin, Belgian, Hollannin ynnä Skandinavian maat syrjään. Saksan kanssa ei meillä, eikä juuri muillakaan voimistelumailla ole ollut paljon kosketusta viime aikoina. Näkemäni ja kuulemani perusteella voin otaksua, etteivät Saksan voimistelijat mitään ilmiöitä ole, sen parempia kuin muutkaan. Päinvastoin kuin meillä eräissä piireissä tahdotaan luulotella. — Millaiset mahdollisuudet meidän parhaillamme olisi edelläkuvattuja maansa valioita vastaan kilpaillessaan? Millaisin toivein Suomen 5-miehinen olymp. joukkue voisi asettua edellämainittujen voimistelumaiden kanssa kilpasille? Mielenkiintoista olisi tehdä tuollainen vertailu näin olympialaisten aattovuonna, etenkin kun meikäläisten voimistelijain Los Angelesiin lähettämisestä nykyään paljon keskustellaan. Niin edullista kuin tuollainen vertailu meille, etenkin joukkueena olisikin, jätän sen aktiivimiehenä kuitenkin tässä tekemättä.

Primozic renkailla maailmanmestaruuskilpailuissa Pariisissa varhaisena heinäkuun aamuna. Selin katsojaan Stukelj menossa suoritus-paikalle.

Maisteri Eskon Jouluriista

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *KALERVO REPONEN.*

Vaikkakin maisteri Eskon ensimmäinen sorsajahti oli päättynyt verraten köyhästi, tuloksenahan oli ollut yksi päättömäksi parillakymmenellä laukauksella ammuttu sorsankuva, nyrkinkokoinen oikea sorsanpoikanen, kastuneet vaatteet ja niihin metsässä mättäällä kuivatettaessa saadut parisataa keltiäistä, hänessä oli kuitenkin niin paljon suomalaista, ettei hän voinut uskoa Dianan aina ja ylenaikaa häntä hylkivän.

Kului sittenkin nelisen kuukautta, ennenkuin hän uskaltautui uudelle retkelle. Ja sille hän lähti aivan yksin, virkkamatta mitään edes rouvalleen, joka oli alkanut elokuun puolivälistä saakka ostaa torilta sekä vesi- että muita lintuja. Senvuoksi nimittäin, ettei maisteri joutuisi kiusaukseen lähteä tavoittelemaan kuitenkin saavuttamattomia metsästysennätyksiä ja uimaan kilpaa lahojen kanoottien kanssa vaatteet päällä.

Maisteri ei halunnut enää edes opettaja Kettusen suosittelemaa kuuromykkä Piitulaistakaan mukaansa. Vaikka näet kuuro ei kuule eikä mykkä osaa suusanallisesti tehdä selkoa asioista, niin kuuromykkä näkee sitäkin paremmin eikä kai Piitulainen kuuromykkäkoulun viimeisellä luokalla olevana oppilaana luultavasti voisi olla tekemättä sormikielellään selvää opettajalleen niistä ilmiömäisistä yllätyksistä, joita voisi mahdollisesti sattua. Kuten kai oli menetellyt viimeksikin, Kettusen myhäilyistä päättäen.

Maisteri oli edelleenkin vakuutettu siitä, että linnustus oli pysyvä hänen erikoisalanaan. Varsinkin kun rouva ei ehdolla millään antanut maisterin hankkia itselleen ajokoiraa. Vesilintujen ammuntaanhan oli aina mahdollisuuksia ilman koiraakin. Ja niinikään hän oli kuullut klubilla, että teerejä saattoi talven tultua päästä lumipuvussa niin lähelle, että niitä ei ollut taito eikä mikään pudottaa kymmenkunnan kappaletta päivässä, kuten klubitoverit olivat tehneet harva se kerta. Turhahan silloin oli lähteä kuville, siinä tapauksessahan olisi pitänyt olla todistaja mukana, mieluimmin sokea kuuromykkä. Mutta kun sellainen ei olisi kuitenkaan nähnyt ajaa lintuja eikä kuullut komentosanoja, niin mitäpä hyötyä sellaisestakaan olisi ollut.

Maisterin onnistui puikahtaa ulos vähäisintäkään huomiota herättämättä. Jo aamuyöstä hän oli taittanut haulikkonsa, käärinyt sen pakettiin, kätkenyt repun, panosvyön ja lumipuvun, jonka oli kaikessa salaisuudessa itse valmistanut vanhasta yöpaidasta ja eräistä avarimmista valkoisista nimettömistään, puoliturkkinsa alle ja sikäli paineli nyt joulukuisena lupapäivän aamuna muina miehinä pitkin Savilahden kaupungin katuja kohti kaupungin itäpuolella olevan Tanakkalan kartanon metsiä, joista oli saanut luvan metsästää, mikäli vain henki päälle tulisi.

Muuan tuttu konstaapeli tervehti häntä, ja kun maisteri tahtoi varmistaa retkensä sekä selittää varhaisen liikehtimisensä, hän miehen kummastuneeseen katseeseen vastasi ikäänkuin hieman syyllisenä:

— . . . tuo joululomakin, paras metsästysaika, niin pitää viedä haulikko Kaivomäen sepälle tarkistettavaksi . . .

Johon konstaapeli kohteliaasti myötäili käsi lakin laidassa.

Puolen tunnin kuluttua maisteri saapui metsään, jonka varvusto oli edellisenä yönä sataneen ensi lumen peitossa. Hän pysähtyi tuokioksi, kuunteli, vetäytyi sitten lähimmän katajapensaan suojaan, veti lumipuvun ylleen, piilotti turkkinsa pensaan juurelle, laittoi haulikkonsa kuntoon ja alkoi hiiviskellen uppoutua syvemmälle metsään.

Parinkymmenen minuutin kuluttua hän tuli suurehkon aukeaman reunaan, jonka etelälaitaa reunusti koivikko. Samassa aurinko nousi, ja sen häikäisevien säteiden pyyhkäistessä kaikkein korkeimman koivun alastonta latvaa oli maisteri havaitsevinaan siellä kaksi epäilyttävää mustaa täplää. Sukeltautuen uudelleen koivikon suojaan hän alkoi sydän takoen ja rinta huokuen hiipiä niitä kohti.

Luottaen enemmän lumipukuunsa kuin ampumataitoonsa ja likinäköisiin silmiinsä, hän päätti ryömiä niin lähelle kuin mah-

dollista. Päästyään noin viidentoista metrin päähän ja vakuuttauduttuaan lumipukunsa erinomaisuudesta, joka seikka tuotti hänelle kuvaamatonta nautintoa, hän otti silmälasinsa esille. Kuivattuaan ne ja asetettuaan ne huolellisesti nenälleen hän otti varmuuden vuoksi alimman linnuista jyvälle ja painoi liipasinta.

Lintu ei pudonnut, mutta ei onneksi myöskään kohonnut siivilleen, joten maisteri kiireesti pamautti uudestaan.

Mutta tulos jäi yhtä pyöreäksi nollaksi kuin äskenkin. Laukauksista huolimatta ei kumpikaan lintu värähtänytkään.

— Diabolo! — jupisi maisteri itsekseen. — Nepä vasta urhoja!

Ja hän alkoi työntää uusia panoksia piippuihin. Hermostuneisuudessaan hän tipahdutti toisen lumihankeen, mutta kun muisti, että hänellä niitä oli mukana kaksi tusinaa, ei hän viitsinyt ryhtyä sitä etsimään, vaan alkoi kaivaa yöpaitansa alla olevasta panosvyöstä uusia esille. Lopulta saikin sekä kylmyyden että jännityksen värisyttämistä käsistään pujotetuksi toisenkin piipun latauksen.

Mutta sitten tuli taas yllätys. Juuri kun hän oli kohottamaisillaan aseen kohti otuksia, kuului hänen takaansa ääni:

— Elekeehän viihtikee särkee köyhän miehen ainuita kuvia!

Maisteri hätkähti ja nousi ylös kykenemättä virkkamaan kotvaseen mitään.

— Tu . . . tuota, ni . . . niinkö? — hän alkoi änkyttää. — Minä kun olen vähän likinäköinen, ni . . . niin taisi tapahtua erehdys. Mutta kyllähän tästä selvitään . . .

Miehen oli vaikea pidättää nauruaan.

— Kyllä . . . kyllä se kai onkin viisainta, kun menette kotiinne selvittäytymään. Mikä p:u teihin on mennyt, kun aivan kelteisillänne ryömitte talvisessa metsässä? Minä voin kyllä ottaa naukun tai kaksi tai useampiakin, mutta hitto vieköön, en minä sentään alushousuisillani . . . he-he-hee . . .!

Maisteri antoi miehen jäädä luuloihinsa, tyrkkäsi setelin hänen käteensä ja katosi viidakkoon.

Löydettyään melkoisesti harhailtuaan puolentoista tunnin kuluttua sen katajapensaan, jonka juurelle oli turkkinsa kätkenyt, hän ryhdittömänä ja aika lailla vanhentuneena kääriytyi samaan asuun, missä oli metsään saapunutkin ja alkoi paarustaa hovin pohjoispuolitse kohti kaupunkia.

Tällä taholla oli parin kivenheiton läpimittainen lampi, joka ei vielä ollut jäätynyt, kun syyspuoli oli ollut tavattoman leutoa.

Synkissä mietteissä vaeltava maisteri loi tuikean katseen tuohon lumisten peltojen ympäröimään tuonentummaan lammikkoon, joka kaikessa viattomuudessaan tuntui ikäänkuin vertauskuvallisrunollisesti esittävän hänen toivottomaan pimeyteen vajonnutta metsämiessieluaan.

Seuraavassa sekunnissa kuitenkin yht'äkkiä metsästyksen ikiarmollinen, vaikkakin oikutteleva jumalatar, kohotti hänen epätoivoon suistuneen sielunsa mitä loistavimpaan kirkkauteen.

Sillä katso: aivan maan ja veden rajasta keksi hänen haukankatseensa komeimman hanhen, minkä hän milloinkaan oli elävänä kuolleena tai täytettynä nähnyt.

— Anser fabalis, gracias a Dios! — jupisi hän haltioissaan kiittäen ensi kiireessä espanjaksi Jumalaa ja kontaten sitten ihastuksen kylmien väreiden risteillessä pitkin hänen selkäänsä lähimmän ladon taakse. Vedettyään siellä vielä kerran lumipuvun ylleen hän sitten ryhtyi ryömimään kohti lintua, jonka kaataminen epäilemättä tulisi sekä koko klubilla että kaupungissa antamaan hänelle Suurriistan Kaatajan häikäisevän arvonimen.

Mitä lähemmä hanhea hän pääsi, sitä korkeammat käsitykset hän sai sekä lumipuvustaan että hiipimistaidostaan kuin myös ensi kerran tarkkanäköisyydestään. SILLÄ TÄMÄ LINTU OLI VARMASTI ELÄVÄ, KOSKAPA SE HILJALLEEN UI EDESTAKAISIN, VIELÄPÄ SILLOIN TÄLLÖIN KOUKKASI JOTAKIN NOKALLAAN POHJASTAKIN.

Maisterilla ei ollut luonnollisestikaan kokemusta hanhien höyhenpeitteen paksuudesta, mutta kun hän joka tapauksessa oli varma siitä, että se oli tiiviimpi kuin sorsien tai teerien, hän mateli varmuuden vuoksi kymmenen metrin päähän. Ja sitten hän laukaisi molemmat piiput yht'aikaa, sillä nyt ei sopinut jättää mitään sattuman tai katumisen varaan.

On turhaa yrittää kuvailla maisterin riemua, kun hän näki linnun kellahtavan nurin kuin salaman satuttamana, senjälkeen kerran lyövän vettä siivillään ja jäävän sitten liikkumattomana lepäämään veden pinnalle.

— Gracias a Diana! — pulpahti esiin hänen kiitollisesta sielustaan, kun hän juosten syöksyi lampeen välittämättä vähääkään siitä, että vesi tunkeutui saappaiden suusta sisään.

Lasketellen sekä latinan että espanjan kielisiä lauseita hän hurmioituneena kiiti ladon luo, veti turkin ylleen, asetti hanhen reppuun niin, että sen pää ja suurin osa kaulasta oli näkyvissä, heitti sen sitten olalleen, pyssyn toiselle ja alkoi onnesta juopuneena astella kohti kaupunkia.

Päästyään kaupungin laitaan hän muutamasta kaupasta soitti itselleen ajurin, jonka käski käymäjalkaa kaarrostella pääkatuja myöten kotiinsa.

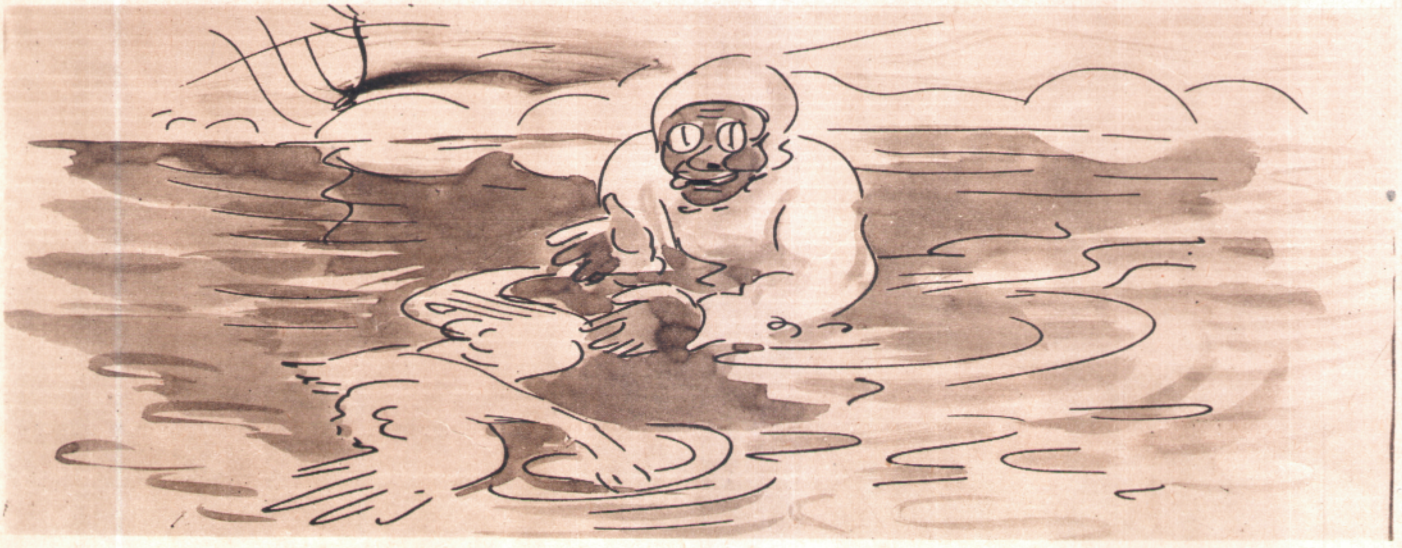
Hänellä oli edelleen hyvä onni. Vastaan tuli tuttava silloin, toinen tällöin, ja joka-ainoalle muisti maisteri vastata:

— Terve vain, hyvää kuuluu! *Anser fabalis* . . . oikea o m a a m p u m a n i v i l l i h a n h i . . . m i k ä i h a n a j o u l u - p a i s t i!

Ja kaikki meni oivallisesti iltaan saakka, jolloin Tanakkalan kartanon pehtoori toi enemmän kuin melkoisen laskun maisterille hovin komeimman kesyhanhen ampumisesta.

Mitä kieltä maisteri pehtoorille puhui, sitä emme varmasti voi sanoa, mutta arvelemme sen olleen tällä kertaa suomea, kun tietääksemme ei missään muussa kielessä ole kyllin voimaperäisiä sanoja sellaiseen tilanteeseen.

Ja siihen karskiin lauseryöppyyn päättyi maisteri Eskon jouluriistametsästysretki.

HEVOSIA, PUNTIA JA NAISIA.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti ja valokuvasi *JORMA POHJANPALO.*

Vas.: Uljas voittaja ja silkkipuseroinen jockey.

Brittiläiset kautta maailman ovat auttamattomasti hullaantuneet hevoskilpailuihin ja vedonlyöntiin, eivätkä australialaisetkaan tee siinä suhteessa pienintäkään poikkeusta. Vedonlyönti on mennyt heidän vereensä, siitä on aikojen kuluessa kehittynyt oikea kansallisharrastus, joka käsittää kaikki kansankerrokset, köyhät ja rikkaat, sällimiehestä lammaskuninkaaseen ja kenraalikuvernööriin saakka.

Hevoskilpailuja eli *races* pidetään kaikissa vähänkin merkittävimmissä paikoissa ympäri maata ja niin usein kuin suinkin mahdollista. Nyttemmin, huonon ajan koitettua, on valtiovallan ollut pakko eräissä valtioissa supistaa niiden lukumäärää (laiskottelijoiden ja tyhjäntoimittajien, joita useat vedonlyöjät eli *gamblers* ovat, kauhuksi) ja korottaa veroa. Siitäkös yhteinen kansa on ollut aivan hirmuissaan. Mikä barbaariteko! Alentaa korkeata hevoskulttuuria!

Australian huomattavin kilpa-ajo on traditionelli »Melbourne Cup», joka suoritetaan vuosittain Melbournessa marraskuun ensimmäisenä tiistaina, satoi sitten taikka paistoi. Sinne virtaa kansaa erikoisjunilla, autoilla, busseilla, jopa lentokoneilla maan kaikilta ääriltä, ja kauempaakin — aina Uudesta Seelannista saakka.

Minuun ei vielä tuo hulluudenpuuska tarttunut, vaan pysyin alallani ja tyydyin paikallisiin Sydneyn kilpailuihin, jotka nekin ovat kirkkaita tähtiä ratsastuskilpailujen epäyakaisella taivaalla, Vai mitä arvellaan esim. viimevuotisista suurista pääsiäisajoista. joita 70 000 ihmistä seurasi henki kurkussa? Sinne minunkin täytyi puolittain vasten tahtoani mennä, täyttääkseni aukon sivistyksessäni ja päästäkseni rauhaan alituisilta kyselyiltä. On muuten väärin, suorastaan synti, sanoa: mennä *katsomaan* kilpa-ajoja, sillä ei suinkaan ainakaan kukaan australialainen mene kilpa-ajoihin ensi sijassa näkemisen takia, vaan lyödäkseen hurjasti vetoa — minkä kukkaro kestää, ja saadakseen kokea välttämätöntä sensatiota ja hermojännitystä.

Päästyäni vihdoinkin kilpailuradalle valtavan ihmismeren läpi ja lunastettuani karvain mielin huippukalliin pääsylipun (on sekin hommaa, kun pitää maksaa siitä, että pääsee menettämään rahaa!) menin ensi töikseni katsomaan pilttuissa hermostuneesti liikehtiviä jalomuotoisia hevosia, jotka olivat tietysti ankaran silmälläpidon ja vartioinnin alaisina. Kyllä kannattaakin, sillä nämä uljaat hevoset, joille virittäisin ylistyshymnin, jos minulla olisi edes hiukkasenkaan Runebergin taipumuksia, edustavat päätähuimaavaa omaisuutta. Niiden menestymisestä tai epäonnistumisestahan riippuu kymmenien, jopa satojen miljoonien markkojen kiertokulun suunta.

Totalisaattorissa, joka on viranomaisten kontrolloima, lyövät yleensä vetoa vähävaraisemmat ja varovaisemmat. Siinä on näet useampia voitonmahdollisuuksia, joskin summat ovat vaatimattomampia. Vedonlyöttäjät eli *bookmaker*it, joitten enemmistö näyttää polveutuvan suoraan Abrahamista, pitävät korvia särkevää huutoa omalla tontillaan ja houkuttelevat tarjouksillaan. Ja miks'eikäs, jos sattuu voittamaan. Kyllähän siinä puntia karttuu. Mutta useimmiten sitä ihminen tietenkin häviää, sillä nämä tarkkasilmäiset ja -vaistoiset miehet maksavat ainoastaan voittaneesta hevosesta. Ja onhan selvää, että he noteeraavat yleiset suosikit

Onnelliset voittajat nostamassa osuuksiaan.

Neiti harkitsee vedonlyöntimahdollisuuksia ja näyttää samalla itseään yhteiselle kansalle.

hyvin alhaiseen kurssiin. Muuten he olisivat äkisti konkurssin ja itsemurhan partaalla.

Muuan tuttavani löi kerran erään tuntemattoman hevosen puolesta, josta bookmaker tarjosi 150 yhtä puntaa vastaan. Tämä polle sattuikin sellaiselle juoksutuulelle, että voitti, jolloin tuttavani korjasi hyvät rahat. Mutta tällainen helposti ansaittu raha menee myös tavallisesti sen tien, ja niin kävi tässäkin tapauksessa, joten siitä ei koitunut pitkäaikaista iloa.

Kun kansa on tarpeekseen arvaillut, lyönyt vetoja ja vahvistanut itseään aineilla, jotka ovat *tabu* tässä maassa, työntäytyy se paikoilleen odottaen jännityksellä kellon kumahdusta. Nyt on käsillä se *great moment.*

Klung. Huuuuuu! Startti.

Sydney Cup päivä. Randwickin kenttä ja parvekkeet ovat mustanaan yleisöä.

Nyt se alkoi. Yleisö lämpenee ja innostuu. Humina käy 70 000 katsojan parissa. Kukin koettaa seurata silmät napilla tai kiikarin avulla suosikkihevosensa juoksua, mikäli se on mahdollista tuossa kovassa menossa ja rykelmässä. Hevoset kiitävät kaulat pitkällä ja heiveröiset kilparatsastajat eli *jockeyt* hoputtavat niitä parhaansa mukaan yhä kiivaampaan menoon. Aivan ratsastajain kintereillä seuraa toista rataa pitkin ambulanssiauto, joka on silloin tällöin varsin tarpeellinen samarialainen.

Ei ole enää pitkä taival päätepylvääseen. Huuto yltyy. Kuvaamaton kohu käy lainehtivassa ja huitovassa yleisömeressä. Se on kuin omituisen raivon vallassa ja käyttäytyy sen mukaisesti. Ensikertalainen varmaan säikähtäisi.

Sekä hevoset että jockeyt yrittävät parastaan. Vain silmänräpäys ja maali. Jännitys on lauennut.

Mutta missä ihmeessä ovat suosikkihevoset? Mikä on tuo outo voittaja, numero nelonen? Ohjelmavihko toteaa 200 punnan arvoisen »Sydney Cupin» ja 6 000 punnan palkinnon odottamattomaksi voittajaksi nelivuotiaan Crusiksen. Se selviytyi 2 mailin pituisesta matkastaan 3 min. 23 ¼ sek. Mikä pettymys useimmille vedonlyöjille ja mikä riemu käyränenäisille bookmakereille.

Puntia soluu bookmakerin avaraan laukkuun.

Kenraalikuvernöörin puoliso ojentaa maljan säteilevän onnelliselle hevosen omistajalle, päivän suurelle sankarille, jonka samaten kuin hevosen osakkeet nyt nopeasti nousivat. Miehestä tuli merkittävä »sporttimies» yhdellä iskulla. Kameramiehet ja haastattelijat piirittivät hänet tuossa tuokiossa.

Noin puolen tunnin kuluttua alkaa uusi kilpa-ajo, ja samat tapahtumat toistuvat vanhaan malliin. Yhtenä iltapäivänä suoritetaan tavallisesti 5—6 kilpa-ajoa, jotka kukin kestävät vain muutaman minuutin. Itse ajoissa ei siis sinänsä ole paljonkaan nähtävää. Vedonlyönti se on, joka vetää ja hurmaa. Jos se poistettaisiin, saisi Randwickin samaten kuin kaikkien ratojen portit huoletta sulkea, vaikkapa kaksinkertaisella varmuuslukolla.

Naisväkeä — sekä nuorta että pitemmälle iässä edistynyttä — on kilpa-ajoissa tietenkin leegioittain läsnä. He huolehtivat asian niin sanotusta riikinkukkopuolesta, mutta lyövät myös kykynsä mukaan mahdollisimman tyhmiä vetoja, varsinkin jos heillä on miespuolisia avustajia mukanaan. Kavaljeereillä on erinomainen tilaisuus miellyttää naisväkeä, lunastamalla pääsy- ja vetoliput ja tarjoamalla virvokkeet. Jos sitten tulee häviö, jota yleensä ei tarvitse epäillä, on asia sitä myöten selvä. Siitä ei puhuta sen enempää. Jos taasen sattuisi voittamaan, on asia silloinkin täysin selvä. Raha soluu luontevasti ja luonnostaan lankeavana seikkana daamin käsilaukkuun, jonka jälkeen tämä toteaa viehkeästi hymyillen, että sattuipas kerrankin. Täytyy koettaa uudestaan, kun on näin hyvä onni.

Naisista riittäisi muuten pitkälti juttuamista. Hehän saapuvat kilpa-ajoihin parhaimmissa puvuissaan, koruissaan ja hepenissään, kilpaillen keskenään kuosissa, aistikkuudessa ja koreudessa. Jo moniaita viikkoja ennen suurajoja ryhtyvät he hankkimaan ja valmistamaan uusia kalliita pukuja, viittoja, hattuja, silkkisukkia, käsilaukkuja yms., ollakseen sitten, kun suuri hetki koittaa, mahdollisimman *chic* ja *up-to-date.* He kuluttavat vaatetukseensa, niin vähäistä ja lyhyttä kuin se monella lieneekin, uskomattoman suuria summia. Mutta eikö olekin vanha totuus, että mitä kauemmin nainen pukeutuu ja mitä vähemmän hän saa ylleen, sitä enemmän se maksaa.

On selvää, että naiset esittelevät itseään kaikelle kansalle, ollakseen yleisen mielenkiinnon ja ihailun kohteena. Ja todellakin: kun kaunis australiatar, jollaisia on runsaasti, on aistikkaasti vaatetettu, niin kelpaapa häntä katsella. Kameramiehet ja reportterit pitävät huolen asianomaisesta imartelusta lehdissään, joissa kilpailuselostukset nielevät aina palsta-, jopa sivumääriä.

Muuan vedonlyönnin jälkeen myrtynyt ja murtunut mies lausui kerran, että naisilla ja hevosilla on hyvä olo Australiassa. Niistä molemmista pidetään hyvää huolta. Mikäli hevoskilpailut ovat jonkinlaisena todistuksena siitä, pitävät nämä sanat kyllä paikkansa.

Jännitys korkealla: ratsastajat lähestyvät maalia.

Eestin ja Suomen voimistelulaitosten opettajia ja oppilaita veneretkellä Emajoella. Taustalla Tarton yliopistokaupunki.

VOIMISTELIJAT „SUOMEN SILTAA" REKENTAMASSA.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *HEIKKI ARPIAINEN.*

Muihin liikuntakasvatuksen aloihin verrattuna on suomalaisella miesvoimistelulla ollut suhteellisen vähän tilaisuutta päästä kosketuksiin muiden maiden voimisteluharrastusten kanssa. Tämä on sitäkin valitettavampaa, kun ottaa huomioon sen korkean tason, jolla varsinkin taitovoimistelumme ensimmäiset miehet ovat. Sitä suurempi merkitys olikin sen vuoksi sillä näytösmatkalla, jonka Helsingin Yliopiston Voimistelulaitoksen miesoppilaiden valiojoukko johtajansa, tri *Kalle Rikalan* johtamana teki viime toukokuussa lahdentakaisen veljeskansamme luokse.

Vaikka tämä matka oli laatuaan ensimmäinen mainitun laitoksen tekemistä, eivät Suomen akateemiset voimistelijat silloin kuitenkaan ensimmäistä kertaa vierailleet edustamansa liikuntamuodon merkeissä eteläisessä naapurimaassa. Sillä jo niin varhain kuin v. 1909 teki eräs vanhimmista voimisteluseuroistamme, monet kovat kokenut ja monet kunniakkaat laakerit niittänyt Ylioppilasvoimistelijat (Y. V.) nykyisen tarkastaja *Arvo Vartian* johtamana näytösmatkan Viroon. Juhannusaaton aamuna lähti 13-miehinen joukko Helsingin rannasta Suomenlahden yli Tallinnaan ja sieltä edelleen Tarttoon, jossa annettiin ensimmäinen näytös. Paluumatkalla esiinnyttiin pääkaupungissa kaksi eri kertaa ja oli menestys täällä niinkuin edellisessä paikassakin suuri. Virolaiset lehdet antoivat erittäin kiittäviä, mutta samalla asiallisia lausuntoja suomalaisten esittämästä voimistelusta. Niinpä kirjoitti tarttolainen »Postimees»: »Sauvaliikkeet olivat kauniit, kaikille voimien mukaiset ja hyvin esitetyt — lukuunottamatta muutamia hairahduksia yksityisissä, jotka ovat pantavat matkarasitusten laskuun. Kaikkein miellyttävin numero sen illan ohjelmassa.» Todettuaan suomalaisten sopusuhtaisen ruumiinrakenteen, joka johtui vartalon jokapuolista kehitystä edistävästä voimistelumetodista jatkoi »Wirulane»: »Miellyttävimpänä numerona oli voimistelu telineillä, joka tapahtui moitteettoman puhtaasti, kevyesti ja sulavasti. Sauvaliikkeistä kävi selville, kuinka hyvin ne edistävät ruumiin notkeutta. Voimistelijain voima ilmeni nimenomaan rekkiharjoituksissa ja toinen toistaan käsillä pitelemisessä. Yleisöä näkyi lisäksi hyvin miellyttävän hyppy pitkittäin yli »hevosen». Katselijat ottivat kaikki numerot vastaan innokkailla suosionosoituksilla, jotka eivät lopulta tahtoneet vaieta. Moneen kertaan täytyi suomalaisten vieraiden ja heidän johtajansa ilmestyä näyttämölle.»

Toisen kerran esiintyi Y. V. eestiläisille heimoveljille v. 1913 joulukuussa, eikä menestys jäänyt tällöin yhtään jäljelle ensimmäisestä. Matka tehtiin tällä kertaa maitse Suomenlahden ympäri ja kuului joukkoon lehtori *Kl. U. Suomelan* johtamien voimistelijoiden lisäksi myös ylioppilaslaulajia, joten se oli samalla sekä näytös- että konserttimatka. Ensimmäinen esiintyminen oman maan rajojen ulkopuolella tapahtui muistorikkaassa Narvassa. Kuvaavana seikkana senaikaisille oloille mainittakoon, että täällä saatiin venäläisen virkavallan lupa näytöksen antamiseen vain siinä tapauksessa, että esiinnyttiin kokonaan »yksityisinä taiteilijoina» minkään edistysseuran kassaa kartuttamatta. Sitten seurasivat näytökset Valkissa ja Tartossa, jossa viimeksi mainitussa paikassa menestys oli suurin ja yleisö suorastaan haltioitunutta. Viimeksi esiinnyttiin Tallinnassa, josta palattiin lahden yli takaisin kotimaahan.

Näiden ensimmäisten matkojen jälkeen ovat molempien veljesmaiden olot täydellisesti muuttuneet, niin että voimistelunkin alalla tapahtuva lähentyminen on saanut aivan toisen merkityksen. Kun Viron korkeimman liikuntakasvatusopin oppilaat olivat esiintyneet sekä naisten että miesten suurilla voimistelujuhlillamme, oli Helsingin Yliopiston Voimistelulaitoksella täysi syy omasta puolestaan käydä naapurissa vieraisilla ja siten lujittaa entisiä ja solmia uusia suhteita saman alan edustajiin heimokansamme keskuudessa.

»Nordlandin» irtautuessa Helsingin rannasta toukokuun 2. p:nä olivat sen partaat valkoisenaan ylioppilaslakeista, sillä paitsi voimistelulaitoksen näytösjoukkuetta matkusti samalla myös »Ylioppilaskunnan Soittajat» konserttimatkalle Baltian maihin. Voimistelijoita oli johtajan, tri Rikalan lisäksi 12 miestä sekä ainoana »kukkana nokkosten seassa» voim. opettajatar *Margit Ståhle*, joka huolehti sovittamansa musiikin esittämisestä. Tallinnan satamassa oli Viron Voimistelunopettajayhdistyksen, »Eesti Võimlemise Õpetajate Seltsin» johtokunta kokonaisuudessaan vastassa. Heidän vieraanvaraisuuttaan saimmekin koko Tallinnassa olomme ajan nauttia, mistä kaikesta ja varsinkin mainitun

Tarton voimistelulaitoksen oppilaiden voimistelua.

tiin ensimmäisiä tuttavuuksia heimoveljien ja tietenkin ja ennen kaikkea -sisarien kanssa, lähdettiin isäntäväkemme opastamana tutustumaan tämän muistorikkaan »Emajoen Ateenan» nähtävyyksiin sekä tehtiin lyhyt huvimatka suurella moottoriveneellä kevättulvaista Emajokea myöten.

Illalla oli sitten voimistelulaitoksen avarassa salissa näytös, joka sujui suunnilleen samoin kuin edellisenä iltana Tallinnassa. Sen päätyttyä kiitti laitoksen johtaja tri *Jürgens* suomalaisia heimoveljiä vierailusta antaen muistoksi komean nahkakansiin sidotun albumin, joka sisälsi kuvia laitoksesta ja sen toiminnasta. Tämä opisto,

yhdistyksen puheenjohtajan *Resev-Reselin* vilkkaasta ja hyväntuulisesta olemuksesta saimme mitä mieluisimman muiston. Käytyämme nopeasti majapaikassamme Eestin Punaisen Ristin talossa ja toimitettuamme kaupungilla vähän asioita — joista magneesin osto epäilemättä oli tärkeimpiä, sillä tämä köykäinen mutta voimistelijoille sitä tärkeämpi aine oli unohtunut kotiin — olikin lähdettävä näytöspaikalle erääseen poikakimnaasiin.

Ohjelman ensimmäisen osan muodostivat vapaaliikkeet, jotka — hyppyliikettä lukuunottamatta — suoritettiin pianomusiikin säestämänä ja tuntui yleisö olleen sekä niiden kokoonpanoon että suoritukseen vilkkaasta »käteplaginast» päättäen erittäin mieltynyt. Sen jälkeen seurasivat telineliikkeet muassamme tuomilla rekillä ja hevosella, joilla parhaitten miestemme esitykset saivat veljeskansan kämmenet kuumenemaan. Kun *Heikki Savolainen*, jonka maine näkyi jo etukäteen olevan eestiläisten tiedossa, teki rekillä eli »kangil», kuten eestiläiset sanovat, vauhdikkaan liikkeensä jälkeen tavallistakin lennokkaamman taittohypyn vastajättiläisestä tai kun *Uosikkinen* lopetti hevosliikkeen loistavaan »amerikkalaiseen», ei yleisön ihastuksella tuntunut olevan rajoja. Telineliikkeet päättyivät poikittaisen hevosen yli suoritetulla urho- ja varashypyllä, minkä jälkeen tehtiin vielä pari vapaaliikettä sekä lopuksi neljän miehen heittämä kokovoltti taaksepäin. — Ohjelman toisen osan muodostivat tallinnalaisten koulujen pallopeliesitykset. Nämä pelit, sekä kori- että verkkopallo, jotka ovat Virossa hyvin suosittuja, antavat monipuolista liikuntaa ja ansaitsisivat sen vuoksi päästä meikäläisessäkin kouluvoimistelussa yleisempään käytäntöön.

Seuraavana aamuna oli jo varhain laittauduttava matkaan, sillä klo 9 lähti juna kohti Tarton vanhaa yliopistokaupunkia, jossa samana iltana oli annettava toinen näytös. Täällä oli vastaanotto, jos mahdollista, vieläkin sydämellisempää. Tarton Yliopiston Voimistelulaitoksen »Tartu Ülikooli Kehalise Kasvatuse Instituutin» nuorekas opettaja *A. Kalamees* sekä joukko oppilaita oli toivottamassa vieraansa tervetulleiksi tavalla, johon vain virolainen suomalaista kohtaan pystyy. Kun oli huuhdottu matkan pölyt pois laitoksen suihkuhuoneessa ja nautittu ylioppilastalossa yhteinen päivällinen, jonka kuluessa teh-

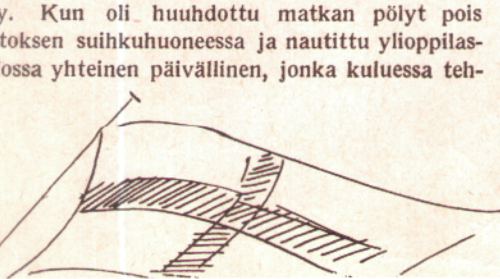
jonka tilava ja kaikin puolin ajanmukainen rakennus valmistui vasta 3 vuotta sitten ja joka tänä keväänä päästi ensimmäiset kurssinsa suorittaneet voimistelunopettajat suojistaan, kuvastaa hyvin kouraantuntuvalla tavalla sitä voimaperäistä ja monipuolista työtä, jota Eestissä liikuntakasvatuksenkin alalla tehdään.

Näytöksen jälkeen jatkui toverillista yhdessäoloa isäntäväkemme tarjoamine illallisineen ylioppilastalossa, jossa reippaita ylioppilaslauluja laulettaessa ja husaarisoittokunnan raikuvien sävelten tahdissa tanssittaessa kului aika nopeasti aamutunneille saakka, jolloin oli lähdettävä paluumatkalle pohjoista kohti, Tallinnan kautta takaisin kotimaahan.

Niin paljon kuin puhutaankin Viron ja Suomen kansojen sukulaisuudesta, tahtoo se usein, varsinkin mitä meihin jäykkiin suomalaisiin tulee, jäädä vain pelkäksi historialliseksi tietoisuudeksi. Mutta kun joutuu, niinkuin tälläkin matkalla mukana olleet voimistelijat, omakohtaisesti kokemaan eteläisten heimoveljien välitöntä ja kaikesta teennäisyydestä vapaata ystävällisyyttä ja suurenmoista vieraanvaraisuutta, ei voi olla tulematta vakuutetuksi siitä, että »heimorakkaus» ja »Suomen silta» eivät ole vain tyhjiä sisällyksettömiä sanoja, vaan elävä todellisuus.

Tarton yliopiston voimistelulaitoksen opettajia ja oppilaita suomalaisine vieraineen. Kolmas oikealta instituutin opettaja A. Kalamees. Hänen edessään vasemmalla tri Kalle Rikala. Viides oikealta instituutin toinen opettaja Rosenbladt. Kuvassa näkyvät myös Heikki Savolainen, Uosikkinen ja Stenman. Löydättekö?

Juholan vaarin teirenkuvattimet.

Kirj. ja kuv. A. Paischeff

Juholan vaari oli aikanaan kuulu kyttä, jonka eränkävijämaine tunnettiin muuallakin, eikä vain kotipitäjässä. Mutta siitä on jo monta ajast'aikaa vierähtänyt, kun vaari, pitkä ja hoikka kuin humalasalko, korpia samoili. Ja lepoon on päässyt hänen uskollinen eräveikkonsakin, suustaladattava, jykevätekoinen tussari, joka tyttärenpojille jouduttuaan on saanut väistyä nykyaikaisten metsästysaseitten tieltä ja koristaa nyt ruosteisena ja ravistuneena muinaisesineenä Ylätalon pirtin peräseinää.

Melkein yhtä kuulut kuin kuiva vaari, olivat hänen teirenkuvattimensakin, joita oli kaksi, toinen harmaa naaras, toinen musta kukko. Itse ampumistaan teireistä hän oli ne taitavasti täyttänyt, olipa pannut oikein lasiset silmätkin niille. Sellaisia kuvattimia ei ollut kellään. Ja vaari oli ylpeä niistä. Tosin hän väitti, ettei sillä väliä ollut minkälaisen kuvattimen puuhun asetti — kehuipa hän ampuneensa teirejä verraten menestyksellisesti pantuaan vanhan talvilakki-reuhkansa kuvattimen virkaa toimittamaan — mutta siitä huolimatta hän ei täytetyistä linnuistaan luopunut hinnasta mistään.

Mutta sitten sattui tapaus, joka riisti vaarilta toisen ylpeytensä esineen.

Kesä oli siirtynyt muistojen joukkoon, ja syksykin lähenteli jo loppuaan. Pakkasaamut, kuurainen maa, paljaat puut ja eränkävijän jalkojen alla kahisevat keltaiset jäätyneet lehdet olivat lähestyvän talven airueita.

Kirkas ja tyyni pakkasaamu oli houkutellut Juholan vaarin teirejä kuvattamaan, ja nyt hän kulki tuohikontti selässä pitkin mutkittelevaa, kivikkoista metsäpolkua salolle päin. Ohut huurre kimalteli paljaitten puitten oksilla, kauempana kujertelivat teiret, ja keveästi kohoili vaarin jalka eletyistä vuosikymmenistä huolimatta kuuraisten lehtien peittämällä polulla, kontinhakaseen sidottujen kuvattimien heilahdellessa tasaisessa tahdissa.

Löydettyään mieleisensä paikan, kyhäsi vaari kuusen oksista kojun, kiipesi ketterästi kuin orava korkeaan koivuun ja sitoi kuvattimet lehdettömiin oksiin. Piippunysäänsä imeskellen vetäytyi hän sitten kojuun ja kohta alkoi sieltä kuulua teirinkujerrusta.

Eikä vaarin tarvinnutkaan kauan odottaa, kun jo suhisten lentää lehahtaa komea teirikukko ja asettuu koivunlatvaan. Hetkistä myöhemmin potkiskelee se jo veren punaamalla tanterella koivun juurella.

Yhä uusia ja uusia tulee, ja vaari tipauttelee niitä sitä mukaa alas. Eivät ole parvet arkojakaan, tulevat heti takaisin lähikoivuihin, tyynnyttyään laukauksien aiheuttamasta ensisäikähdyksestä. Ja niin saa hän jokaisesta parvesta useampia lintuja ammutuksi. Niitä lojuu jo joukon toistakymmentä levitetyin siivin pehmeällä sammalvuoteella koivujen juurella. Hän ei uskalla lähteä keräilemään niitä kojuun, ettei vain karkoittaisi uutta saapuvaa laumaa, sillä eihän sitä tiedä milloin sellainen on tulossa. Ihmistä ei teiri myöskään syksyllä siedä. Ei laukauskaan peloita sitä niin kuin ihmisen näkeminen.

Mutta keksipä vaarin kuvattimet syrjäinenkin silmä. Korkealla aamuauringossa kylpevän maiseman yläpuolella leijailevan kanahaukan tarkka katse huomasi ne koivussa, ja luullen saavansa siitä

makeankin aamupalan, alkoi se mielenkiinnolla kaarrella paikan yläpuolella. Yhä alemmaksi ja alemmaksi laskeutui haukka kuvattimiin tähystellen. Vihdoin se oli päässyt tarpeeksi lähelle ja syöksyi nopeasti kuin ammuttu luoti harmaan kuvattimen kimppuun. Liian myöhään huomasi se iskeneensä väärennettyyn kuolleeseen teireen ja yritti vapautua siitä, mutta kaikki ponnistukset olivat turhia. Liian syvälle olivat kynnet uponneet kuivaan, kankaalla ja heinillä täytettyyn ruhoon irtautuakseen enää. Olipa se vähällä menettää tasapainonsakin, mutta sai viime hetkessä voimakkaalla nykäisyllä kuvattimen irti oksasta ja lensi niine hyvineen tiehensä.

Kaikki oli käynyt niin nopeasti, ettei vaari ehtinyt käyttää asettansa, kun kuvattimen ryöstäjä jo oli kadonnut. Hän työntyi ulos kojusta rangaistakseen, jos vielä mahdollista, rohkeaa ryöväriä, mutta se oli jo pyssynkantaman ulkopuolella. Pienenä pisteenä se enää erottui kaukaisuudessa, ja vaari näki, miten se vielä lentäessäänkin koetti vapautua epämieluisesta saaliistaan. Kohta oli se häipynyt näkyvistä, ja ainoastaan avaruudessa hiljalleen leijailevat höyhenet viitoittivat sen pakotien.

Vaarin hyvätuuli oli tipotiessään. Kiroillen ja syljeskellen keräili vaari ampumansa teirit tuohikonttiinsa, haki jäljelle jääneen kuvattimen koivusta ja läksi kiukkuisena kotimatkalle.

Käyskennellessään sitten seuraavana syksynä salolla ansoja virittelemässä, löysi hän eräällä sellaisella retkellä kadonneen kuvattimensa kelvottomaksi revittynä. Haukan ei ollut onnistunut vapautua siitä ja yhä edelleenkin sen luuranko oli kynsistään lujasti kiinni kuvattimen täyteaineiden ympärille kiedotussa paksussa kankaassa.

YRJÖ JYLHÄ tyrmäämässä.

Nyrkin Voima.

(Opettavainen runo).

Konsa mieles musta
leimahtaa kuin lies,
silloin tuppelusta
kouraat Suomen mies,

isket lähimmäisen
kuumaan sydämeen
puukonterän jäisen
nimeen perkeleen.

Hautas ääreen asti
työtäs kauheaa
kadut surkeasti
etkä rauhaa saa.

Tuppeen paina rauta,
kansa miehekäs;
jos ei puhe auta;
iske nyrkilläs.

Nimes solvaajalta
älä päätä vie,
iske jalat alta,
kylliks siinä lie.

Maaottelu-riimitys vuodelta 1931.

URHEILIJAN JOULULLE kirj. *REINO HIRVISEPPÄ.*

Taas pohjassa vuosi on ponnekas,
se meille on ollutkin onnekas,
on koitettu,
on voitettu,
on kunnia kukkuroitettu.

Ois tarvis nyt ratsua raisua,
— ei mun Pegasostani vaisua —
kun laulan mä viimein
nyt vuodesta riimein,
miss' on jo Olympiahaisua.

Maaottelut mielessä väikkyvät
ja siks veret kuumina läikkyvät.
Taas viety on meitä
nyt voittojen teitä —
(ne saatiin kuin pienehen rasiaan) —
ja jenkitkin meitä jo säikkyvät
— me vain emme heitä, —
mut asiaan!

Jääpallolla aina on alettu
ja kannuja kahtaalle valettu,
toimittu, saalista
poimittu maalista,
joskus on palettu,
harmia tuotettu,
luotettu »Aahamme»,
vuotettu maahamme
voittoa — ainakin jommallekummalle,
hurrattu, huokaistu maalien summalle;
— kumpikin niitä sai neljä nyt kasaan,
ottelu Ruotsissa kun meni tasaan.
Noitua myös piti tappiolle,
— »Been» meni pömpeli rappiolle. —

Myös Ruotsille nyrkkiä
puitiin ja hosuttiin.
Ei tarvinnut tyrkkiä,
leukahan osuttiin.
Kas, kansan se mieluisin huvi on,
kun katsoo se suoria Suvion,
— me emme voi muuta kuin pokata, —
se poika se äkkäsi knokata.
Hän hoksasi,
hän poksasi
ja niin kävi sveesille,
vieköhön hiis,
jotta kanveesille
aivan presiis
kaatui ja ennen ei herännyt
kuin Suomi vei viimeisen erän nyt
ja pisteitä näin oli kerännyt:
ykstoista — viis.

Tosinpa matsissa Baijerin
sai poikamme vastaansa vaijerin,
mut leukahan lyöty
on eestejä, jenkkejä.
Se suuri on hyöty,
kun suoria, lenkkejä,
svingejä, koukkuja, kommervenkkejä
kansamme katsoo ja painavi penkkejä.
Myös neekeri vaaleni,
verensä haaleni
kun mustahan pintaan
sai Saarelta kintaan
ja vaikkakin voiton sai kalliiseen hintaan,
niin ylpeesti kuitenkin löimme me rintaan.

Myöhään tää urheilu maahamme tuotiin,
mut joutuin se muotiin
on päässyt ja pian joka-ainoa ukko,
myös kiivas ja kiukkuinen tappelukukko,
käy gentlemannista, —
jättää jo puukon, saa kintahat käsiin,
lyö äijiä pläsiin
ja ei enää jenkkikään Suomea lannista.

Ja paljon on muitakin herkkuja hotkittu,
palloa potkittu,
ihmeitä näytetty.
Poikia kun oli Ruotsissa käytetty
saamassa sisua,
alkoikin toiveemme olla jo täytetty.
Se oli visua,
että jo pistimme Norjalle kampoihin
reilulla pelillä
märällä kelillä.

Akanaleipämme taas oli nisua,
luotimme poikiimme — rujoihin, rampoihin, —
näytti se sirolta,
voitto kun Virolta
kahdessa satsissa
tuimassa matsissa
vietiin ja Latvia hakattiin,
oikein jo niskoja nakattiin,
ylpeiksi pakattiin:
— luulot pois noituuden kirolta. —
Ja tuskinpa Jyllannin niemessä
lie juutitkaan moisessa liemessä
ollehet milloin
kuin syksyllä silloin,
kun suomalaiset,
nää »maatiaiset»
niin ampui maalit
kuin kannibaalit
ja laittoivat Tanskalle tappajaiset.

Mut voitoista jättänyt parahan
oon viimeksi aivan.
Se maksoikin vaivan
ja jäänyt ei tulkinnan varahan.
Mä tarkoitan — nääs — »verilöylyä» kesän,
kun tehtihin naapuri pehmeeksi piltiksi
— ja vast' edes kiltiksi —
partaalla mammansa kotoisen pesän.
Lie ennenkin hävinnyt,
mut sääliks mun kävi nyt
juottaa noin kalkkia karvasta
uljaalle riikille lahtemme takana,
voi pakana!
Nuo sankarit vain aniharvasta
sai voiton — kuin kohtalon arvasta —

mut sentään ei Nurmesta, Larvasta
ja toisista juoksijaneroista.
Kas, heidän ei veroista
kasvakaan. naapurin mammalla lullassa,
ja arvoa heidän ei punnita kullassa.
Toiveemme itivät
oitis kun heittäjät kutinsa pitivät.
Sprintterit leikin myös reilusti kestivät.
Tuntui se kenkulta
Sjöstedtin Benkulta
kohtalon voimat kun glorian estivät.
Joskaan ei suuria
varrottu, tuntui kuin huonoa tuuria
hyppääjäin osaksi tullut ois liiaksi.
Niinpä es'merkiksi
Tolamon työ meni tragediiaksi.
Tuo teki mielet jo herkiksi. —
Viel' olen kerran mä toistava
sen, miten loistava
voittomme oli ja poikamme hyviä.
Tunteita syviä,
melkeinpä silmiä kyyneltyviä
loihti se kunnia Suomemme saloilla,
miehet kun urheilutöillänsä jaloilla
mainetta nostatti.
Rintaan se ostatti
merkkejä turvaksi ens' kesän kisojen,
kilpahan maailman kansojen isojen.
Vaikka on vaikeeta kaikilla aloilla,
sinne on päästävä,
muussa on ennemmin oltava säästävä!
Sitten on stadion saatava tännekin.
Kerätkää,
herätkää,
nykäiskää valveille ystävännekin! —

Tämä jymyuimarien kuva jäi viime kesänä julkaisematta. Siinä ovat Suomen vesipallomestarit, H:gin Uimarien voimakas joukkue.

Mitä Stadion-kengät nyt ovat Teille? Ehken vain eräs kenkämerkki monien joukossa. Ehkä Teillä nykyisinkin on jotkut muut jalassanne? Kenkäkauppiaanne ei aina tarjoa niitä Teille — Teidän on urheilumiehenä pyydettävä niitä. Stadion ei vain puhu Teille näkönsä puolesta, se todistaa itsensä käytössä. Sen malli on niin mukava, sen pohjanahka niin sitkeää ja päällinen niin hohtavaa, että sen heti eroittaa muista. Mutta käytössä sen hyvyyden vasta lopullisesti toteatte. Kun lisäksi muistatte, että jokainen Stadionpari lähentää sitä vuotta, jolloin Olympialaiset voidaan pitää Suomessa, sanotte kenkäkaupassanne joka kerta: »Tietysti Stadionit».

STADION

laatumerkki Suomen urheilun hyväksi.

ATTILA